

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز یکشنبه (۱۹) تیرماه ۲۵۳۶ شاهنشاهی

فهرست مطالب :

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- ۲- بیانات قبل از دستور آقایان : میرزالمو - دکتر جواد افشاری - کبیری - بانوبابان و آقایان : دکترستوده - دکتر درودی .
- ۳- تصویب صورتجلسه های روز نهم و دوازدهم تیرماه ۲۵۳۶ .
- ۴- تقدیم سؤال بوسیله آقای بردلی از وزارت آموزش و پرورش .
- ۵- تقدیم سؤال بوسیله آقای دکتر عاملی تهرانی از وزارت نیرو .
- ۶- تقدیم لایحه صورت جزء قسمتی از سهمیه ، حق عضویت و کمک دولت ایران بابت مخارج سازمان ملل متحد و سایر سازمانهای بین المللی و تعهدات در سال ۲۵۳۶ (۱۹۷۷) بوسیله آقای دکتر شادمان وزیرمشاور .
- ۷- تقدیم لایحه پرداخت هزینه تحصیل به فرزندان پرسنل نیروهای مسلح پشاهنشاهی و مستخدمان وزارتخانه ها و مؤسسات و شرکت های دولتی در خارج کشور ، بوسیله تیمسار سپهبد کاتوزیان ، معاون وزارت جنگ .
- ۸- طرح گزارش شور دوم کمیسیون کشاورزی و عمران روستائی راجع به اجازه فروش و اجاره تأسیسات و تجهیزات کشاورزی و دامپروری و ارجاع مجدد آن به کمیسیون های مربوط .
- ۹- طرح و تصویب گزارش کمیسیون دادگستری راجع به اصلاح موادی از قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۲۵۳۰ و ابلاغ بدولت .
- ۱۰- طرح گزارش شور اول کمیسیون اموراتخدام و سازمانهای اداری راجع به اصلاح مواد ۹۰ و ۹۱ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی .
- ۱۱- طرح و تصویب فوریت واصل گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به اصلاح مواد ۹۰ و ۹۱ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی و ارسال به مجلس سنا .
- ۱۲- طرح و تصویب گزارش یک فوریتی کمیسیون نظام راجع به قانون الحاق یک تبصره بماده ۵۵ قانون خدمت وظیفه عمومی و ابلاغ بدولت .
- ۱۳- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجه راجع به مجازات تبلیغ تبعیض نژادی .
- ۱۴- تعیین موقع و دستور جلسه آینده - ختم جلسه .

جلسه ساعت نه صبح بریاست آقای دکتر جوادسعید (نایب رئیس) تشکیل شد

(بشرح زیر خوانده شد)

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .

آقایان : آستانه ای - دکتر ابوالهدی - اخباری - دکتر اعتمادی - جهانشاه افشار - الداغی - امیر غشایری -

نایب رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .

اخری - بیز - تژده - توتونچیان - جاف - جباری -
جعفر جوادی - سعید جوادی - جلاجور - خزیمه -
دهقان - رامبد - دکتر رفعت - رهبر - سرتک دره شوری -
صبوزی - صدیق زاده - صبری پور - سعادت قدس نیا -
کریم بخش سعیدی - سواد کوهی - سیفی - شریفی -
شریعت - شهرستانی - مهدی شیخ الاسلامی - رحیم
شیخ الاسلامی - نوذر صادقی - طباطبائی - دکتر عادل -
علامی - ابوالحسن عاملی - دکتر عدل - غلامرضا
غضنفری - دکتر فیروز آبادی - قادری - قراگزلو -
قربانی نسب - قریشی - صادق کاشمی - کبیری - لقمانی -
لیوانی - مانی - مشیر - ملکشاهی - موسوی -
میرلاری - ناظمی - نظمی - محمدتوری - مجتبی
نوری - نوری اسفندیاری - واحدی - وزیری - وکیل
گیلانی هاشمی - یاسینی - یزدی .
بانوان : بابان - زاهدی .

۳- بیانات قبل از دستور آقایان : میرزآلو - دکتر جواد
افتخاری - کبیری - بانوبابان - دکتر ستوده - دکتر رودی .
نایب رئیس - نطقی های قبل از دستور را شروع
میکنیم آقای میرزآلو تشریف بیاورید .
میرزآلو - باکسب اجازه از مقام محترم ریاست
مجلس بعرض نمایندگان معظم میرساند عرایض را با
این بیت دلچسب و امیدوارکننده آغاز نموده و توجه عالی
جنابان را باستماع آن جلب می نمایم .
مژده ای دل که مسیحا نفسی می آید

که زانفاس خوشش بوی کسی می آید
(احسنت)
سروران عالیقدر با سابقه ذهنی که دارند مشکل
مسکن از سالهای قبل در سطح مملکت بویژه تهران
بزرگ شکل گرفته و بر اثر فعل و انفعالات سرمایه گذارانی
در بورس زمین و ساختمان روز بروز بر شدت وحدت آن
افزوده تا جائیکه در سالهای اخیر بصورت حادی جلوه گر
گشته و موجبات ناراحتی اکثریت قریب با اتفاق مردم
کشور را فراهم آوردند با این اجمال برای هیچ فردی
جای تردید نیست که مشکل مسکن جزو مسائل روز
آمده و خلاصه مورد گفت و شنود در هر مرجع و مجلس
و محفلی گردیده است در جنب این اوضاع و احوال اقدامات
لازم از طرف مراجع ذیصلاح مملکتی معمول و با دادن
وامهای دراز مدت و قایل شدن تسهیلات برای رفع
کمبودها و تأمین رفاه عامه متأسفانه نه فقط توفیق
چشمگیری حاصل نشد بلکه بعلا اقدامات سودجویانه

ناراحتی های ایجاد می باشد تا آنجا که اگر
مطلب بدین جا ختم میشد مهم نبود بلکه بمصدق
(ان الانسان لیطغی عن راه الاستغناء) این قبیل جسارتها و
بی حرمتی ها درباره مستأجرین از طبقاتی که باصطلاح
سرشان به تشنان می آرزند نیز جاری میشود مثلاً مستأجری
که حدود ششماه از مدت اجاره باقی مانده با دریافت بیغاه
موجر که اگر پس از انقضای مدت درصدد اقامت خواهد
بود بایستی به فکر تعدیل مال الاجاره باشد یا از حالا به
فکر تهیه منزل باشد چون در نظر دارم اقدام به نوسازی
نمایم ملاحظه فرمائید باپرداخت معادل پنجاه درصد
درآمد به اجاره منزل با ششیدن
این قبیل سفارشات در افراد آن خانواده شوق و ذوق
زندگی باقی میگذارد ؟ هرگز

باز ناگزیر از اظهار مطلبی هستم که با بازگویی اش
مراتب اشباع بی انصافی و بی عدالتی و رفتارهای خلاف انسانی
عده از صاحب خانه ها جهت درک ضرورت و اهمیت فرمان
تاریخی قرین الشرف اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریاسهر
درباره مسکن چنانچه باید روشن گردد شنیده شد در هفته
گذشته ایادی مالک خانه بهر مستأجرش ریخته و او را
مورد ضرب و شتم قرار میدهند که گویا این مستأجر
دادرسی علی البدل یکی از محاکم بوده است و فتنی ناراحتی
مشکل مسکن تا به این حد رسید اراده سنی شاهانه
به صدور فرمان تاریخی در مورد مسکن تعلق گرفت که
باسپاس های بی کران و شادباشهای بی حد و حصر مردم

استقبال شد و باردیگر مسلم شد در کشوری که زیر
سایه رهبر اندیشمند و آینده نگر و اراده خلل ناپذیر و
قاطع ملت تحت فرمانش مشکلات عظیمی پشت سر
گذاشته شده اند پذیرش مشکل مسکن تحت این شرایط
واقعاً مستبعد خواهد بود نمایندگان محترم رستخیز که
مشروح مدلول فرمان ملوکانه را در جراید ملاحظه
فرمودند شامل دو قسمت مهم و مورد توجه بود نخست
برای از بین بردن مشکلات ناشی از کمبود مصالح
ساختنی با نیروی انسانی ماهر که در پایان کار
ساختنهای نیمه تمام مؤثر بودند بامتوقف شدن
برنامه های ساختمانی در بخش دولتی ضمن رفع مشکلات
صاحبان و سازندگان این قبیل ساختمانها را از نگرانیهای
حاصله یاری منطقی فرمودند تا با هموار شدن زمینه موجباتی
جهت نیمه تمام ماندن بناها و یارکورد سرمایه گذارهایشان
که از نظر تهیه مسکن بستگی با حل مشکل مسکن
خواهد داشت پیش نیاید در قسمت دوم مأموریت
شهرداریها بصورت برداری از خانه های خالی یا نیمه تمام

و اقدام بواگذاری آنها با اجاره بهای معقول به متقاضیان
البته با رعایت مدت سه ماه پیش بینی شده در فرمان و
احراز اینکه مالک با سپری شدن مدت از فروش با اجاره
دادنش طفره میروید بینی و بین الله چه فورسول قابل پذیرش
برای هر دو طرف معامله بشکرانه فرمان مورد بحث از
بشت تربیون مجلس شورای ملی بنام خدمتگذار مردم
بشرف عرض همایونی میرسانم سپاس ملت ایران بر شاهنشاه
مقتدر و آینده نگر ایران زمین باد که در هر حال و موقعیتی
اراده و فرامین مقدس شان مبتنی بر خیر و صلاح و سعادت
و تکیبختی ملت حق شناس ایران عزیز بوده و خواهد بود
فارغ از هر نوع تعظیم و تکریم باید بعرض برسانم
اثرات فرمان ملوکانه بحدی چشمگیر و قابل لمس بوده که
حدی بر آن متصور نیست درب منازل خالی بروی داوطلبان
اجاره گشوده شده و واگذاری آنها با اجاره مورد تمکین
صاحبانشان قرار گرفته و مراجعه به بنگاه های معاملاتی املاک
یا در صورت شناسایی به مالکین حق مطلب را ادا
خواهد نمود همین امر یک آرامش جسمی و روحی برای
آن طبقه از مردم که فاقد خانه شخصی بوده و باشند
فراهم آورده و جملگی با استغاثه بدرگاه کبریائی خدای
توانا و طلب سلامت و سعادت و جاودانی وجود اقدس
شهریاری و خاندان جلیل سلطنت چنین گویند :
بدین مژده گر جان فشانیم رواست (صحیح است)

حال در این موقعیت حساس که انجام فرمان مقدس
شاهنشاه عظیم الشان به عهده شهرداران کشور محول گردیده
لازم می آید با توجه به ضرورت امر و درک عمیقانه ناراحتی
های طبقه مستأجرین با گماردن عناصر آگاه و بصیر و بی نظر
به اجرای آن پردازند تا به پیروی از منویات شاهنشاه پدیرمان
رفاه حال مردم فراهم آید در ضمن ناگزیر از ذکر این
حقیقت که بقرار مندرجات جراید در حال حاضر در همین
تهران که غوغای واسکن بلند است حدود دویست و
چهل هزار واحد مسکونی خالی یا نیمه تمام وجود دارند
که اگر بطور تقریبی تنها آپارتمانهای خالی را معادل
شصت و پنج هزار بگیریم در صورت واگذاری آنها به اجاره
مسلماً مشکل خانه فروکش کرده و از وضع فعلی خارج
خواهد شد و نیز به تبع از عرف معمول (عرضه و تقاضا)
مال الاجاره هائیز در حد معقول تثبیت خواهند شد مضافاً
باینکه تشویق تمام طبقات اعم از کارمندان دولت -
کارگران - فرهنگیان - دانشگاہیان و بالاخره سایر
طبقات به تشکیل شرکتهای تعاونی مسکن و احداث

خانه و ارائه آنها به سهامداران مربوط با برخورداری از مساعدهت‌های دولت در حد خودعامل مهمی بر قلع و قمع مشکلات حاضر بوده و با انجام آنها بحول و قوه الهی و تحت توجهات عالیله شاهنشاه دیگر مسأله‌ای بنام مشکل مسکن نخواهیم داشت انشاءالله.

با اغتنام فرصت مواردی را درباره نیازهای حوزه انتخابیه شهر تبریز بمعرض میرسانم

۱- جناب آقای مهندس ریاضی ریاست محترم مجلس اخیراً بمناسبت‌هایی با تفاق کمیسیون‌هایی از مجلس شورای ملی از آذربایجان شرقی و غربی دیدن کردند بشخصه گرفتاریهای تبریز را از نظر نشان دادن خیابانهای لازم جهت جذب و کشش وسایط نقلیه و ترافیک واقعاً کوبیده‌آن ملاحظه فرمودند رهائی از وضع موجود برای شهری که نام درب آبیما و اروپا بخود گرفته احداث خیابان‌هایی در طول و عرض شهر ضروری میباشد که انجام آن با فقر و تنگدستی شهرداری تبریز از محالات است بلکه معتقدم با تجدید آبیاری که در مورد شهر مهندس شهید و یاشهرهای مشابه بکار برده شده درباره این شهر قدیمی و تاریخی که روزگاران براریکه افتخار بوده و مرکز اقتصاد و تجارت بوده است انجام باید تا شهروشنشینان بتوانند از این نارسائیهای پیش آمده که روز بروز ترزاید است مستخلص گردند.

۲- در پی گیری از عرایضام در جلسات مجلس محترم شورای ملی و حزب و جناح مربوط با زحم باستحضار میرسانم که خاک تبریز بعلت نفوذ ناپذیری آبهای مصرفی جذب نکرده بلکه با جمع شدن آنها در طبقه زیرین شهر آب‌چاه‌ها بالا زده و خود بخود در باره‌ای از نقاط شکستگی هائی در اماکن بوجود آمده تا جائیکه حتی کاخ شهرداری نیز از این جریان بی‌نصیب نمانده و بعد از بروز شکستگی هائی توانستند با اقدامات ضربتی و صرف ماه‌ها وقت از خرابی کاخ ممانعت نمایند چون حل مشکل تنها و فقط با احداث افاضلاب شهر امکان پذیر خواهد بود و چنانچه در کوتاه‌ترین مدت اقدام با احداث اش نشود این ناراحتی‌ها بیشتر شده و ای بسا خدای ناخواسته روزی منجر به اتفاقات غیر منتظره هم گردد از سالیان قبل که در این باره اقداماتی شروع و بایی گیریهای مستمر ادامه داشته است هفته گذشته کمیسویی با حضور جناب مهندس حجازی معاونت محترم وزارت نیرو و مشارکت مقامات استانی در استانداری آذربایجان شرقی تشکیل و بسا بررسیهای لازم و توجه به توضیحات آقای دکتر کورس

مهندس مشاور پروژه باین نتیجه رسیدند که اگر معجلآ به تهیه طرح اجرائی و تهیه مناقصه و غیره پردازند و در پایان ششماه این مقدمات تهیه و آماده شود از فروردین ماه آتی کارهای اجرائی اعم از کانال اصلی در مسیر رودخانه و احداث تلمبه خانه و نصب آنها در مناطقی که پیش بینی شده اند بشرط سفارش تلمبه‌ها و رسیدن موقع آنها در حوالی آبان یا آذرماه ۲۰۳۷ شاهنشاهی طرح مورد بحث پیاده و بسبب ضربتی بکار خواهد افتاد با شرح اجمال مراتب که در حد خود نوید بخش است ضمن تشکر از اقدامات وزارت محترم نیرو در جهت توجه به ضرورت موضوع و اینکه در واقع شهر تبریز مشابه قایق روی دریا شناور است خواستار عنایت بیشتر در این باره ام تابش تذکارتی بدون فوت وقت شروع بانجام موارد اعلامی نمایند تا بشود در موعد پیش بینی شده باخذ نتیجه نهائی رسید امیدوارم کنترل و پی گیری کارهای طبقه بندی شده وزارت محترم نیرو امکان نخواهد داد که اجرای طرح برآوری مشمول تأخیرهای بی‌جهت شده و نتیجتاً خدای ناخواسته خطراتی از این نظر عاید شهر تبریز گردد.

۳- در ایام بازدید از حوزه انتخابیه ضمن حضور در انجمن‌های محلی و نیز توجه به صورت جلسه‌های رسیده به یک موضوع اساسی و مهمی برخوردیم که تفقد از عملیات سازمان سرچنگلداری آذربایجان شرقی بود و اجمال آن بدین شرح است که اراضی عده‌ای از کشاورزان را علی‌رغم در دست داشتن اسناد مالکیت، ملی اعلام و با خلغید از آنان مانع کشت و کارشان شده اند نتیجه این اقدام بیشتر به کوچ روستائیان به شهرها شده و در افزایش مشکلات شهری ختم میشود که جادارد وزارت محترم کشاورزی و امور روستاها با صدور دستور قاطع مؤکد سرچنگلداری آذربایجان شرقی را ملزم بر اعایت کامل قوانین نمایند تا ضمن جلوگیری از زکود امور کشاورزی حقوق حقه اشخاص نیز ضایع نشود بدیهی است با توجه به اصل مالکیت رسیدگی باین قسمت کمال ضرورت و فوریت را دارد در ضمن با التفات باین که منطقه آذربایجان تطلب کشاورزی و دامداری است با ممانعت از تعلیف احشام در مراتع مسلماً دامداری پیشرفتی حاصل نشده بلکه مواجه بارکود خواهد بود و چون این مورد نیز بیشتر مورد بحث قرار گرفته و پاسخ مقتضی باشخاص داده نشده توجه مصادر امور وزارتخانه محترم فوق‌الذکر را نسبت باین قسمت نیز جلب تا با اتخاذ تدابیر لازم در مقام رفع رجوع از حشم داران در پیشبرد دامداری که فوق‌العاده مورد توجه دولت است توفیق حاصل گردد.

۴- با عرض اینکه شهر تبریز در آستانه تبدیل شدن به قطب صنعتی رفت و آمدهای زیادی را برعهده گرفته و مالا در امور مؤسسات مسافری تحولاتی بوجود آمده غالباً روی فرسودگی اتوبوس‌ها که تأمین رفاه مسافران را نمی‌نماید مردم در مقام شکایت برمی‌آیند که با گفت و شنودسای لازم با متصدیان ترمینال شهر تبریز اظهار شد

اولاً ورود اتوبوس‌های خارجی بعلت حمایت از صنایع داخلی ممنوع است ثانیاً آزمایش‌های ساخت داخلی نیز سهمیه استحقاقی بنگاه‌های مسافری تبریز بحد کافی داده نمیشود لذا تأمین نظر مسافران به توجهات اولیای امور و مقامات ذیصلاح بستگی خواهد داشت بنا بر این ترتیب و اینکه امر مسافرت در تمام فصول از سال اجتناب ناپذیر بوده و مؤسسات مسافری نیز ملزم به برآورد آسایش مسافرانند توجه مقامات ذی‌ربط را به رسیدگی موضوع جلب تا با دادن سهمیه اتوبوس‌های استحقاقی از مسافران شاکتی رفع رجوع گردد با اغتنام فرصت و عرض تشکر از توجه همکاران محترم بعرایضم توفیق خدمت در تمام شؤون اجتماعی برای شان آرزومندم (احسنت).

نایب رئیس - آقای افتخاری بفرمائید.

دکتر جواد افتخاری - بنام خداوند توانا و یکتا ریاست معظم مجلس شورای ملی - همکاران ارجمند سرلوحه سخن امروز من عنوان «سپاس» دارد. دیروز ساعت نیم بعد از ظهر جلسه‌ای از نمایندگان استان آذربایجان شرقی با حضور جناب آقای دکتر جمشید آموزگار دبیر کل محترم حزب رستاخیز ملت ایران در ساختمان مرکزی حزب تشکیل بود و طی آن جناب آقای دبیر کل منویات ذات اقدس شهریاری را در زمینه تأکید بر جریان کاملاً آزاد انتخابات میان دوره‌ای مجلس سنا در استان آذربایجان شرقی تشریح میفرمودند. همگی بخاطر داریم آزادی راستین انتخابات دوره ۲۴ قانونگذاری که باعث انتخاب برحق نمایندگان عصر رستاخیز گردید موجب شده مات ایران با ایمان و اعتقاد راسخ در جریان امور مملکتی مشارکت قلبی داشته باشند و بدینجهت رجاء واثق هست که مردم استان آذربایجان شرقی در انتظار اعلام تاریخ انتخابات میان دوره‌ای مجلس سنا هستند تا از صمیم قلب در این انتخابات شرکت کنند (صحیح است) بخاطر برداشتی که از جلسه دیروز دارم اجازه می‌خواهم در ساحت مقدس مجلس شورای ملی عرض کنم:

سپاس بر شاهنشاهی که به تشکیل حزب فراگیرنده رستاخیز ملت ایران فرمان دادند - حزبی که تحت ارشاد

و رهنمونهای خردمندانه رهبر توانا و بیدار دل ما شاهنشاه آریامهر:

۱- نظام سیاسی آن بر ثبات و یک پارچگی و مشارکت ملی در شرایط همکاری و هم‌رانی استوار است (صحیح است)

۲- حزبی که در بطن سیاست مستقل ملی ایران جوانه‌های امید بخش سازمان‌سیاسی آن از مقتضیات و حقایق جامعه ایرانی ریشه گرفته و متأثر از هیچ نفوذ بیگانه یا سرشقی از خارج نبوده بلکه خود نمونه‌ای برای بکارگرفتن روشها و منشیهای آن در بهبود اوضاع اجتماعی و اقتصادی و سیاسی غالب کشورها میتواند بشمار آید.

۳- حزبی که خط مشی آن با تکیه بر اصول دموکراسی تعیین کننده تکالیف و وظایف هر کس بوده و روشنگر فرا راه فرد ملت ایران در انجام آن تکالیف و وظایف ملی است.

۴- نظامی که تأمین کننده نیاز واقعی ملت ایران است زیرا شرایط پیشرفتهای عمرانی و اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی و بهداشتی و درمانی با جلب مشارکت مردم و توجه دقیق بخواسته آنها از ثبات چشمگیری برخوردار است و بی‌ریزی و نوسازی را در زمینه‌های مادی و معنوی بر مبنای پیشرفته‌ترین اصول اقتصادی و اجتماعی و سیاسی بنیان مینهد.

۵- مبارزه اصولی نوینی است برای دگرگون کردن روحیات و شیوه‌های کهنه و استقرار نظام نوسازی جامعه ایرانی بر اساس اعتدالی مقام انسانها و آمادگی برای روبروئی با آینده.

۶- جنبش انسانی است برای پایان دادن به انواع تعصبات و تبعیضات با اعلام تساوی حقوق اجتماعی زن و مرد - جنبشی که در برابر تحولات خارجی تأثیر ناپذیر است.

۷- پیکار واقعی و نهضت نیکوکاری است برای از بین بردن هر نوع امتیازات نامعقول طبقاتی و برقراری مساوات و برابری و تأمین عدالت اجتماعی ذر کلیه شئون آن و در زمینه‌های اقتصادی و فرهنگی و قضائی و اداری و بهداشتی و درمانی و تمتع از منابع ملی و سپردن کار مردم بدست خود مردم (صحیح است) و تأمین آزادی انتخابات و در نتیجه صاحب رأی بودن مردم در سرنوشت سیاسی و اجتماعی خویش و تلاشی است برای ساختن جامعه‌ای مرفه با امکانات بیشتر و بفرموده شاهنشاه آریامهر در سلسله مراتب جامعه ما هیچ کس بر دیگری برتری ندارد مگر بخاطر فضیلت و تقوی و شایستگی و کار و کوشش

۸- حزبی که فقدان کشمکشهای گروهی و اختلافات طبقاتی از نهادهای راستین آنست و در کارکنانهای آن کارگر و کشاورز - و زربرو وکیل - بازرگان و کارمند در کنار یکدیگر نشسته و بگفت و شنود سازنده میپردازند

۹- حزبی که بوجود آورنده زمینه های سالم و مساعد برای شکوفائی استعدادهاست بمنظور استفاده از نیروی انسانی ماهر موافق با ذوق متخصصین در رشته های مختلف علوم و فنون و صنایع و کشاورزی.

۱۰- حزبی که بفرماندهی شاهنشاه مبتکرش رهنمون ایرانی بسوی دروازه تمدن بزرگ است با اندیشه و روح و اعتقادات ملی و مذهبی ایرانی.

۱۱- حزبی که طبعه آن سیاست استوار و نیرومند کشور است با نیروی اقتصادی و دفاعی درخشان.

۱۲- حزبی که برخوردار از رهبری فرمانده توانائی است که تحت ارشاد معظمله نیروهای سازنده جامعه ایرانی بیش از پیش در اختیار هدفهای ملی قرار دارد.

بنابراین حق و بجا خواهد بود که طبیعت و ابعاد تحولات نوین مربوط به دوران رستاخیز بصورت گسترده تر توجیه و ترسیم گردد و من بنوبه خود بر مبنای اعتقاد قلبی خویش سعی خواهم کرد با جمع آوری مصادیق و شواهد عینی مربوط بآنچه که درباره حزب رستاخیز ملت ایران گفته شده بارها که فرصتی دست دهد سخن بگویم و فرصت امروز را چنین مغتنم میشمارم که درباره توجیه مشارکت و همکاری مردم اختصاصاً بمشارکت و خودیاری غاشقانه و صمیمانه مردم حوزه انتخابیه ام (شهرستان میانه) در پیاده کردن طرحهای عمرانی و رفاهی و اجتماعی و آموزشی و فرهنگی و ورزشی و بهداشتی و درمانی اشاره نمایم زیرا وقتی فرمانده داداند ما شاهنشاه آریامهر بمشارکت مردم در انجام امور مربوط بخود آنان و همکاری با دولت برای پیاده کردن طرحهای عمرانی و آبادانی کشور فرمان میدهند ملت ما چنین فرمانی را بجا و دل خریدارند در اینجامتن نامه ای را که یکی از همشهریان نیکوکارم برای من نوشته قرائت میکنم:

تاریخ ۲۵۳۶/۴/۱۲

سرور ارجمند جناب آقای دکتر افتخاری نماینده محترم مردم شهرستان میانه در مجلس شورای ملی با عرض احترام بازگشت بنامه شماره ۶۴ - ۳۶/۳/۳ و مذاکرات تلفنی - در اجرای منویات اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر در زمینه جلب مشارکت مردم برای پیاده کردن طرحهای عمرانی مقدار

یکصد و ده هزار مترمربع زمین جهت اجرای برنامه های زیر:

۱- مقدار سی هزار مترمربع برای ساختمان جوانان شیرو خورشید میانه.

۲- مقدار سی هزار مترمربع جهت احداث خانه های سازمانی کارکنان جمعیت شیرو خورشید سرخ میانه.

۳- مقدار سی هزار مترمربع جهت رفع نیاز تربیت بدنی شهرستان میانه.

۴- سه هزار مترمربع برای خانه امید جوانان.

۵- مقدار چهار هزار مترمربع برای پایگاه دائمی صندوق کارآموزی.

۶- مقدار دو هزار مترمربع برای تأسیس نمایندگی فرهنگ و هنر.

۷- مقدار پنج هزار مترمربع برای باشگاه کارگران شهر میانه.

۸- مقدار دو هزار مترمربع برای ساختمان نیروی پایداری.

۹- مقدار چهار هزار مترمربع رزرو برای تأسیسات عام المنفعه آبی.

آماده ام بطور رایگان واگذار نمایم زمینهای اشاره شده برای مصارف بالا از پلاک ۲۲ فرعی ۹ اصلی بخش

۴۱ تبریز واقع در شهر میانه بوده و دستور تحویل آنرا به نماینده خود داده ام. باشد تا بدینوسیله قسمتی از زمین خود را به زادگاه خویش (شهرستان میانه) و کشور عزیز

ادا کرده باشم. ضمناً استدعا دارد موافقت مقامات ذیصلاح را در این مورد جلب فرموده و باینجانب ابلاغ

فمایند که در مرحله تنظیم سند انتقال اشکالی پیش نیاید مزید تشکر است. با تقدیم احترام ناصر گرمرویی

این همشهری نیکوکار نامه دیگری هم نوشته که عیناً میخوانم:

۲۵۳۶/۴/۱۶

سرور ارجمند جناب آقای دکتر افتخاری نماینده محترم مردم شهرستان میانه در مجلس شورای ملی

باعرض احترام بازگشت بمذاکرات تلفنی در موضوع تلگرام شماره ۱۱۱۶۸/۸-۱۲/۴/۳۶ ریاست اداره آموزش

و پرورش شهرستان میانه که نیاز آن اداره را به ۳ هکتار زمین برای ایجاد مداربلی جدید و مجتمع های آموزشی

اعلام نموده اند استحضار میدهد: بشرح نامه مورخ ۳۶/۴/۱۲ در قسمت نهم چهار هزار مترمربع زمین بعنوان

رزرو برای تأسیسات عام المنفعه اهداء کرده بودم - اینک با اهداء بیست و شش هزار مترمربع دیگر امید است

این سی هزار مترمربع زمین نیاز آن اداره را مرتفع سازد.

ضمناً بالهام از منویات مقدس شاهنشاه آریامهر بتأمین رفاه فرهنگیان و مشارکت مردم در تعاونها و عرضه خدمات بهم میهنان عزیز چون اطلاع حاصل کرده ام که در آموزش و پرورش شهرستان میانه شرکت تعاونی مسکن فرهنگیان برای تأمین مسکن کارکنان آن اداره تشکیل یافته و در پی تدارک زمین میباشند لهذا اینجانب شش هکتار (شصت هزار مترمربع) زمین دیگر از همان پلاک ۲۲ فرعی از اصلی بخش ۴۱ تبریز را بمنظور فوق شرکت نامبرده اهداء میکنم و منحصرأ در این مورد انتخاب قطعه زمین برای ساختمان فرهنگیان در قطعات پلاک فوق الذکر بعیل فرهنگیان خواهد بود. باشد تامقبول فرهنگیان عزیز شورمان قرار گیرد.

خواهشمند است دستور فرمائید با ابلاغ مراتب نظریه شرکت تعاونی مسکن فرهنگیان میانه را اعلام فرمایند تا چنانچه این هدیه ناچیز را پذیرا هستند نسبت به تنظیم سند انتقال اقدام گردد با تقدیم احترامات - ناصر گرمرویی

و علاوه میکنم وقتی خواسته مردم حق شناس میانه را در مورد تأسیس شعبه دانشگاه آزاد ایران در آن شهر منعکس نمودم و با اقدام قابل تقدیر آقایان دکتر عبدالرحیم احمدی ریاست دانشگاه و دکتر آریاب پطرسیان مدیریت خدمات فنی آن دانشگاه روی برگشته و پاسخ مثبت دریافت و آنرا به اداره آموزش و پرورش شهرستان میانه منعکس نمودم باسوح احساسات زاید الوصف همشهریانم نسبت به شاهنشاه آریا مهر مواجه شدم و با استقبال از موضوع در زمینه مشارکت و خودیاری آنان باید بگویم که پنج نفر از همشهریان و نیکوکاران باسای آقایان افضل بلاغی - کاظم توحیدی پور - مهندس علی اصغر اژدری - مهندس جواد خشکباری - فریدون معاریان مقدار پنج هکتار (پنجاه هزار مترمربع) زمین برای تأسیس شعبه دانشگاه آزاد ایران با تعهد تأمین آب مورد نیاز اهداء کرده اند و هیئت استانی مرکب از آقایان علی کریمیان

مسؤل حزب در میانه - بهمن احمدنیا رئیس انجمن شهر - صادقی رئیس انجمن شهرستان - دکتر منصور مدیرعامل جمعیت شیرو خورشید سرخ میانه - افضل بلاغی - حاج محمدنیک خواه - توفیقی - حسعلی صیامی - قاسم مهداد -

امراه عبداللهی - نیک نامی - بشارت احسانی - کریمی - اصغر اکبری - اکبر سقط فروش - میرزا محمدی - خشکباری -

داداش پور و بالاخره آقای علی ایرانی که شخصاً هم مبلغ یک میلیون ریال کمک خودیاری نموده است در محل تشکیل و متجاوز از پنج میلیون ریال از مردم میانه

برای مشارکت در احداث ساختمان شعبه دانشگاه

آزاد ایران در میانه بول جمع آوری نموده اند و همچنین آقای محمد ولی فرمانفرمایان از نمایندگان ادواری پیشین مجلس شورای ملی شخصاً و در قسمتی با تفاق شریک ملکی خود. سرکار خانم صفا بیروز برای پیاده شدن شش طرح آموزشی و بهداشتی و درمانی و رفاهی جمعاً بمقدار بیست و یک هزار و پانصد مترمربع زمین اهداء کرده اند که عبارتست از:

۱- برای احداث مدرسه ۴ کلاسه پیش ساخته پنجاه هزار مترمربع.

۲- برای احداث مدرسه ۴ کلاسه با کود کستان از محل اعتبار طرحهای خاص ناحیه ای پنجاه هزار مترمربع

۳- برای احداث خانه های سازمانی کارگران شهرداری میانه سه هزار مترمربع.

۴- برای احداث درمانگاه در زمینهای شاه باغی دو هزار مترمربع.

۵- برای احداث مرکز رفاه چند وظیفه ای سه هزار و پانصد مترمربع.

۶- برای احداث مهد کودک سه هزار مترمربع.

و وعده داده اند بموازات ضرورت پیاده شدن طرحهای جدید در آینده و بخصوص پس از تهیه و ابلاغ نقشه جامع شهر میانه زمینهای دیگری نیز برای پیاده شدن برنامه های عمرانی و آموزشی و بهداشتی و رفاهی و اجتماعی اهداء نمایند.

و بالاخره همشهری دیگری بنام آقای حاج محمود مشایخی در جلسه انجمن شهرستان میانه که با حضور تیسار سپهبد اسکندر آزموه استاندار محترم آذربایجان شرقی تشکیل یافته بود مقدار دو هزار مترمربع زمین برای احداث یک باب مدرسه از محل اعتبار طرحهای خاص ناحیه ای اهداء کرده است.

اینها نمونه هائی از مشارکت و خودیاری مردم شاهدوست و میهن پرست شهرستان میانه و هم میهنان نیکوکاری بود برای پیاده شدن طرحهای مفید در شهر میانه که من افتخار داشته ام در جلب این همکاریها

ذی سهم باشم (احسن است) زیرا شرح خود یاری مردم روستاها همانطوریکه در جلسه علنی مورخ ۲۵۳۵/۹/۱۸ مجلس شورای ملی عرضه داشته ام اوراق زرین دیگری را دربر گرفته و خواهد گرفت در ضمن مورد دیگری را هم یادآور میشوم که در جراید انتشار یافته بود و بطوریکه در صفحه ۱۲ روزنامه کیهان شماره ۱۰۱۹۸-۴/۴-۳۶

خواندم از اهالی شهرستان میانه آقایان عشقعلی دلالی و ابراهیم بهرامی که سالهاست در تهران سکونت دارند بحکایت مفاد مصاحبه‌ای که آقای دلالی با مسئولین سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی بعمل آورده بود حاضر شده‌اند برای احداث ساختمان واحد حمایت از خانواده‌های بی‌سرپرست در میانه دو قطعه زمین اهداء نمایند و آقای دلالی اعلام داشته بود که حاضر است برای ایجاد درمانگاه هم کمک کند و حتی دو سوم دارائیش را در این راه اختصاص دهد.

اینک باکمال سرافرازی از همکاریهای بیدریغ و مشارکت و خودیاری صمیمانه همشهریان عزیزم دریاده کردن طرحهای مفید منطقه‌ای که با استدراک واقعی منویات بشردوستانه شاهنشاه آریامهر بمنصه ظهور رسانده‌اند سپاسهای قلبی خود را اعلام داشته و با قدردانی از همکاریهای صمیمانه‌ای که ظرف دو سال گذشته از طرف وزارتین آموزش و پرورش و کشاورزی و منابع طبیعی در زمینه پیاده کردن طرحهای آموزشی و ایجاد پارک جنگلی در میانه معمول فرموده‌اند فرصت را مغتنم بشمارم تا از مسئولین محترم دستگاههای اجرایی درخواست کنم نسبت باجرائی سریع پروژهای که مشارکت و خودیاری مردم میانه برای پیاده شدن آنها بنحو بارزی تجلی یافته است اعم از اینکه این مشارکت‌ها و تشریک مساعی فعلیت داشته یا از سالها قبل شروع شده است مانند اهداء قطعه زمینی از طرف آقای دکتر خلیل رسولی یکی از همشهریان به سازمان زنان شهرستان میانه جهت احداث مرکز رفاه خانواده در آن شهر یا اهداء دو قطعه زمین از سوی آقای حاج محمود مشایخی همشهری دیگر برای احداث ساختمان ادارات بهداشتی و دادگستری شهرستان میانه که در حال حاضر دادگستری آن شهرستان بیخاطر نداشتن ساختمان دولتی دو قسمت شده و هر یک از واحدهای دادگاه شهرستان و دادسرا در دو ساختمان استیجاری جداگانه استقرار دارد و همچنین برای تهیه و ابلاغ نقشه جامع شهر میانه و احداث تصفیه‌خانه فاضلاب شهر (آگوسازی) و گسترش راههای روستائی و فراهم نمودن تسهیلاتی در انتقال نیروی برق ارزان بروستاها اوامر مؤثری صادر فرمایند.

از اینکه برای شنیدن عرایض اینجانب ابراز اشتیاق و حوصله فرمودید صمیمانه تشکر دارم (احسن) **نایب رئیس** - آقای کبیری فرمایند.

محمد رضا کبیری - جناب آقای رئیس، همکاران گرامی.

در ابتدای عرایضم بعنوان مقدمه توجه همکاران ارجمند را باین حقیقت معطوف میدارد که از شروع بکار نمایندگان دوره بیست و چهارم مجلس شورای ملی تا حال بیش از هر مسایل دیگر وضع کشاورزی کشور مورد بررسی نمایندگان قرار گرفته اکثریانات قبل از دستور در مورد سیاست ارزاقی و ارائه راه‌حلهای این بخش ایراد شده است شکر بر شکر ما نمایندگان افزوده شده است که تناقض گویی مسئولین دو وزارت کشاورزی و تعاون روستائی که یکی از کشاورزی صنعتی و دیگری سنتی دفاع میکرد که سرانجام عنایات کریمانه اعلیحضرت شاهنشاه آریامهر شامل حال قرار گرفت اختلاف عقیده جای خود را بوحدت رویه بخشید امروز همین ادغام در وحدت کارمندان تا اعماق روستائیش رفته اثر مطلوب این کار در این مدت کم نمایانگر تجلیات خلاقه رهبر بلند نام رامتجلی نموده است (صحیح است) دیگر آن اضطراب رسانه‌های گروهی و ارائه راه‌حلهای دست‌اندر کاران سیاست کشاورزی بچشم نمی‌خورد تمام متخصصین بانتظار خودکفائی محصولات کشاورزی به تدابیر شایسته آقای روحانی‌چشم دوخته‌اند و انتظار دارند سیاست کشاورزی کشور در درجه اول اهمیت قرارگیرد زیرا در جهان کنونی اکثر کشورها در تأمین آذوقه ملت خویش باعزازان مشکل روبرو هستند ولی در مورد ایران این تجلیات رهبریهای داهیان شاهنشاه محبوب است که هرشکلی را برای دولت و ملت ایران آسان میسازد (صحیح است) باتوجه بافزایش جمعیت دنیا دارندگان افزایش محصولات کشاورزی فردای بسا خود نیازمند خواهند گردید از این نقطه نظر است که مسئله کشاورزی کراماً مورد بحث و ابعان نظر نمایندگان محترم مجلس قرار گرفته است آنچه وزیر کشاورزی در مورد افزایش بعضی از رشته‌های کشاورزی در جلسه ماهیانه حزبی بیان فرمودند بنظر بنده صددرصد درست است ولی انتظار این بوده که بموازات افزایش جمعیت در تولیدات مواد غذایی بی‌توفیق بودیم در این مورد بصورتیکه انجام گرفته بحق مطلوب همگان گردیده است بنظر بنده در آتی نزدیک پیروزی ملت ایران بر خودکفائی محصولات کشاورزی حتمی خواهد بود کراماً دیده شده است در تحقق بخشیدن آرمان رهبر عالیقدر کشاورز ایرانی کارگر ایرانی تا پای جان پیش خواهند رفت علت کسری

بعضی از رشته‌های کشاورزی مسئله تولیدات گندم یا برنج را میتوان در ارزش آن جستجو نمود یعنی در صورتیکه ارزش مواد تولیدیه کشاورز وقتی در زندگی او مؤثر قرار نگیرد سرانجام ناگزیر به تغییر وضع میباشد در این صورت نکات تولید حتمی است و قدر مسلم اقتصاد صنعتی با اقتصاد کشاورزی از نظر بازدهی اصولاً قابل رقابت و مقایسه نمی‌تواند باشد زیرا صنعتکار یا صاحبان صنایع بامید سود سرشار بکار خویش ادامه میدهند اما در اقتصاد کشاورزی با وجود ضرر و زیان و تحمل انواع ناراحتی میسازد مخصوصاً کمتر کشاورزی یافت میشود کشت و زرع خود را تعطیل کند زیرا از لحاظ ملی خود را موظف به تأمین آذوقه ملت میداند این شعار کشاورزان پاک سرشت در طول تاریخ شاهنشاهی ایران عزیز بوده است بکرات دیده شده است اگر فی‌المثل در کشت گندم و برنج زیان دیده است از محل فروش میوه بان کار ضرر بار بر اساس همان سنت بستندیده ادامه داده است اکنون وضع برنج بمراتب از گذشته بهتر شده است زیرا از سال گذشته دولت باتوجه بمشکلات تولید برنج مبارزه‌سنوات قبل را تعقیب نکرده و اگر با برنج خارجی بر رقابت بر میخواست یکی بعد دیگری کشاورزان قادر بادامه برنجکاری نبودند این توجه دولت بنظرم در مورد گندم نیز باید اعمال شود تا این آذوقه اصلی ملت ایران در داخل مملکت برزخودکفائی برسد همکاران عزیز یقین دارد دولت هم در مورد گندم و هم برنج آزمایش لازم را نموده است در دشت عمران قزوین در مورد گندم کاری در شرکت سهامی زراعی ساری در تولید برنج - مستقیماً مداخله دارد مشترک بشوم از نحوه کشت و عامل برداشت و میزان سود و زیان مطلع شویم تا همگی بسوی هدف مقدس ملی بفرمان اعلیحضرت شاهنشاه آریامهر تمام مشکلات موجود را از پیش پا برداریم باید همه همکاران ارجمند برای کارساز کردن تعاونیها معاضدت فرمایند وقتی نمایندگان عزیز در حوزه انتخابیه خود در این راه کمک کنند قدر مسلم نتیجه خوب خواهیم گرفت سرپرست یکی از تعاونیهای بخش برای تعمیرات جزئی انبار مرکبات که با کمک مالی ملت ساخته شد از بنده کمک خواست من تعجب کردم آن همه هزینه را تحمل نمودند حالا از پرداخت چند هزار تومان اظهار عجز میکنند پاسخ رئیس تعاون برایم تکان دهنده بود باین مشکلات کشاورز تحمل میکند ما وظیفه داریم حقایق تلخ و شیرین را بازگو نمائیم تا در درگفته نشود کسی بدنبال داری

شفابخش نمی‌رود این شما بودید که درد را گفتید و نسخه شفای آنرا نیز توصیه کردید بعقیده بنده نتیجه هم گرفتید و بعداً نیز خواهید گرفت ملت ایران عموماً و نمایندگان خصوصاً زیر سایه بر مهر وعظومت شاهنشاه آریامهر قرار دارند در اجزای این همبستگی عمیق از پشت تریبون مجلس شورای ملی پیشنهاد میکنم در داخل کشور ملت ایران بنام پدر تاجدار مباحی شوند تا دنیا بداند رابطه ملت ایران باشاهنشاه بر اساسی مقام پدری استوار است که وقایع و روی داد تاریخی بهترین دلیل بر صدق عرایضم میباشد زیرا در جهانی که افق سیاست آنرا ابرهای تیره فرا گرفته ملاحظه این هم پیشرفت این همه عظمت واقعاً جز از یک پدر دلسوز امکان پذیر بود آنچه فکر میکنم همان مقام والای پدری است که عصیانگر مورد بخشایش قرار میگیرد هر روز از روز پیش رفاه اجتماعی محسوس‌تر بچشم میخورد در آسمان سیاست کشور نه تنها ابر تیره وجود ندارد بلکه در پرتو تجلیات رهبریهای پدر تاجدار شاهنشاه آریامهر جمع کثیری از اهالی کشورهای دور و نزدیک از کفایت و درایت و حتی از کمک‌های مادی در مواقع اضطراری استفاده میکنند این افتخاری است بس سترک که در عصر آریامهر نصیب فرزندانش شده است (صحیح است) دانش و بینش شاهنشاه انقلاب ششم بهمین را بدون خون ریزی رهبری فرموده تمام جهانیان ثابت فرمود پدر بهیچوجه نمی‌تواند بدخواه فرزندان باشد اگر به او امر پدر پاسخ مثبت ندهند با حفظ جان او فرمان اجرامیگرود در مورد آذربایجان با خونخواهی وطن پرستان و آن همه جنایات تاریخی غیر از مقام والای پدری امکان عفو عمومی در خاطر چه کسی خطور میکرد همین دل بستگی‌ها جمع میشود حادثه بیست و هشتم مرداد را بوجود می‌آورد و عصر رستاخیز را تجلی میسازد خلاصه هزاران عظمت فکر و اندیشه در طریق حفظ حقوق ملت ایران را تا اکنون برای العین مشاهده نمودیم و افتخار کردیم و با همین علاقه و احساسات شاهدوستی است که نمایندگان ملت بااطلاعیکه از حوزه انتخابیه خود دارند مشکلات را صادقانه برای جلب توجه دولت شاهنشاهی مطرح میسازند و در حدود امکانات نتیجه هم میگیرند در مورد مسکن باتوجه بافزایش جمعیت اشکالاتی بوجود آمد لایحه مربوط مورد بزرگترین رسیدگی قرار گرفت تا آنجائیکه امکان داشت در فصل خصوصت وظیفه قانونی اعمال گردید ولی در میزان اجاره و ضوابط مربوط ملاحظه

گردد فرمان نجات بخش پدر تاجدار با جان درایتی شرفصدور یافته که موجب مستأجر اجرای آثرا بجان و دل پذیرا گردیدند از این پس کارمند و کارگر مجبور نیستند نصف حقوق خود را بعنوان اجاره بپردازند بار دیگر دست پدر تاجدار از آستین ملت بدرآمد بعضی فرزندان را متوجه اجحاف نسبت به برادران و خواهران دیگر نمود از خدای بزرگ مسئلت داریم وجود نازنین شاهنشاه و خاندان جلیل سلطنت را از گزند حوادث مصون و محفوظ بدارد که بحق ملت ایران هرچه دارد از برکت وجود خاندان جلیل پهلوی بدست آورده است (صحیح است) در اینجا لازم به توضیح است که در ابتدای عرایض سعی و کوششی نمایندگان برای بهتر کردن کشاورزی کشور اشاره رفت قدر مسلم کشاورزی بچند رشته پایان نمی‌گیرد آنچه مورد توجه است مسئله ارزاق عمومی است که مورد توجه دولت قرار گرفته است موضوع دیگر عرایض مسئله میوه است که گاهی از درآند انواع میوه‌زیان تولیدات مواد غذایی جبران می‌شود که صادرانه باید عرض کنم انواع میوه کشور با وجود علاقه مصرف کنندگان داخلی موجب رقابت محصولات کشورهای خارج قرار گرفته است از جمله مرکبات شمال کشور و مناطق جنوبی است که بدست دلالان سودجو آنچنان شکستی به تولید کنندگان وارد آمد که در تاریخ زندگی اهالی بی سابقه بوده است ناگزیرم توجه همکاران عزیز را بچند سال قبل معطوف سازم تا سال ۱۳۴۴ چون سیاست دولت بر حمایت محصولات کشاورزی من جمله مرکبات استوار بود از نظر اینکه اجازه ورود بی حساب داده نمی‌شود محصولات داخلی بدست دلالان میادین مصرف می‌شد که در اجرای تعاونی محصولات کشاورزی چند نفر از باغداران شهبازی با معاضدت دولت جناب آقای هویدا شرکتی بنام شرکت تولید و توزیع و فروش مرکبات تأسیس کرده اند این شرکت بعدها بسط و توسعه یافت جمعیت کثیری از باغداران در سرمایه‌گذاری مشارکت کرده تمام مناطق مرکبات خیز شمال کشور مشارکت خود را اعلام داشتند اولین کارخانه سرو تینک مرکبات در چهار کیلومتری شهباز در ساختمان شرکت نصب گردید بعد از سال اول در نتیجه مفید بودن کارخانه دوم خریداری و نصب شد چون دلالان مرکبات منافع خود را در خطر دیدند بعنوان معاذیر در صدد اخلاص در فروش محصولات کارخانه در میادین برآمدند اکنون آن شرکت با دو دستگاه کارخانه سرو تینک بدست آقای رشیدیان افتاده است که برای

نمونه حتی یک روز حاضر نشد کارخانه را برای جلوگیری از نابودی بکار اندازد خلاصه باین سیاست میادین نه تنها باغداران شهباز و شمال کشور با مخالفت آنها قادر بفروش نگردیدند بلکه انواع میوه کشور بازار فروش را از کف داده‌اند از ابتدا افتخار حضور در مجلس بگوای همکاران عزیز شکست فاحش باغداران را در حد توانائی خود چه بعنوان قبل از دستور و چه در کمیسیونها متذکر شده اخیراً بحضور جناب آقای نخست‌وزیر جریان معروض گردید با چنان حسن نیتی روبرو شده که در برابر مراحم ایشان جز عرض و سپاس راه دیگری نیافتم که متعاقب آن ملاقات جناب آقای دکتر شادمان اقداماتی بر حسب دستور بعمل آوردند که از نظر اهمیت مسئله عین نامه را قرائت میکنم بعد از عنوان بازگشت بنامه مورخ ۳۶/۳/۲۵ در مورد مرکبات شمال بطوریکه از وزارت بازرگانی طی نامه شماره ۱۳۷۹۹ مورخ ۳۶/۴/۸ اطلاع میدهند بطور کلی سیاست دولت در جهت تقویت تولید در داخل کشور و بی‌نیازی از واردات کالا بوده در مورد میوه نیز تنها هنگامی ورود آن مبادرت میشود که کمبودی در داخل کشور پیش بینی شود برای برآورد مرکبات سال جاری و تعیین میزان کمبود هیئتی از کارشناسان وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت بازرگانی بمناطق تولید مرکبات شمال و جنوب کشور عزیمت خواهند نمود بدیهی است واردات میوه بر اساس برآورد تولید داخلی و تأمین کمبود آن تعیین خواهد شد وزیر مشاور و معاون پارلمانی نخست وزیر ضیاءالدین شادمان.

همکاران گرامی اگر سیاست دولت در گذشته بر اساس اولویت محصولات داخلی مورد اجراء و عمل قرار می‌گرفت چه کسی میتواند بگوید در برابر کمبود در بازار مصرف دولت وارد نکند دست روی دست بگذارد ناظر کمبود قرار گیرد آنچه در این نامه مرقوم گردید موجب تشکر و سپاس بی حد و حصر بنده و سایر همکاران است همانطوریکه آقایان و خانمهای محترم بخاطر دارند بنده با اطلاعیکه از میزان محصول مرکبات شمال کشور بدست آوردم و از همکاران مناطق جنوبی تحقیق کردم در سال جاری ما زاد بر مصرف نیز وجود دارد با اعزام هیئت‌های نامبرده بخود کفائی مرکبات امسال توجه خواهند نمود باز هم از طرف باغداران از این مساعدت دولت جناب آقای هویدا سپاسگذاری میکنم همکاران محترم اوضاع مالی باغداران شهباز را نمی‌توانم تشریح کنم همانقدر توجه میدهم

بزرگترین باغدار شهباز در بازدید دستگاه فوت نموده و رشکستگی عموم مردم را تهدید میکند در مقابل این وضع استثنائی در جواب مردم شهباز چه کنم از جناب آقای دکتر شادمان بر حسب دستور جناب آقای نخست‌وزیر میخواهم هر چه زودتر مساعدت مورد موافقت سازمان تعاونی را حواله فرمائید در غیر اینصورت ناگزیر بمراجعه مجدد خدمت جناب آقای نخست‌وزیر میباشم.

در مورد نیازمندیهای حوزه انتخابیه خود باتوجه به تشریح جریان اصولی دیگر صرف نظر میکنم فقط توجه جناب آقایان دکتر تسلیمی وزیر محترم بازرگانی و زعیمی معاون پارلمانی را به تأمین سیمان بیمارستان پهلوی شهباز جلب میکنم این بیمارستان مورد نیاز ملت شهباز است که بعلت فرسودگی خراب شده است جناب آقای دکتر خطیبی اقدام به بازسازی نموده است مقداری سیمان وسیله شیر و خورشید تأمین شد اکنون چندی است بعلت فقدان سیمان کار ساختمان بیمارستان متوقف شده است از اینکه سیمان وجود ندارد و یا کمبود داریم بحثی نیست ولی بهرحال برای بیمارستان باید فکر عاجلی بشود تا هر چه زودترین بنا خاتمه پذیرد بنده بتوجهات جناب آقای دکتر تسلیمی در مورد سیمان بیمارستان نیز اطمینان دارم جناب آقای زعیمی عزیز توجه وزیر محترم بازرگانی را در این مورد نیز جلب خواهند نمود در پایان عرایضم از اینکه جناب آقای دکتر شادمان بدستور جناب آقای نخست‌وزیر بمسئله مرکبات خاتمه بخشیده‌اند و مبشر ابلاغ اعاده زندگی باغداران شده‌اند فوق‌العاده تشکر میکنم (احسن است)

نایب رئیس - خانم بابان تشریف بیاورید.

بانو بابان - بنام خدا، جناب آقای رئیس - نمایندگان محترم، خانمها، آقایان، با سپاس فراوان از عنایت ریاست محترم. فرصت سخن گفتن در محضر نمایندگان برگزیده ملت و در ساحت مقدس مجلس شورای ملی خود از ارج ویژه‌ای برخوردار است، خاصه که این سخن در ثنای ذات اقدس شهرباری و سپاس از رهبر و الامقام و فرمانده عالی‌قدری باشد (احسن است) که همه دلها در کمند مهر و محبت بیدریغ و همه‌ی جانها در گرو لطف و عنایت عمیقش باشد آری سخن از شاهنشاه آریمهر شهرباز بچون و چرا قلیه‌است، سخن از سفر شاهنشاه بدیار آزادگان و خطبه سلحشوران جانباز باختر و مرزداران وطن پرست کردستان، سرزمین پاسدار اصالتها و مهر مهربانیهاست (احسن است).

سروران عظام نمایندگان محترم روز نهم تیر ۲۵۳۶ شاهنشاهی در کارنامه حیات مردم کردستان عموماً و اهالی سنج خصوصاً روزی پرشکوه، خاطره‌انگیز، و فراموش نشدنی است، سفر میمنت اثر پیشوای داهی و رهبر خردمندان شاهنشاه آریمهر کورش دوران بختی کردستان، نمودار ظلیعی جنبش و جهش تازه‌ای در حیات یکایک مردم شاهدوست کردستان است برای مردمی که از بدو تولد... هنگام زمزمه عشق آموز مادر و پرستاری برگواره، نام شاه، عشق به شاه و وطن را همچون آیه‌ای از رسالت ایمان، از زبان مادر و لانی او می‌شنوند و با همین علاقه و پیوند جاودانه و اهوزائی می‌بالند و رشد می‌کنند (صحیح است) زیارت شاهنشاه و دیدار موبک مبارکش سعادت عظمی و موهبتی بی‌همتا است... و بگذارد عاجزانه و بی‌هیچ مجامله اعتراف کنم زبان و بیانم از شرح این رابطه‌ی معنوی قاصر است. و راستی با کدامین لغت و واژه‌ای می‌توان مهر سرشار مردمی را که ساعتها در انتظار موبک شاهانه باکل و نقل و برچم و شعار بصف ایستاده‌اند و صف کرد؟ چگونه می‌توان برق نگاههای شوق‌آلودی را که در اشتیاق دیدار پدر تاجدار بهرسم پرواز می‌کرد در قالب کلمات گنجائید (احسن است)

روزنامه محلی ندای غرب سنج با مباحی و افتخار باتیتری زرین نوشته بود.

ای سنج شادباش و شاد زی

شاه شاهان میهمان آید همی

فقط می‌توانم بگویم ایکاش در نیمروز نهم تیر ماه شما هم در میان مردم سنج بودید تا از نزدیک و برای العین موج بقرار اینهمه شور و شوق لبریز و شادی سپاس بی‌مرز را می‌دیدید.

بیگمان جریان بازدید ملوکانه و جزئیات گزارشها را نمایندگان محترم از طریق رسانه‌های گروهی شنیده و خوانده‌اند آنچه که بازگفتند و شرح دادنی نیست احساسات ناب و شور انگیز فزدم شاهدوست و مرزداران دلیر کرد است که بزبان نمی‌آید و نمی‌دانم چگونه می‌توان زبان حال و ترجمان احساس شور و شوق سرشار مردان و زنان و کودکانی گشت که در هرنفس و هر لحظه‌ی زندگی، عشق بوطن در زگهایشان و نام همیشه عزیز شاهنشاه و شهبانو و ولیعهد عزیز و خاندان جلیل سلطنت بر زبانشان جاری است (احسن است) نمایندگان محترم بهمانگونه که در وسایل ارتباط جمعی نیز منعکس بود. شاهنشاه

ضمن ابراز رضایت از مشارکت و فعالیت زنان فرمودند. زنان در فعالیت‌های اجتماعی و سیاسی باید سهم بازهم بیشتری داشته باشند بویژه که جاگر جان‌نثار، افتخاری نصیب شد در پاسخ سؤالات معظم‌له پاسخ‌های لازم عرض رسانیدم. و برای بنده که افتخار نمایندگی همشهریان سنجیدم را دارم این پیام ملوکانه نمودار آنست که فرمانده عالیقدر و بیدار دل ما به حرکت، همکاری و فعالیت‌های گسترده و بازهم بیشتر زنان عنایت خاص دارند.

فرصت را مغتنم می‌شمارم تا از زبان عموم همشهریانم بویژه زنان در این مکان مقدس تعهد نمایم که در اجرای منویات خطیر ملوکانه و حصول آرزوهای زندگی از و آینده پردازان شاعشاه عظیم‌الشان و آن فرمانده عالیقدر که تمدن بزرگ را به ارمان دارد آماده فداکاری و جانبازی هستیم. باشد که در این رعکدار، صفحه‌ی زرین دیگری بر اوراق تابناک و کارنامه درخشان مرزداران و سلحشوران شاهدوست غرب بیفزاید در خاتمه عریضم افتخار دارم یکبار دیگر بنمایندگی از طرف مردم آزاده، وطن پرست و شاهدوست کردستان و در ساحت مقدس مجلس شورای ملی ضمن ابراز کمال حق‌شناسی و سپاسگزاری از مراحم و عنایات ملوکانه که شامل حال مرزداران آزاده وطن پرست کرد که نظام اهورائی شاهنشاهی را پایه‌ای والا، و ارج و منزلتی بسزا قائلند و در وطن پرستی و حفظ موارث گرانقدر ملی شهره هر شهر و دیارند به پیشگاه معلا و آسمان سایبان عرضه دارم، اهالی کردستان که بشهادت تاریخ از اصیل‌ترین شاخه‌ی آریانند. زن و مردانی که شاهدوستی با خونشان عجب گشته. با اعتقاد راسخ به اصول عالی‌ی نظام شاهنشاهی، قانون اساسی و انقلاب شاه و ملت در هر شرایطی سربازان دین متدس و بر سر این میثاق پرمودت ایستاده‌اند..... و جز این عرضی نیست که بگویم شاهنشاهی با تشریف فرمائیت به کردستان جانی تازه دادی و بر یکایکمان منت نهادی سیاس شاهنشاهی، سیاس شاهنشاهی (احسنست)

سه دقیقه از وقت باقیمانده وقت را به آقای دکتر ستوده و بقیه اش را به آقای دکتر درودی می‌دهم.

نایب رئیس - آقای دکتر ستوده بفرماید.

دکتر ستوده - جناب آقای رئیس، همکاران ارجمند در جلسه ۱۱ تیرماه ۲۵۳۶ همکار محترم جناب آقای دکتر تجدد راجع بدارو و دکترهای داروساز مطالبی بیان داشته و آماری ارائه فرمودند مبنی بر اینکه بالغ بر چهار هزار دکتر دارو ساز فارغ التحصیل شده که نصف آنها

بکار دارو سازی نمی‌پردازند با کمال تأسف باید گفت اکثریت دکترهای داروساز بکار داروسازی اشتغال ندارند زیرا دارو فروشی اینروزها غیر از داروسازی است اگر در قدیم نسخه‌های پزشکان وسیله دکترهای داروساز ترکیب و ساخته و تحویل بیمار میشد اینروزها داروها در کارخانجات داروسازی ترکیب شده و بصورت اسپسیالته (اختصاصی) بسته بندی میشوند و کسیکه کمتر اطلاع از خواندن حروف لاتین و امور داروئی داشته باشد میتواند نسخه‌های پزشکان را باسانی تحویل بیمار بدهد بدون اینکه کوچکترین خطری برای بیمار داشته باشد. آیا این چهار هزار نفر در ظرف سالهای متبادی چند دارو کشف یا ساخته‌اند و چند نفر آنها در کارخانجات داروسازی (نه بونتاژ دارو) مشغول کار میباشند؟ پس جراباید اینهمه نیرو و پول خرج کنیم یک نفر را بعد از اقل هفده سال تحصیل با سر دارو فروشی بگماریم و این اشخاص محترم نه تنها اسپسیالته می‌فروشند بلکه اخیراً لوازم آرایشی و غیره را نیزه باید بفروشند و روی همین اصل اطاق اصناف مزاحم آنها شده است یا بعضی از این آقایان دکترهای دارو ساز که صحبت کرده‌ام آنها خود از این شغل ناراضی هستند زیرا بکار اصلی خود که دارو سازی است مشغول نیستند، چرا این آقایان نباید در کارخانه‌های داروسازی مشغول کار شده و کاردارو فروشی را به دارو فروشان که همان تکنیسین‌های دارو سازی یا اشخاصی که بعد از دیپلم یک یا دو سال روش دارو فروشی را می‌آموزند واگذار کنند. باقائونیکه موجود است و با کمبود داروساز در بروجن حوزه انتخابیه اینجانب چهار داروخانه وجود دارد که فقط یک نفر داروساز مسئولیت یکی از آنها را دارد که او هم کارمند شیر و خورشید است و سه‌تای دیگر داروسازان تهرانی یا اصفهانی مسئولیت داروخانه‌ها را روی کاغذ قبول کرده بدون اینکه در بروجن باشند نه تنها ماهی هزار یا هزار و پانصد تومان از داروخانه‌ها می‌گیرند بلکه خارج از مرکز خود را انجام نداده و گواهی دریافت خواهند داشت.

تا وقتیکه تربیت بهورز برای کارهای اولیه درمان و بهداشت قبول میکنیم دلیل ندارد تربیت دارو فروش را قبول نمائیم هم‌چنین چطور شده که گروه داروسازان و دارو فروشان که یک قسمت مهم از درمان و بهداشت را انجام میدهند جزء نظام پزشکی در نیابند که خود بخواهند نظام جدیدی تهیه کنند اینها عضولانگتک امور درمان و بهداشت میباشند و لازم است

در نظام پزشکی عضو بوده و نماینده در هیئت مدیره آن داشته باشند (صحیح است) هم‌چنین است درباره مهندسین بهداشت، پرستاران و تمام کسانی که به امور درمان و بهداشت بنحوی شرکت دارند باید در نظام پزشکی عضو شده و این سازمان با قانون مترقی تر بانجام وظائف خود بپردازد.

امید است این دو پیشنهاد یکی تربیت دارو فروش و تکنیسین داروسازی و واگذار کردن امور داروخانه‌ها بدانها و بکار گماردن داروسازان در کارخانجات داروسازی و دیگری در نظام پزشکی عضو شدن داروسازان و دارو فروشان و سایر کارکنان درمان و بهداشت مورد توجه دولت قرار گرفته و لوائح لازم را به مجلس شورای ملی تقدیم نماید. (احسنست).

نایب رئیس - آقای دکتر درودی یکی دو دقیقه بیشتر وقت ندارید صحبت میکنید بایه جلسه دیگر موکول میفرمائید؟
دکتر درودی - مطلب زیادی ندارم اگر اجازه میفرمائید عرض میکنم
نایب رئیس - بفرمائید.

دکتر درودی - یکی از مشکلات بزرگ ساکنان شهرهاییکه جاده‌ها و شاهراهها از آن عبور میکند و همچنین مسافرینی که از این شهرها می‌گذرند آن قسمت از جاده یا شاهراه است که از این شهرها می‌گذرد و بان جاده ترانزیت گفته میشود و نوع دیگر آن جاده که کمربندیست. از دیرباز بین شهرداریها و وزارت راه اختلاف بود که نگهداری و اسفالت این قسمت از جاده بعهده کبست خوشبختانه این موضوع فعلا حل شده و حتی وزیر فعال و جدی فعلی راه جناب دکتر فرحخشیان در جلسه حزبی بان اولویت هم دادند ولی مثل اینکه عملاً هنوز این اولویت رعایت نمیشود شاید علت آن باشد که چون مردم نمیدانند مسئول امر کیست و چون از شهرها عبور میکنند تصور میکنند شهرداریها مسئول آنند لذا غرغر مردم کمتر سر وزارت راه است و بیشتر شهرداریها در صورتیکه ساکنان این شهرها از دونظر رنج میبرند یکی مزاحمت شدیدیکه اتومبیل‌های ترانزیت برای آنها فراهم میکنند و دیگر غرغریکه مسافرین این اتومبیلها سر آنان میکند از سوی دیگر اگر قطعه‌ای از جاده که در بیابانست خراب باشد فقط مسافران آنهم در لحظه عبور ناراحت میشوند ولی قطعه‌ای از جاده که از شهرها عبور میکند اگر خراب باشد نه فقط مسافران را رنج میدهد بلکه ساکنان شهرها را بطور مداوم از گرد و غبار ناراحت مینماید زیرا تردد اتومبیلها دائمی است لذا دولت باید برای ترمیم و اسفالت

این قسمت از جاده‌ها اولویت خیلی بیشتری قائل شود. در میان تمام جاده‌های ترانزیت یا کمربندی قطعه‌ایکه سه راهی پاسگاه ورودی ژاندارمری قزوین شروع و از جنوب شهر گذشته بجاده همدان وصل میگردد دارای موقعیت استثنائست زیرا:

اولا - در حدود دوسوم مردم مسلک از این جاده عبور میکنند و سالها است هنگام عبور از شدت ناراحتی و خوردن گرد و غبار ندانسته بما مردم قزوین ناسزا می‌گویند و نمیدانند مسئول اینکار وزارت راه است و ناراحتی ما خیلی بیشتر از آنها است زیرا همانطور که عرض کردم ناراحتی آنان چند دقیقه‌ایست که از این قطعه می‌گذرند ولی ناراحتی ما از گرد و غبار این جاده ترانزیت شبانه روزیست و بطوریکه همه همکاران دیده‌اید در درجاده قزوین تردد اتومبیلها در ۲۴ ساعت بخط زنجیر میباشند.

ثانیا - ناراحتی مردمیکه در حوائی این خیابان یا جاده سکونت دارند از حد توصیف خارجست و هنگام عبور از این خیابان ملاحظه فرموده‌اید که روی منزلها راهمیشه توده‌ای از گرد و غبار پوشانده است.

ثالثاً: تأسیسات مخبراتی مایکروویو منطقه قزوین از اهمیت فوق‌العاده برخوردار است و از نظر نگهداری حائز توجه خاص میباشد. عبور جاده خاکی مزبور از قسمت شمالی تأسیسات و تردد شبانه‌روزی و مداوم و سائط نقلیه باعث شده است که دستگاههای حساس و مدرن ارتباطی زیر پوششی از گرد و غبار قرار گیرد و این باعث میشود که بتدریج قسمتهای مختلف سیستمهای ارتباطی حساسیت خود را از دست بدهند و از عمر آنها کاسته شود و ادامه این وضع سبب بروز یک ضایعه و قطع ارتباط گردد با توجه با اهمیت امر و موقعیت ارتباطی مایکروویو قزوین که تغذیه ارتباط شمال و غرب ایران را بعهده دارد معلوم میشود سهل انگاری در این امر موجب چه میزان ضایعات خواهد شد که بموجب فرمان همایونی شاهنشاه آریامهر کمیسیون شاهنشاهی برای جلوگیری از آن تشکیل گردیده است در چند سال اخیر که مردم قزوین گرفتار گرد و غبار و ناراحتی‌های این جاده هستند هرگاه که با وزرای وقت راه صحبت شده همه آنان با نهایت علاقه نسبت باسفالت این جاده ترانزیت دستور داده‌اند بخصوص جناب آقای فرحخشیان وزیر جردی و فعال فعلی راه. ولی متأسفانه اثری از اجراء این دستورات زیاد مشهود نیست قسمتی از این جاده بطول هفت کیلومتر بمقاطع داده شده که متأسفانه بقدری کارها کند است که گویا اصولاً کاری انجام

نمیشود ولی برای قسمت دیگری جاده ترانزیت که در جنوب قزوین واقع و خاکپست همین قسمت است که تأسیسات حساس مایکروویو را تهدید میکند و بیش از همه گردو غبار بخورد مردم و مسافری میدهد اصولاً هنوز هیچ فکر و اقدامی نگردیده در صورتیکه شهرداری قزوین تمام زمین و کروم و سایر حقوق مالکان آن زمینها را خریده فقط منتظر است وزارت راه آنرا سفالت کند علیهذا از وزیر علاقمند راه استعفا دارم مقرر فرمایند هم برای هفت کیلومتری که بقاطعه واگذار شد و هم برای این جاده ترانزیت خاکی که بیشتر مورد توجه است و هنوز اقداماتی در باره آن نشده یک برنامه زمان بندی تهیه و یک نسخه آنرا بمجلس شورای ملی و در صورت لزوم یک نسخه هم بکمیسیون شاهنشاهی ارسال دارند تا هرچه زودتر اسفالت این جاده کمربندی و جاده ترانزیت هر دو پایان پذیرفته از خسارات میلیونها تومان که احتمالاً بمایکروویو قزوین وارد خواهد کرد و از اینکه راحتی مردم قزوین و مسافران عبوری راسلیم نموده جلوگیری نمایند (احسن)

۳- تصویب صورتجلسه های روز نهم و دوازدهم تیرماه ۲۵۳۶.

نایب رئیس - وارد دستور میشویم، نسبت به به صورتجلسه روز پنجشنبه نهم و روزیکشنبه دوازدهم تیرماه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورتجلسه ها تصویب میشود.

۴- تقدیم سؤال بوسیله آقای پردلی، از وزارت آموزش و پرورش.

نایب رئیس - آقای پردلی بفرمائید.
پردلی - سؤالی است از وزارت آموزش و پرورش که تقدیم میکنم.

نایب رئیس - سؤال بدولت ابلاغ میشود.

۵- تقدیم سؤال بوسیله آقای دکتر عاملی تهرانی از وزارت نیرو.

نایب رئیس - آقای دکتر عاملی بفرمائید.
دکتر عاملی تهرانی - سؤالی است از وزارت نیرو درباره خاموشی های بی درپی اخیر و بی نظمی در توزیع برق و خسارت های جبران ناپذیری که در تمام شئون اقتصادی مملکت باعث شده است.

نایب رئیس - سؤال بدولت ابلاغ میشود.

۶- تقدیم لایحه صورت جزء قسمتی از سهمیه، حق ۲۵۳۶ (۱۹۷۷) بوسیله آقای دکتر شادمان وزیر مشاور.

نایب رئیس - آقای دکتر شادمان بفرمائید.
دکتر شادمان (وزیر مشاور و معاون پارلمانی نخست وزیر) - با اجازه مقام ریاست صورت جزء قسمتی از اعتبار ردیف ۱۰۷۰۰۶ قانون بودجه سال ۲۵۳۶ کل کشور به مبلغ (۸۵۰/۳۱۲/۰۰۰) ریال مربوط به سهمیه حق عضویت و کمک دولت ایران بابت مخارج سازمان ملل متحد و سایر سازمانهای بین المللی و تعهدات را تقدیم میکنم و خواهشمندم طبق مفاد تبصره ۲۶ قانون بودجه ۲۵۳۶ کل کشور و تبصره ۲۷ قانون متمم بودجه سال منبوره به کمیسیون بودجه ارجاع شود.
نایب رئیس - لایحه به کمیسیون بودجه ارجاع میشود.

۷- تقدیم لایحه پرداخت هزینه تحصیل به فرزندان پرسنل نیروهای مسلح شاهنشاهی و مستخدمان وزارتخانه ها و مؤسسات و شرکت های دولتی در خارج کشور، بوسیله تیمسار سبهد کاتوزیان معاون وزارت جنگ.

نایب رئیس - تیمسار کاتوزیان بفرمائید.
سبهد کاتوزیان (معاون وزارت جنگ) - با اجازه مقام ریاست مجلس بمنظور پرداخت هزینه تحصیلی فرزندان پرسنل نیروهای مسلح شاهنشاهی و مستخدمان وزارتخانه ها و مؤسسات شرکت های دولتی که جهت انجام مأموریت ثابت و تحصیل بخارج از کشور اعزام میشوند، پس از بررسی های لازم لایحه ای تنظیم شده که جهت تصویب تقدیم میشود.

نایب رئیس - لایحه به کمیسیون های مربوط ارجاع میشود.

۸- طرح گزارش شور دوم کمیسیون کشاورزی و عمران روستائی راجع به اجازه فروش و اجازه تأسیسات و تجهیزات کشاورزی و دامپروری و ارجاع مجدد آن به کمیسیون های مربوط.

نایب رئیس - گزارش شور دوم اجازه فروش و اجازه تأسیسات و تجهیزات کشاورزی و دامپروری مطرح است قرائت میشود
(بشرح زیرخوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون کشاورزی و عمران روستائی بمجلس شورای ملی
کمیسیون کشاورزی و عمران روستائی در جلسه روز ۲۵۳۶/۲/۷ با حضور آقای دکتر هما یونفر معاون وزارت کشاورزی و عمران روستائی و آقای هنرمندی معاون وزارت

دادگستری لایحه شماره ۹۷۸۰۲ دولت راجع به اجازه فروش و اجازه تأسیسات و تجهیزات کشاورزی و دامپروری را که گزارش شور اول آن بشماره ۵۸۴ چاپ گردیده است با توجه به پیشنهاد های رسیده برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و با اصلاحاتی تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بشرح زیر بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون اجازه فروش و اجازه تأسیسات و تجهیزات کشاورزی و دامپروری

ماده واحده - بوزارت کشاورزی و عمران روستائی اجازه داده میشود تأسیسات و لوازم و کارخانجات و تجهیزات و ماشین آلات، اعم از منقول و غیر منقول واحدهای تولیدی صنعتی و کشاورزی و همچنین سهام شرکتهای مزبور و زمینهای دایر متعلق بوزارت کشاورزی و عمران روستائی مورد استفاده تأسیسات و مؤسسات فوق را که فروش و یا اجازه دادن آنها بمصلحت باشد طبق فهرست ضمیمه با تصویب شورای اقتصاد بمقتضایان بخش خصوصی بفروشد و یا اجازه دهد و یا با مشارکت بخش خصوصی مورد بهره برداری قرار دهد. ارزیابی و تعیین اجازه مربوط باین دارائی ها طبق ضوابطی که بتصویب شورای اقتصاد خواهد رسید توسط کمیته ای متشکل از نمایندگان وزارت کشاورزی و عمران روستائی، وزارت امور اقتصادی و دارائی، سازمان برنامه و بودجه انجام خواهد شد.

تبصره ۱- وجوه حاصل از فروش یا اجازه اموال مذکور در حساب جداگانه خزانه داریکل در بانک مرکزی ایران نگهداری و با تصویب شورای اقتصاد بمصرف امور کشاورزی و افزایش سرمایه یا وام دولت بیانک توسعه کشاورزی ایران و بانک تعاون کشاورزی ایران خواهد رسید.
تبصره ۲- وزارت کشاورزی و عمران روستائی میتواند معاملات مربوط به فروش یا اجازه اموال موضوع این قانون را با رعایت شرایط مندرج در این ماده با تصویب شورای اقتصاد بوسیله بانک توسعه کشاورزی ایران و یا بانک تعاون کشاورزی ایران انجام دهد.

تبصره ۳- آن تعداد از واحدهای انتفاعی که طبق این قانون به اشخاص حقیقی و یا حقوقی فروخته میشود در صورتیکه مشمول مقررات گسترش مالکیت واحدهای تولیدی بشوند در موعد مقرر قانون مذکور درباره آنها اجرا خواهد شد.

تبصره ۴- زمین های عرصه تأسیسات مذکور و نیز زمین هایی که مورد استفاده تأسیسات می باشد منحصر آبانید در جهت هدفهایی که تأسیسات بدان منظور بوجود آمده است، مورد استفاده قرار گیرد.

تبصره ۵- وزارت کشاورزی و عمران روستائی میتواند از این اختیارات برای واگذاری سایر مؤسسات مشمول این قانون استفاده نماید مشروط به اینکه فهرست آنها قبلاً به تصویب کمیسیونهای کشاورزی و عمران روستائی و امور اقتصادی و دارائی مجلسین برسد.

لیست ضمیمه لایحه قانون اجازه فروش و اجازه تأسیسات و تجهیزات کشاورزی و دامپروری

- ۱- شرکت سهامی مجتمع صنعتی گوشت فارس
- ۲- شرکت سهامی کشت و صنعت و دامپروری مغان
- ۳- شرکت سهامی مجتمع صنعتی گوشت لرستان
- ۴- شرکت سهامی پرورش و تولید گوشت بوقلمون
- ۵- شرکت سهامی مجتمع صنعتی تولید ابریشم
- ۶- شرکت سهامی صنایع شیر ایران
- ۱-۶- کارخانه شیر پاستوریزه تهران
- ۲-۶- کارخانه شیر پاستوریزه فارس
- ۳-۶- کارخانه شیر پاستوریزه تبریز
- ۴-۶- ۲۰٪ سهام شرکت سهامی شیر پاستوریزه کرمانشاه

- ۷- شرکت سهامی کشت و صنعت جیرفت
- ۸- شرکت سهامی کشت و صنعت شاورور (۵۰٪ سهام)
- ۹- شرکت سهامی کشت و صنعت نیشکر هفت تپه
- ۱۰- شرکت سهامی عطر گل
- ۱۱- پروار بندی و کشتارگاه خورین
- ۱۲- ۲۴ سردخانه در نقاط مختلف کشور بظرفیت کلی ۵۰۰۰۰ تن
- ۱۳- واحد بسته بندی گوشت ظفر
- ۱۴- واحد بسته بندی گوشت (پروتئین شماره یک خیابان ملاصدرا)
- ۱۵- یک واحد بسته بندی گوشت در اصفهان
- ۱۶- ۱۰ تا ۳۰٪ سهام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی (آب و برق سابق) در شرکت کشت و صنعت در اراضی زیر سر محمد رضاشاه پهلوی
- ۱۷- ۱۰٪ سهام شرکت تولید و بسته بندی گوشت زیاران.
- ۱۸- مرکز تولید مرغ حصارک

۱۹- مؤسسه جوجه کشی نارمک.

۲۰- هواپیمای سمپاش و سایر تجهیزات و تأسیسات خدمات هوایی.

۲۱- واحدهای کوچک مرغداری نمایی - انتفاعی در شهرستانها ۱۶ دستگاه بمساحت ۹۱۳ مترمربع.

۲۲- کارخانه پنبه پاک کنی گنبد.

۲۳- کارخانه پنبه پاک کنی علی آباد.

۲۴- کارخانه پنبه پاک کنی بهشهر.

۲۵- کارخانه پنبه پاک کنی نکا.

۲۶- کارخانه پنبه پاک کنی جویبار.

۲۷- کارخانه پنبه پاک کنی کیاکلا.

۲۸- کارخانه پنبه پاک کنی بابل.

۲۹- کارخانه پنبه پاک کنی بابلسر.

۳۰- شرکت مجتمع صنعتی چوب نکاه.

۳۱- شرکت کشاورزی و دامپروری الله آباد قزوین.

۳۲- شرکت قزوین تک.

۳۳- شرکت قزوین ماش.

۳۴- حدود ۲۰۰۰ هکتار باغات میوه سازمان عمران قزوین.

رئیس کمیسیون کشاورزی و عمران روستائی - مظفر جندقی گزارش شور دوم از کمیسیون امور اقتصادی و دارائی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه روز ۲۵۳۶/۴/۱۳ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط به اجازه فروش و اجازه تأسیسات و تجهیزات کشاورزی و دامپروری را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون کشاورزی و عمران روستائی را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی - محمد علی ادیب مجلسی گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه روز ۲۵۳۶/۴/۱۳ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط به اجازه فروش و اجازه تأسیسات و تجهیزات کشاورزی را که برای شور دوم به کمیسیون دادگستری ارجاع شده است مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون کشاورزی و عمران روستائی را با اصلاحاتی تصویب کرد.

اصلاحات مزبور در جلسه روز ۲۵۳۶/۴/۱۳ کمیسیون کشاورزی و عمران روستائی مورد تأیید و تصویب قرار گرفت.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دادگستری - عنایت الله قائمی

نایب رئیس - ماده واحده مطرح است آقای اخلاق پور بفرماید.

اخلاق پور - جناب آقای رئیس، خانم ها، آقایان. بطوریکه استحضار دارید آقای دکتر همایون فر معاون محترم وزارت کشاورزی در تاریخ ۲۵۳۵/۹/۲۵ شاهنشاهی بشرح منعکس در صفحه صورت مذاکرات شماره ۶۸ مجلس شورای ملی ضمن تقدیم دولاچه اظهار داشته اند. با کسب اجازه از مقام ریاست دو لایحه یکی مربوط به واگذاری قسمتی از اراضی ملی شده در استان خوزستان و استان اصفهان بشرکت ملی صنایع فولاد ایران و دیگری مربوط به اجازه فروش و اجازه تأسیسات و تجهیزات کشاورزی و دامپروری را برای بررسی و تصویب تقدیم میکنم. و متن ماده واحده تقدیمی چنین است. ماده واحده، بوزارت کشاورزی و منابع طبیعی اجازه داده میشود تأسیسات و لوازم و کارخانجات و تجهیزات و ماشین آلات اعم از منقول و غیر منقول و سهام شرکتها و واحدهای تولیدی صنعتی و کشاورزی و زمین های دایر متعلق بوزارت کشاورزی و منابع طبیعی مورد استفاده تأسیسات و مؤسسات فوق را که فروش و یا اجازه دادن آنها به مصلحت باشد با تصویب شورای اقتصاد به متقاضیان بخش خصوصی بفرشند و یا اجازه دهد و یا با مشارکت بخش خصوصی مورد بهره برداری قرار دهد، ارزیابی مربوط به این دارائی ها طبق ضوابطی که بتصویب شورای اقتصاد خواهد رسید توسط کمیته ای متشکل از نمایندگان و وزارت کشاورزی و منابع طبیعی، وزارت امور اقتصادی و دارائی، سازمان برنامه و بودجه انجام خواهد شد.

بطوریکه خانم ها و آقایان ملاحظه میفرمایند وزارت کشاورزی ماده ۹۱ آئین نامه داخلی مجلس شورای ملی را در این لایحه رعایت نموده است زیرا طبق ماده استنادی لوایح قانونی که از طرف دولت به مجلس شورای ملی پیشنهاد میشود باید دارای موادی متناسب با اصل موضوع باشد و دلائل لزوم آن در مقدمه لایحه بطور وضوح درج و عنوان قانونی نیز در آن معین باشد، و تهیه مقدمه برای لوایح و ذکر دلائل لزوم آن از قواعد آبره بوده و خود لایحه تقدیمی دولت فاقد مقدمه و دلائل لزوم آن میباشد بستمفاد از ماده ۹۱ اشعاری ماده واحده پیشنهادی اصولاً قابل طرح در مجلس نبوده و نیست و دولت میبایست این لایحه را از نظر رعایت و اجزای ماده ۹۱ و احترام به آئین نامه داخلی مجلس پس بگیرد و متقابلاً لایحه دیگری با تهیه مقدمه و ذکر دلائل لزوم آن به مجلس

تقدیم نماید حال اگر دولت این لایحه را مسترد میدارد بحث در آن دیگر موردی نخواهد داشت چنانچه از پس گرفتن این لایحه بدون مقدمه و ذکر دلائل لزوم امتناع میورزد باستناد ماده ۳۱ آئین نامه داخلی اخبار نظامنامه ای میگردد و از مقام محترم ریاست استدعا میشود با رعایت ماده ۱۳ نظامنامه داخلی بموضوع مورد اخبار دقیقاً رسیدگی و تکلیف اخبار نظامنامه ای را روشن سازند و بقیه اظهارات و ایرادات خود را که مربوط به ماهیت موضوع مطروحه میباشد به بعد از تعیین تکلیف اخبار نظامنامه استنادی که بدین اشاره شد موکول مینماید.

نایب رئیس - آقای اخلاق پور لایحه در شور دوم است اگر نظری در کلیات لایحه داشتید باید در شور اول عنوان میکردید.

اخلاق پور - بفرحال بنده اخبار نظامنامه ای دارم. **نایب رئیس** - راجع به اخبار نظامنامه توضیح بدهید.

اخلاق پور - بنده قبلاً توضیح دادم حالا شمارائی بگیرید.

نایب رئیس - برای اخبار نظامنامه که رأی نمی گیرند چرا این اخبار نظامنامه را در شور اول نکریدید. **اخلاق پور** - بفرحال تکلیف اخبار نظامنامه را تعیین بفرمایید بعد بنده ثابت میکنم که این لایحه در شور اول است.

پزشکپور - اخبار نظامنامه را هم در شور اول وهم در شور دوم میتوان داد.

اخلاق پور - اصولاً مقدمه این لایحه هیچ کجا حتی در صورت جلسه هم منعکس نشده است و باین ترتیب شور اول تلقی میشود.

نایب رئیس - تأمل بفرمایید مقدمه لایحه قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

جناب آقای رئیس مجلس شورای ملی همانطور که استحضار دارند وزارت کشاورزی و منابع طبیعی باتوجه بوظایف خود در زمینه ارشاد و راهبرائی بخش خصوصی با اجرای طرحهای مختلف کشاورزی و دامپروری مبادرت با ایجاد تأسیسات و مراکز خدمات و واحدهای تولیدی کشاورزی و دامپروری نموده که پس از آشنائی کشاورزان و دامپروران و سرمایه گذاران علاقمند باینگونه فعالیتهای تولیدی ادامه بهره برداری واحدهای ایجاد شده را بصورت اجازه، فروش و یا مشارکت به بخش

خصوصی واگذار و امکانات خود را برای ایجاد واحدهای تولیدی و تأسیسات و مراکز جدید دیگری در مناطقی که تشخیص میدهد این قبیل فعالیتها آغاز شود متمرکز سازد. اینک باتوجه به نبودن مجوز قانونی برای انجام این منظور ماده واحده ای بشرح پیوست تقدیم و تقاضای تصویب آنرا دارم.

اخلاق پور - باز هم باین ترتیب شور اول تلقی میشود.

نایب رئیس - خیلی عجیب است آقای اخلاق پور وقتی مجلس رأی داده است به شور اول لایحه، رأی مجلس محترم است شما لاقبل نمیتوانستید این مطالب را در شور اول قبل از رأی مجلس بفرمایید بفرحال بنظر بنده اخبار نظامنامه شما وارد نیست.

اخلاق پور - حالا که توجه لازم بعرایض بنده نمیشود به بقیه عرایض ماده واحده ادامه میدهم.

جندقی - آقای اخلاق پور این لایحه در کمیسیون دادگستری هم که مطرح شده است.

اخلاق پور - فهرست و پیشنهاد و مقدمه لایحه اینجا باید ارائه شود تا بنده و سایر نمایندگان مطلع بشویم تنها ارائه آن در کمیسیون کافی نیست (عده ای از نمایندگان - صحیح است)

نایب رئیس - آقای اخلاق پور لایحه که در شور اول مطرح میشود ممکن است به پیشنهاد و نظر نمایندگان خیلی مطالب به آن اضافه شود یا کسر شود بنظر شما چون در کمیسیون چیزی به لایحه اضافه شده شور اول آن ازین رفته؟ این صحیح نیست بفرحال به مطالبتان ادامه بدهید.

اخلاق پور - قبلاً باستحضار خانم ها و آقایان رسانیدم که ماده واحده پیشنهادی دولت فاقد مقدمه و دلائل مورد لزوم بوده و بر طبق ماده ۹۱ آئین نامه داخلی مجلس قابل طرح نبوده و انگیزی در لایحه تقدیمی بتاريخ ۲۵۳۵/۹/۲۵ اصولاً فهرستی از فروش و یا اجازه دادن تأسیسات و تجهیزات کشاورزی و دامپروری ضمیمه ماده واحده نبوده و بطوریکه باستحضار رسید در متن ماده واحده هم بلزوم فهرست اشاره ای نگردیده بود و لایحه موصوف باین وضع که جنبه کلی داشته و شامل تمام تأسیسات و تجهیزات کشاورزی و دامپروری مملکت میگردد از طریق مجلس جهت رسیدگی به کمیسیون های مربوط ارجاع و سپس گزارش شور اول آن بدون فهرست در جلسه علنی مطرح و با پیشنهاد آتی مجدداً به کمیسیون های مربوط برگشت میشود بطوریکه ملاحظه میفرمایید فهرست اسامی تأسیسات

وتجهیزاتی که در نظر است با جاره واگذار یا فروش برسد بعد از شور اول یعنی در گزارش شور دوم ضمیمه ماده واحده گردیده و در متن ماده هم جمله: طبق فهرست ضمیمه بعداً علاوه شده که مجلس شورای ملی از این فعل و انفعالات و اقدامات اطلاعی نداشته است زیرا اگر هنگام شور اول فهرست تأسیسات و تجهیزات ضمیمه لایحه بوده نمایندگان محترم مجلس شورای ملی پیشنهادات خود را با توجه به متن ماده واحده و فهرست ضمیمه آن تنظیم و تقدیم مینمودند در صورتیکه پیشنهادات تسلیمی نمایندگان محترم در شور اول بدون توجه به فهرست الحاقی عین ماده واحده بوده که ضمن آن ۳ مورد بعنوان تأسیسات و تجهیزات کشاورزی و دامپروری و غیره منظور و قلمداد گردیده است. اینجانب از ملاحظه ماده واحده و فهرست ضمیمه آن بوحشت افتادم زیرا اولاً برای ایجاد این تأسیسات و تجهیزات کشاورزی و دامپروری میلیاردها ریال سرمایه صرف بوجود آوردن این تأسیسات و تجهیزات نموده اند و سالها است که این تأسیسات و تجهیزات بکار خود ادامه میدهند بهتر بود که جناب آقای وزیر کشاورزی مضاربا فواید و بازده این تأسیسات و تجهیزات را در مقدمه ماده واحده تقدیمی دولت با ذکر علل فروش یا واگذاری با جاره راستدلا شرح میدادند تا مجلس در این مورد تعیین تکلیف نماید ثانیاً لازم است که میزان سرمایه گذاری جهت این تأسیسات و تجهیزات به مجلس گزارش گردد و جناب آقای وزیر کشاورزی توضیح دهند که چه عواملی موجب گشته که این تأسیسات و تجهیزات بوجود آید و حالا به چه علت یا عللی میخواهند این تأسیسات و تجهیزات را فروخته یا با جاره واگذار نمایند و چرا وزارت کشاورزی در نظر دارد از نگهداری این تأسیسات و تجهیزات خودداری کند؟

ثالثاً وزارت کشاورزی معلوم نکرده که به کدامیک از این تأسیسات و تجهیزات کشاورزی و دامپروری احتیاج نیست و باید فروخته شود و کدامیک را لازم داشته و فقط میخواهد با جاره واگذار نماید.

رابعاً وزارت کشاورزی که مواجه با کمبود گوشت میباشد و مرتب دام زنده و گوشت یخ زده و طیور از خارج وارد میکند و بعضی اینکه با تشویق دامداران داخلی و پرورش دهندگان طیور سعی نماید خود را بی نیاز از وارد کردن دام زنده و گوشت یخ زده از خارج سازد من نمیدانم چگونه به خود حق میدهد که شرکت سهامی مجتمع صنعتی گوشت فارس و شرکت سهامی پرورش و تولید

گوشت بوقلمون و پروار بندی و کشتارگاه خورین و واحد بسته بندی گوشت ظفر و واحد بسته بندی گوشت پروتین شماره یک خیابان ملاصدرا و یک واحد بسته بندی گوشت در اصفهان و ۱۰٪ سهام بشرکت تولید بسته بندی گوشت زیاران و مرکز تولید مرغ حصارک و مؤسسه جوجه کشی نارمک و واحدهای کوچک مرغداری نمایشی، انتفاعی در شهرستانها ۲۹ دستگاه بساخت ۹۱۳ متر مربع و شرکت کشاورزی و دامپروری الله آباد قزوین را بلحاظ مصلحت اندیشی به متقاضیان بخش خصوصی فروخته و یا احیاناً با جاره واگذار کند.

خامساً - اهالی مملکت بعزت کم بود گاو و گوسفند از حیث شیر و لبنیات هم در مضیفه بوده و هستند معلوم نیست وزارت کشاورزی چرا میخواهد شرکت سهامی صنایع شیر ایران و کارخانه شیر پاستوریزه تهران و کارخانه شیر پاستوریزه فارس و کارخانه پاستوریزه تبریز و ۲۰٪ سهام شرکت سهامی شیر پاستوریزه کرمانشاه را بشرکت خصوصی فروخته یا با جاره واگذار نماید.

سادساً - یکی از عمده ترین صادرات مملکت صدور پنبه میباشد و جهت آماده نمودن پنبه کارخانه‌هایی با سرمایه‌های هنگفتی بفاصله سالیان متمادی بوجود آمده لازم بنظر میرسد که جناب آقای وزیر محترم کشاورزی توضیح دهند که به چه علت میخواهند کارخانه‌های پنبه پاک کنی گنبد و علی آباد و بهشهر و جویبار و کیاکلا و بابل و بابلس را بنا بر مصلحت اندیشی به بخش خصوصی فروخته یا اجاره دهند و مضافاً اینکه طبق اصل بیست و دوم قانون اساسی مواردی که قسمتی از عایدات یا دارائی دولت و مملکت منتقل یا فروخته میشود باید بتصویب مجلس شورای ملی برسد، بطوریکه همکاران ارجمند و حضار محترم ملاحظه میفرمایند موارد یا قسمتی از عایدات یا دارائی دولت و مملکت که منتقل یا فروخته میشود باید کاملاً مشخص و معلوم باشد و جناب آقای وزیر محترم کشاورزی از نظر اجرای این اصل اساسی مکلف خواهند بود که معلوم فرمایند کدامیک از ۳ تأسیسات و تجهیزات کشاورزی و دامپروری با جاره واگذار خواهد شد و کدامیک باید فروخته شود و این وظیفه مجلس شورای ملی است که تشخیص داده و تصویب مینماید کدامیک از ۳ تأسیسات و تجهیزات باید با چه شرایطی فروش برسد نه مصلحت اندیشی وزارت کشاورزی و تصویب شورای اقتصاد و از طرفی چون قبلاً هنگام تقدیم لایحه فهرستی

که حاوی ۳ تأسیسات و تجهیزات است بماده واحده ضمیمه نشده در موقع شور اول هم اسمی از فهرست در میان نبوده و پیشنهادات تسلیمی نمایندگان محترم در شور اول بدون وجود فهرست مورد بحث تنظیم گردیده است با توجه به دستور صریح ماده ۱۰۱ آئین نامه داخلی مجلس که مقرر میدارد لوائح دوشوری را نمیتوان تصویب نمود مگر اینکه دوبرتبه اقلاً بفاصله پنج روز درباره آنها در مجلس شورای ملی شور شده باشد، بنابراین گزارش شور دوم که با فهرست جدید مطرح است طبق ماده ۱۰۱ اشعاری قابل طرح در جلسه علنی نیست و نباید مانند لایحه جدید تلقی و بدون ورود بحث عیناً جهت رسیدگی به کمیسیون‌های مربوط ارجاع و پس از رسیدگی و برگشت به مجلس بعنوان شور اول تلقی گردد اگر مقام محترم ریاست باین استدلال قانونی توجه و لایحه را بدون ورود در بحث به کمیسیون‌ها ارجاع مینمایند که اینجانب عرضی ندارم در غیر این صورت مستنداً بماده ۱۰۱ آئین نامه داخلی اخطار قانونی میگردد.

نایب رئیس - آقای اخلاق پور عر لایحه‌ای که در شور اول و دوم مطرح میشود ممکن است بسیاری مطالب اضافه یا کسر بشود در شور اول این لایحه هم به پیشنهاد آقای پزشکپور و آقای دکتر عاملی قرار شد که فهرست ضمیمه شود بنابراین صحیح نیست بگوئیم چون فهرست به لایحه اضافه شده پس شور اول آن ازین رفته است آقای دکتر اسفندیاری بفرمائید.

دکتر ملک منصور اسفندیاری - جناب آقای رئیس همکاران گرامی باین ترتیبی که در بعضی از قسمتها بالایحه موافقت یا مخالفت شد من به این فکر اقدام که عرایضم را بکنم یا نکنم؟ بالاخره باین نتیجه رسیدم که من هم حرفم را بزنم ولو اینکه با مخالفت جناب آقای رئیس و یا پاره‌ای از نمایندگان مواجه بشوم.

نایب رئیس - آقای اسفندیاری توضیح بفرمائید مخالفت در چه خصوص؟ عرض میکنم، نمایندگان در اظهار نظر خودشان آزادند و می‌توانند بپهرین نحو و بپهر کیفیتی که مایلند مطالبشان را بگویند منتهی در مورد آئین نامه تشخیص و تصمیم با من است.

دکتر ملک منصور اسفندیاری - الان مسائلی که مربوط به نظامنامه داخلی مجلس است توضیح میدهم نه در اصل موضوع هر وقت به موضوع رسیدیم تصمیمش با جنابعالی است بهر صورت با مطالعه‌ای که روی این لایحه کردم و با بحثهایی که جناب پزشکپور و جناب دکتر

غاملی در جلسه قبل و تکیه شور اول لایحه مطرح بود باین نتیجه رسیدم که تا بحال لایحه قانونی با این وسعت چه از نظر مالی و چه از نظر سرزینی به مجلس شورای ملی آورده نشده است بنابراین جادارد که بیشتر مورد توجه و بررسی قرار بگیرد تا در موقعی که برای اجرا تقدیم دولت میشود بصورتی جامع و مانع باشد و اشکالات بعدی ایجاد نکند من باید متذکر شوم که متأسفانه در شور اول با توجه به فرمایشات آقای پزشکپور و آقای دکتر عاملی در ذهن خودم باین نتیجه رسیدم که این لایحه باید برگردد به کمیسیون و بعد از ضمیمه کردن صورت آنچه که میخواهند بفرشند برگردد به مجلس شورای ملی برای شور اول و مجدداً مورد شور و بررسی قرار بگیرد و نظر نمایندگان در موارد مختلف گرفته شود و نظر دولت هم اعلام شود و نمایندگان در جریان آن قرار بگیرند و بعد به اجرای این لایحه یا قانون اقدام کنند موضوعی که من اینجا تذکرش را لازم میدانم صرف نظر از تذکرات آقای اخلاق پور بعضی از این اقلام که این جا داریم و تقاضای فروش کرده‌اید بوسیله قانون خاصی از مجلس گذشته است و این موضوع یک تضمینی در مورد کار مالکین بوجود آورد باین تضمین یک وقتی بتصرف دولت درآمد و حالا میخواهند به بخش خصوصی واگذار کنند البته جلوتر که رقم توضیح خواهم داد که منظورم چیست. بهر صورت در اثر قانون بوجود آمدند و در اثر قانون مقداری از مایملک مالکین گرفته شده و به تملک دولت درآمد حتی باید توضیح بدهم که بعضی از این حوزه‌ها مثل دشت مغان یا مجتمع گوشت فارس بوجود آمده است و میلیاردها پول داده شده است پس جا دارد که در این مورد مقدار زیادتری مورد بررسی قرار گیرد البته تبصره‌هایی اینجا آورده شده که به دوسه مورد آن تذکره میدهم و استدعایم این است که آقای وزیر کشاورزی که اینجا تشریف دارند بیایند و مرا روشن کنند از یک طرف جناب روحانی طبق لایحه‌ایکه الان یا قانون خواهد شد و یا به کمیسیون بخواهد گشت شما موافقت مجلس را می‌گیرید که یک مقدار از مایملک وزارت کشاورزی را مثل مجتمع کشت و صنعت و شرکت‌های خودتان را به بخش خصوصی واگذار کنید و از طرفی دیگر در تبصره یک می‌گویند وجوه حاصل از فروش یا اجاره اموال مذکور در حساب بندگان خزانه داریکل در بانک مرکزی ایران نگهداری قسمت اخیر را توجه بفرمائید و با تصویب شورای اقتصاد بصرف

امور کشاورزی و افزایش سرمایه با وام دولت به بانک توسعه کشاورزی ایران و بانک تعاون کشاورزی ایران خواهد رسید. شما این مجتمع ها را با میلیونها تومان پول بوجود آوردید و یک مقدار از مشکلات را حل کردید و بعد دوباره به بخش خصوصی واگذار می کنید این مسئله برای من روشن نیست من می خواهم که ما را در جریان قرار دهید که چه ضراری است که از طرفی بفروشید و از طرفی دیگر بوجود بیاورید در قسمت دوم در تبصره دو می گوید «وزارت کشاورزی و عمران روستایی می تواند معاملات مربوط به فروش یا اجاره اموال موضوع این قانون را با رعایت شرایط مندرج در این ماده با تصویب شورای اقتصاد بوسیله بانک توسعه کشاورزی ایران و یا بانک تعاون کشاورزی ایران انجام دهد» یعنی چه؟ یعنی اینکه وزارت کشاورزی با تصویب شورای اقتصاد اجازه فروش یک قسمت از این ها را از طریق بانک توسعه کشاورزی و بانک تعاون کشاورزی به بخش خصوصی چه از طریق فروش و چه از طریق اجاره و یا بصورت سهم شدن واگذار می کند در این جا موضوعی را تذکر میدهم یک آدمی می آید این جا که مثلاً در قسمت دامداری یا شیر پاستوریزه یا شرکت کشت و صنعت شرکت کند او خودش مقداری سرمایه گذاری می کند و دولت هم مقداری کمک می کند و یک مقدار هم از بانک وام میگیرد و میدهد به دولت یعنی بابت هر کم از دولت گرفته است و بخود دولت داده است بابت مثلاً یکی از مجتمع ها و استفاده کردن آن در بخش خصوصی در تبصره هم باید تذکر می دهم چون جناب آقای اخلاق پور تذکر ندادند. عرض کنم در مورد فروش تأسیسات و مجتمع ها شما یک فهرستی آوردید و از تصویب مجلس شورای ملی میگذرانید ولی بعد نمی خواهید فهرست های بزرگ تر یا کوچکتر. دیگر بیاورید و فقط از تصویب کمیسیون ها بگذرانید و در حقیقت مجلس شورای ملی در جریان آن قرار نخواهد گرفت و فقط کمیسیون ها اطلاع خواهند داشت، من استدعا می کنم این است که اگر امکان دارد در مجلس سنا اصلاح بفرمائید تا فهرست های دیگر هم به مجلس آورده شود کنه نمایندگان در جریان فروش آن فرار بگیرند و بسا در همین جا اصلاح بفرمائید. موضوع دیگری که خواستم توضیح بدهم در موقعی که این مجتمع ها خواستند بوجود بیابند چون یک مجتمع های عظیمی هستند یک مقداری اراضی وا گرفتند که مال مالکین و دهقانان صاحب نسق بود و بر اساس یک روش یا قانون یا ضابطه ای آن ها را واگذار

کرده اند یا خریده اند، به صورت نحوه ای که عمل کرده اند جدائی دهقانان صاحب نسق بوده است از ملکشان و در نتیجه واگذاری به دولت برای تشکیل کشت و صنعت های مختلف الان که این ها دوباره به بخش خصوصی واگذار میشوند مابه دو عامل برخورد می کنیم یکی اینکه اولاً از صورت خرید بودن درش آورده ایم به ممکن است برگشت فنودالیم را ایجاد کند نحوه عمل کرد وزارت کشاورزی که من مطمئن هستم وزیر و وزارت کشاورزی این نظر را ندارند ولی در عمل این موضوع پیش خواهد آمد بنا بر این من استدعا می کنم باین قسمت توجه بفرمائید که اگر زارعین صاحب نسق در این اراضی بوده اند و آزاد شده اند آن ها را دعوت به همکاری کنید و باین که اراضی آن ها برگشت داده شود. در هر صورت از نظر من این برنامه ممکن است عملی شود ولی برنامه صحیح و مطالعه شده ای نیست و مخصوصاً بعد از اینکه در شور دوم بطوری که جناب آقای جندقی رئیس کمیسیون فرمودند به پیشنهاد یکی از آقایان در کمیسیون دادگستری این صورت اضافه شده و تمام نمایندگان مجلس شورای ملی در جریان این صورت قرار نگرفته بودند همینطور که عرض کردم لایحه ای تا به حال به این وسعت به مجلس نیامده، که این همه واگذاری اموال دولت را بر بگیرد به بخش خصوصی یا شرکت ها و سهم کردن بخش خصوصی و بخش دولتی بنا بر این جادارد به این صورت هم کاملاً توجه بشود چون ما میلیون ها تومان سرمایه گذاری کردیم و از بابت این ها ضرر داده ایم و باید برگشت شود. از این ها گذشته من می خواهم جناب وزیر کشاورزی ببینم چون روشن نیستیم که یک از این قسمت ها را مورد توجه قرار میدهند و به این قسمت جواب بدهند که چه تعداد از روستائیان و کارگران و خانواده آن ها در این مجتمع ها در حال کار کردن هستند و سرنواشت این ها چه خواهد شد؟ آیا این کارگران و کشاورزان را بعد از واگذار کردن بایک اردنگ بیرونشان می کنید و باعث بیکاری آن ها خواهد شد؟ چه ضابطه ای را در نظر گرفته اید که باعث بیکاری این عده از خانواده های روستائی و کارگران نشود؟ من یک سوال دیگری هم دارم که میخواهم جناب وزیر کشاورزی توضیح بدهند که در عرض این چند سال چه مقدار از درآمد مملکت در این طرح ها صرف شده است چون سرمایه گذاری که در قسمت کشاورزی قرار بود گذاشته شود در این مجتمع ها جمع شده

بعد از فروش این مجتمع ها باید باین مسئله توجه شود که مقدار سرمایه ای که صرف شده با ضابطه مستمر یا برداشتی که داشته اند متناسب باشد و بعد بر اساس این ضوابط واگذار کنید و این یک کار خوبی است چون این می رود به بخش خصوصی با ضوابط اینکه مقدار سرمایه گذاری مشخصی است، مخارج مشخصی است مقداری که برداشت شده مشخص است و به مقدار سرمایه گذاری با قیمتی که می خواهید به بخش خصوصی واگذار کنید باید توجه کنید که سرمایه دولت از بین نرود و باید ببینید نتیجه ای که می گیرید چیست است موضوع دیگر که می خواهم بحضور آقایان عرض کنم این است که در این مجتمع ها یک عده ای از زارعین و کارگران وعده ای متخصص و مهندسی بودند که البته آنهایی که در استخدام وزارت کشاورزی بودند برمی گردند به وزارتخانه خودشان تکلیف بقیه باید روشن شود. موضوع دیگری که خدمتان عرض می کنم و مربوط به لایحه نیست ولی بصورتی مربوط میشود راجع به کرمان است شما الان کارخانه شیر پاستوریزه میسازید و بعد می خواهید واگذار کنید من نمی دانم علت ساختن این کارخانه و دادن آن به بخش خصوصی چیست همینطور در جیرات من دیدم کشت و صنعت با سه هزار هکتار بوجود آمده و شرکت های زراعی با چهار هزار هکتار، باغهایی را با قیمت زیاد خریده اند که الان بصورت زمین درآمده یعنی درختش را در آورده اند و بسیاری از مالکین معتقدند که باید قیمت باغ را کم کنید و به قیمت زمین به اینها واگذار کنید بهر صورت به این اشکالات برخورد خواهید کرد. من با توجه باینکه اساس این لایحه از نظر شخصی من هم مثل آقای اخلاق پور بر اساس و پایه لیستی است که پیوست آن است یعنی این لیست است که روشن کننده وضع این لایحه است و روشن می کند که چه مقدار از سرمایه دولت به بخش خصوصی واگذار میشود و روشن می کند که چه تعداد از این کشت و صنعت ها یا این مجتمع ها باید به بخش خصوصی واگذار شود من هم، هم عقیده آقای اخلاق پور هستم که باید این لایحه باین تغییر کلی در شور اول تلقی بشود یا اگر طبق آئین نامه داخلی مجلس شورای ملی برای شور اول مطرح بشود جناب آقای وزیر کشاورزی در کمیسیون ها درباره این موارد و اشکالات دیگری که هست توضیحات کافی بدهند و ما با در جریان بگذارند و بعد لایحه فعلی را مجدداً به مجلس بیاورند و از تصویب نهائی بگذرانند.

پزشکپور - جناب آقای رئیس وقتی یک مطالبی بررسی میشود مابه این نتیجه می رسیم که در هر کار از این که به اصول توجه نکنیم چه مشکلات و مسائل مملکتی و اجتماعی ممکن است پیش بیاید بهرحال آن چه را که من در شور قبلی لایحه در جلسه علنی مجلس شورای ملی خدمت همکاران گرامی عرض کردم و فکر می کنم بهرحال برای هر یک از ما این موضوع روشن شد که چه مسائل و مواردی قرار بود که در تلو این لایحه باشد ولی مجلس شورای ملی ندانند که چه چیزهایی هست و آنچه حد حائز اهمیت است علی ایحال آن چه را که من در جلسه گذشته توضیح دادم و نظرم را عرض کردم و تقاضا کردم این بود که با توجه به آن توضیح ها لایحه برگردد به کمیسیون ها البته دلالتش را آن موقع عرض کردم زیرا به نظر من این لایحه در واقع محتوای اصلی خودش را نداشت و معتقد بودم که لیست باید ضمیمه لایحه باشد که مجلس بداند چه مقدار از املاک دولت می خواهد به فروش برود یا اجاره داده شود ولی چون این فهرست پیوست نبود بنا بر این نظر من این بود که لایحه برگردد به کمیسیون ها و بخصوص که در کمیسیون دادگستری مورد شور و مذاقه قرار بگیرد ولی علی ایحال ریاست محترم مجلس آن روز نظرشان را بیان فرمودند و در واقع مجلس هم با آن نظر هماهنگی کرد و بعنوان شور دوم برگشت به کمیسیون، بدیهی است این جای بحث و توجه است که اصولاً چگونه ممکن است لایحه یک بار برود به کمیسیون دادگستری و بعد شور دوم تلقی بشود زیرا وقتی کمیسیون دادگستری هم طبق آئین نامه مرجعی است که باید به یک موضوعی رسیدگی کند و در واقع رسیدگی کمیسیون می بایست دوشوری باشد بهرحال در این مورد هم به علت عدم عنایت به اصول کارمان این مشکل بوجود آمده است. اما این مسئله ای است که خیال می کنم در اختیار مجلس شورای ملی است که اظهار نظر کند که لایحه به چه کیفیتی تلقی و رسیدگی بشود اما آنچه را که در کمیسیون دنبال شد من یادم هست که وزیر کشاورزی یک صورت دوازده ردیفه ای را قرائت فرمودند و بعد هم متذکر شدند که سه چهار مورد دیگر هست که اضافه خواهد شد البته من خودم برخورد کردم بایک فهرست سی و چهار ردیف و توضیحاتی داده شد به نظر من موضوع از یک جهت دیگر درخور تعمق است زیرا این لایحه ای که به این کیفیت داده شده، با این فهرست

نایب رئیس - آقای پزشکپور بفرمائید.

من آن را یک تغییر کلی در استراتژی کشاورزی مملکت میدانم مسئله اساسی این است من یادم هست دو دوره پیش که لایحه مربوط به تأسیس کشت و صنعت را آوردند به این مجلس بعنوان استراتژی خاصی برای سیاست کشاورزی مملکت مسائلی بتفصیل گفته شد و اینجا نظرانی از طرف نمایندگان مجلس داده شد روستائیان صاحب نسق که بحکم قانون اصلاحات ارضی اینها صاحب زمین شده اند اینها را چه خواهید کرد دلایلی گفته شد که براساس آن دلایل در واقع یک استراتژی بعنوان تشکیل شرکتهای کشت و صنعت و واحدهای بزرگ کشاورزی در نظر گرفته شد و اینها نه تنها در مناسبترین مناطق کشور ما تغییر اساسی در بافت اراضی کشاورزی ما بوجود آمد بلکه تغییر اساسی در وضع بافت اجتماعی ما بوجود آمد یعنی اگر در اراضی زیر سد محمدرضا شاه چندین هزار خانواده روستائی در نسق زراعتی شان کار میکردند ، کشاورزی و تولید میکردند امروز آن چندین هزار خانواده روستائی آنجا نیستند و تنها همین چند شرکت کشت و صنعت هستند که دلایلی را امروز توجیه کردند برای ما که میخواهیم به بخش خصوصی منتقل کنیم و آن چندین هزار خانواری که رفتند و زمینهای آنها در اختیار کشت و صنعت گذارده شد بی اغراق مبالغی از درآمد ملی مصروف این برنامه ها شد ولی طبق گزارش دفتر برنامه و بودجه خوزستان که یک گزارش رسمی است چیزی در حدود ۱۰۰ اراضی که در اختیار این کشت و صنعت ها گذاشته شد کشت می شود یعنی بقیه بلااستفاده ماند بنابراین نه تنها بافت اجتماعی ما در این مناطق بهم خورد و نه تنها مقدار زیادی سرمایه های ملی مصروف شد بلکه مناسبترین و مرغوبترین اراضی کشور مورد استفاده قرار نگرفت و بهمین کیفیت کشت و صنعت مغان در واقع میشود گفت که آنجا در حدود یک کشور کوچکی است با آن وسعت آنجا مرکز دانداران شاهسون بودند آنجا مرکز کوششها و فعالیتهای هزاران خانواده روستائی بود که بنابراین استدلالی اینجا را در وضع کشت و صنعت قرار دادند این یک استراتژی بود که باین کیفیت تغییرات عظیمی را نمی گویم ، تغییرات آن چنانی را بوجود آورد بهرحال آنچه مهم است این لایحه میگوید اینجا استراتژی کلی میخواهد تغییر کند بنابراین از این جهت که ما بسیاری سرمایه گذاری در این مورد کردیم بسیار نیروهای انسانی را بکار بستیم ، هزارها خانواده روستائی صاحب نسق که

در این اراضی بودند امروز نیستند وضعی که سرنوشت آنها پیدا کرده و باید صریحاً عرض کنیم البته از این لیست بسیار خوشوقت هستم که کوشش مجلس شورای ملی باین نتیجه رسید که این لیست پیوست شود و امروز در معرض دید نمایندگان مجلس شورای ملی قرار بگیرد ولی من این لیست را بمنزله شکست در برنامه هائی می دانم بنابراین باید در این مورد پاسخ و توضیح داده شود و باید مجلس شورای ملی بداند که این قسمت عظیم از مناطق سرزمین ایران و سرمایه های ملی ایران دچار چه وضعی شده و امروز بچه کیفیت در این موارد چنین سیاستی اتخاذ میشود و چنین پیشنهادی میشود مابه این مسائل هم که همکاران محترم گفتند من باب این است که هر نماینده مجلس حق دارد و هم وظیفه دارد که بداند بنابراین دلایلی کشت و صنعت دشت مغان که دیروز در روزنامه رستاخیز خواندم جناب نخست وزیر گویا کلنگ کارخانه قدش را زده اند که یکی از عظیمترین کارخانه های قند خواهد بود و مشمول چنین مقرراتی خواهد شد بنا به چه دلایلی یک چنین برنامه ای را در موردش اجرا می کنند دومورد بنظر می رسد مورد اول این است که من اشکالی نمی بینم که مجلس شورای ملی با رای خودش اعلام کند که لایحه را در شور اول تلقی کند البته جناب رئیس این را به رای میگذارند اگر مجلس رای نداد پیشنهاد من این است که برگردد به کمیسیون ها که نمایندگان محترم مجلس بعنوان بین الشورین بتوانند پیشنهادات خودشان را با عنایت به این لیست بدهند و دولت بیاید در کمیسیون ها دقیقاً نسبت باین موارد یکایک توضیح بدهد و مسائلی را که مورد نظر نمایندگان مجلس هست روشن کند و پاسخگوئی کند و این مسائل بررسی شود آنوقت در واقع این لایحه سیر عادی خودش را طی کرده است و من پیشنهادم این است که در همین هنگام نسبت باین لایحه تعیین تکلیف شود با توضیحاتی که عرض کردم.

نایب رئیس - توجه همکاران گرامی را به این مطلب جلب میکنم که حفظ آئین نامه مجلس ارجح است بر هر چیز دیگر، لازم میدانم حضور خانها و آقایان توضیح بدهم لایحه ای که شور اولش تصویب شده است نمی شود مجدداً به عنوان شور اول به کمیسیون برگردد.

اخلاق پور - دولت در آن تغییراتی داده است.

نایب رئیس - اگر دولت بعد از تمام شدن شورا اول لایحه چیزی بان اضافه کرده بود حرف جنابعالی را قبول میکردم ولی این فهرست که به لایحه ضمیمه شد روی پیشنهاد

نمایندگان مجلس بود و در شور دوم کمیسیون آنرا تصویب کرد کمالاتی که مجلس میتوانست به شورا اول لایحه رای ندهد بنابراین حالا دیگر نمیشود آن را شور اول تلقی کرد از همکاران محترم خواهش میکنم شأن مجلس را حفظ کنند و کاری نکنند که برخلاف آئین نامه کاری صورت بگیرد جناب وزیر کشاورزی بفرمائید.

مهندس روحانی - با اجازه مقام ریاست بنده خیلی خوشوقت هستم که وقتی لایحه کشاورزی مورد بحث قرار میگردد این همه عشق و علاقه نشان میدهند و این نیست جز اینکه ملت ایران نسبت به کار کشاورزی و نسبت به خود کفائی و خود بسندگی و حفظ استقلال که ناشی از خود بسندگی میشود اظهار علاقه و عنایت میفرمائید دولت به تبعیت از نمایندگان مجلس در سیاستهای خودش در استراتژیکی که برای حفظ کشاورزی ایران تحصیل می کند و بنظر مجلسین میرساند این نظر بسیار مهم را مورد توجه قرار میدهد لایحه ای که ما بمجلس تقدیم کردیم نظایرش بسیار بمجلس داده شده است بنده توجه خانها و آقایان را به اصل و انقلاب جلب می کنم این از مشخصات انقلاب متحرک و پویای ما است که ماهرروز در راه انقلاب کوشش می کنیم و انقلاب را زنده نگه میداریم انقلاب منحصر به یک اصل و دو اصل و سه اصل نبوده است و همواره اصولی بان اضافه می شود در اصل چهارم فروش کارخانجات دولتی روشن شده است چون جناب اخلاق پور و آقای دکتر اسفندیاری فرمودند سابقه نداشته است بنده عرض می کنم که کارخانجات بموجب اصل چهارم انقلاب سهامش به بخش خصوصی فروخته شد (دکتر طیب - با حفظ مدیریت دولت) هم اکنون در مجلس قانونی وجود دارد که بعضی صنایع مهم مثل پتروشیمی که با نفت و گاز سروکار دارد آنها را هم سهامش را واگذار کند بایک شرایطی که ملاحظه خواهید فرمود ، منظور بنده از ذکر این مطلب اینست که واگذار کردن کار ب مردم ب مردم از مشخصات انقلاب است که همواره مورد توجه نمایندگان محترم مجلس بوده است همان فلسفه است که موجب شد ما سهام کارخانجات دولتی را به بخش خصوصی واگذار کنیم ، آن فلسفه در مورد کشاورزی هم صادق است بنده توجه نمایندگان محترم را جلب می کنم که طبق قانون محاسبات عمومی همیشه دولت می تواند دارای خودش را با یک شرایط مشخصی بفروشد در این مورد بخصوص مزایده

گذاشتن دارایی ها موجب پائین آمدن قیمت و متعجباً ضرر دولت خواهد شد و یک مقدار از ثروت و دارائی مملکت ازین خواهد رفت اینست که ضوابط و شرایطی را بعهده شورای اقتصاد گذاشته اند جناب اسفندیاری فرمودند که متوجه نشده اند چرا دولت این مؤسسات را واگذار می کند و وجوهش را به بانک تعاون کشاورزی و توسعه کشاورزی واگذاری کند (دکتر اسفندیاری - من این حرف را نزد) بهرحال من توضیح میدهم یکی از درآمد های دولت فروش دارایی های دولت است که در رشته های سودبخش سرمایه گذاری شود منابعی که صرف ایجاد، توسعه و تولید کشاورزی میشود دلیلش را عرض میکنم تا اگر جوجهی بدست آمد خو بست در رشته کشاورزی بصورت وام در اختیار افرادی که آماده هستند در کشاورزی سرمایه گذاری کنند اعم از خرده مالکین یا افراد دیگر قرار بگیرد بنابراین، این اصل مراجعه کار بانها که بنظر من اصل خوبی است این اختیاری است که وزارت کشاورزی می گیرد و بانکهای تعاون کشاورزی یا توسعه کشاورزی میدهد در لایحه اجازه داده شده است که این مؤسسات را بفروشند بانکهای تعاون کشاورزی که یکی از واحدهای وزارت کشاورزی هستند، بنظر بنده اشکالی ندارد که باتوجه به طبیعت وظیفه شان چنین اختیاری بانها داده شود باتوجه اینکه پولی که از این راه حاصل میشود به بخش کشاورزی و بانک ها داده می شود برای سرمایه گذاری و وام دادن و اینکه فرمودید بانکها به اشخاص وام میدهد تا این مؤسسات را بخرند، بنده تصور نمی کنم در لایحه این چنین مطلبی گفته شده باشد قاعدتاً اگر دولت دارائیش را بیک قیمت مشخص بفروشد و وجوهش را وصول می کند ممکن است که قسمتی را نقد بگیرد و برود مؤسسات دولتی را بخرد در لایحه چنین چیزی نیست (دکتر اسفندیاری - تبصره ۲ را بخوانید) «وزارت کشاورزی و عمران روستائی می تواند معاملات مربوط به فروش با اجاره اموال موضوع این قانون را با رعایت شرایط مندرج در این ماده با تصویب شورای اقتصادی بوسیله بانک توسعه کشاورزی ایران و یا بانک تعاون کشاورزی ایران انجام دهد.» و این دلیل این نیست که بانکها بروند به محضر و یک دارایی را واگذار کنند باشخاص بهیچ وجه اینجا این مطالب ذکر نشده است والا گفته می شو که بانک توسعه کشاورزی باشخاص وام میدهد که دارایی دولت در اختیار آنها قرار بگیرد اصلاً دلیل

نداشت که گفته نشود وزارت کشاورزی و منابع طبیعی انجام میدهد توسط یکی از دستگاههای وابسته خودش یعنی بانکها، در تبصره چنین مطلبی نیست. راجع به ضوابط سرمایه‌گذاری جناب‌عالی فرمودید که با توجه به ضوابطی که هست و برداشتی که دولت می‌کند از این تأسیسات، بنظر بنده این ضوابط در سرمایه‌گذاری که دولت کرده است و برداشتی که دولت از این تأسیسات می‌کند و ضوابطی که بنظر کارشناسان میرسد، این ضوابط باید در شورای اقتصاد بتصویب برسد و جای صحبت نیست که ما بیانیم این دارایی را بشن بخش بفروشیم ما میتوانستیم اینکار را، فروش دارائی دولت را، از طریق قانون محاسبات عمومی بصورت مزایده عمل کنیم و نمایندگان محترم میدانند که احتمالاً نتیجه مزایده در این موارد چیست؟ ولی منظور ما اینست که دولت به بهترین قیمت ممکن به کسانی که واجد شرایط هستند واگذار کند و احتمالاً به تعاونیها و شرکتهای سهامی زراعی که امکانات و صلاحیت و شرایط بهره برداری دارند واگذار کنیم و کوشش خواهد شد بین تعاونیها مشتری پیدا کنیم و الا ناگزیر سراغ بخش خصوصی میرویم باید عرض کنم که بعد از اجرای قانون اصلاحات ارضی سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی ایران منحصر شد به سرمایه‌گذاری از طرف افراد مشمول قانون اصلاحات ارضی، که میتوانستند در بخش کشاورزی سرمایه‌گذاری کنند. بطوریکه وقتی مجبور شدیم یا بوجود آوردن تعاونیهای روستائی جای مالک را برکنیم که مخارج روزمره کار زراعت یعنی کاشت و داشت و برداشت از این طریق عملی شود. درآمد سرانه ملت ایران که مرتب افزایش پیدا میکند و مصرف مواد کشاورزی غذائی بالا میرود باید فکری می‌کردیم. این بود که دولت در بسیاری از موارد خودش سرمایه‌گذاری کرد تا موقتاً این خلاء را پر کند. فلسفه سرمایه‌گذاری در مؤسسات انتفاعی بوسیله دولت بنسبت تیزی بود که مملکت تولید بیشتری داشته باشد. در مؤسسات انتفاعی که ذکر نامش در اینجا شده است و هم موسسه را در لیست پیوست نام برده‌ایم امروز در شرایطی هستیم که بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری امکان بیشتری دارد و اقبال بیشتری نشان میدهد بنده همیشه از نمایندگان محترم الهام می‌گیرم که می‌گویند شما کارها را به بخش خصوصی واگذار کنید تا بتوانند بهره‌برداری بیشتری کنند دولت در اجرای توصیه‌هایی که در کمیسیون بودجه و در جلسات متعدد مجلس شورای ملی و مجلس سنا

شده است اقدام به تهیه این لایحه کرده‌است که نیت نمایندگان محترم را انجام بدهد بنده تعجب میکنم وقتی ما طبق نظر شما لایحه‌ای تنظیم می‌کنیم که کار تولید کشاورزی به بخش خصوصی واگذار شود، زیرا کار مردم تولید است و وزارت کشاورزی کارش برنامه ریزی و خلق سیاستهای لازم و ایجاد تسهیلات مالی و فنی است برای کسانی که می‌خواهند تولید کنند این استراتژی کشاورزی بوده و خواهد بود در اجرای این سیاست می‌خواهیم کاری که دولت شروع کرده و در بسیاری از موارد به سوددهی رسیده است مثل شرکت کشت و صنعت هفت تپه که به یک سودآوری قابل توجه رسیده است امروز روزی است که ما این شرکت را غام بکنیم و دلیلی نیست که به شخص خاصی فروخته شود. سهامش را در بازار به مردم اعم از کارگران و کارمندان آن شرکت و هر که مایل بود و مستعد هم بود ارائه می‌کنیم و این اقتصاد دمکراتیک ایران هست که همیشه مورد عنایت شاهنشاه می‌باشد که تمام مردم در دارائی‌های یک ملت شریک باشند و خود را سهم بدانند و قطعاً دنبال این هستیم که بصورت شرکت سهامی غام در آوریم و برای اینکار مجوز مجلسین لازم است. سؤال فرمودید که وضع این شرکتها و مؤسسات بجه صورت است و بجه ترتیب دولت از یکطرف در شرکت مجتمع گوشت سرمایه‌گذاری میکند و از جهت دیگر اقدام بفروش اینها می‌کند. عرض کردم مجتمع گوشت برای شکل دادن و نظام دادن بجایه دامداران متحرک مملکت و صنعتی کردن تولید آنها و حمایت آنها، این مجتمع ضروری است ولی آن مجتمع وقتی که سود آورش چه اشکالی دارد که ما این را غام کنیم اعم از دامداران کوچک، یا متوسط و یا بزرگ و یا هر کسی که در کار تولید باشد بنظر من در جهت دمکراتیک کردن مملکت است که مورد توجه اکثریت نمایندگان دو مجلس قرار می‌گیرد. جناب آقای پزشکپور در جلسه قبل مطالبی فرمودند و بنده در شور دوم که بحث میشد با خود ایشان بحث کردم و انتظار داشتم در اینجا این مطالبی که مورد بحث قرار گرفت عیناً می‌فرمودند، پیشنهاد اضافه کردن یک لیستی باین لایحه حقیقتاً از طرف مجلس و از طرف خود ایشان بود. در لایحه بطور کلی دولت اجازه میخواهد که مؤسسات انتفاعی خودش را با یک ضوابطی بتواند به بخش خصوصی بفروشد و این اجازه غام بود و بصورت

بسیار وسیع بود که در مجلس در شور اول تصویب شد و جناب‌عالی هم پیشنهاد فرمودید که فوریت این را بفزستیم و دولت هم روی حسن نیت برای ایجاد حسن تفاهم و برای اینکه نظر جناب‌عالی تأمین شود و بدانید که هیچ خبری در پشت پرده نیست و آنچه حقیقت است مادر مجلس عنوان میکنیم این فوریت را با هم نشستیم و یک تبصره‌ای هم انشاء شد که فعلاً آن چیزی که ما فکر میکنیم در چند سال آینده قابلیت فروش پیدا میکند این مؤسسات است و یک تبصره‌ای هم اضافه شد برای اینکه وقتی در آینده اگر مؤسساتی بوجود آمد و لازم بود که این مؤسسات بصورت بازرگانی عمل کند و بفروش برسد در کمیسیون مطرح بشود و با تأیید کمیسیونها بیاباز فروش عرضه شود بنابراین آن روزگاری که شخص خاص در امر کشاورزی هزاران میلیون تومان سرمایه گذاری بکند دیگر سپری شده است و امروز سرمایه‌گذاری از طرف سرمایه‌های کوچک و از طریق غام است و دولت هم ناگزیر است که مباشر این چنین سرمایه‌گذاریها باشد و خود بانکهای دولتی یا خود وزارتخانه‌ها مستقیماً چنین کاری را باید بکنند و در بسیاری از توسعه‌های صنعتی مملکت یک چنین عملی انجام شده است و در مورد کشاورزی هم باید عمل بشود و در این استراتژی دولت بلافاصله نمی‌تواند خود کفائی را از دست بدهد و ناگزیر است که سرمایه‌گذاری بکند و تولید و بهره‌برداری بکند و سودآوری بکند و آنوقت سهام خودش را در اختیار کسانی که علاقمند هستند بصورت یک شرکت سهامی عام یا افرادی که مایل بسرمایه‌گذاری هستند می‌گذارد و دولت را از درگیری امر تولید و سیاستهای استراتژی‌ها و برنامه‌ریزیها و گرفتاریها فارغ میکند و من تصور میکنم این راه حل خوبی است برای توسعه کشاورزی و صنعتی و سایر رشته‌های مملکت، در بسیاری از رشته‌ها در زمان اعلیحضرت رضاشاه کبیر بسیاری از کارخانجات قند و نساجی متعلق بدولت بوجود آمد و بدنبالش توسعه چغندر قند بوجود آمد ولی امروز این کارخانجات همه فروخته شده و در اختیار بخش خصوصی است، بنظر من کارخانجات قند دولتی و حتی کارخانجات نساجی دولتی دلیل وجودش توسعه کشاورزی و ایجاد مؤسسات کشاورزی و مزارع و چغندر بود که بوجود آمد و دولت هم حمایت کرد و عین همین کار را ما در مورد کشت و صنعت عمل میکنیم و من تصور میکنم که بهیچوجه ما استراتژی ما را عوض نکرده‌ایم و منظور از ایجاد

واحدهای کشت و صنعت در روز اول این بود که ملت ایران متوجه یک روش جدیدی شود و هیچ زارعی در چنین وضعیتی فاقد زمینش نشده و برعکس در آن مناطق مزد درآمد سالی ۱۵۰۰ تومان به روزی ۱۵۰ تا ۲۰۰ تومان رسیده است و کلیه زارعین اراضی مربوط به مغان بعد از ساختن کانال آب کسه خود بنده در وزارت آب و برق سابق بودم ۱۴۰۰ نفر بودند و این ۱۴۰۰ نفر با ۲۵۰۰ نفر دیگر که جمعاً تشکیل چهار هزار نفر دادند و این ۲۵۰۰ نفر در تمام دشت مشغول شدند و ۹ شرکت سهامی زراعی مرکب از چهار هزار سهامدار در شرکتها ارگانیزه و متشکل شدند و بازر تولید می‌پردازند و دشت مغان صد هزار تن امسال گندم به سیلوها تحویل میدهد باید بروید و نوع توسعه را در منطقه ملاحظه بفرمائید، کسی نیست در آنجا که پاره‌پاره باشد یا تنش برهنه باشد، لباس خوب کفش خوب، پوشاک خوب همه دارند و بنظر من کشاورزی صنعتی یکی از خدمات مهم مملکتی بوده است و ما نمی‌توانستیم با همین آب و خاک غذای ۶۰ میلیون نفر را تهیه بکنیم و آن کشاورزان می‌بایستی متشکل میشدند و زمینشان را روی هم میریختند. شرکت‌هایی را که اشاره شد بعضی هایش بوجود آمده مثلاً شرکت سهامی عطرگل را عرض می‌کنم که قیمت برگ گل را از کیلوئی ۵ ریال زارعی که استعمار میشد به رقم ۴ تا ۵۰ ریال رسانیده است یعنی عنصر استثماری در تولید گل و برگ را در آن جامعه‌ای که تولید کننده برگ گل هستند گرفتیم و این شرکت هنوز اسامنامه‌اش در مجلس است ولی تأسیساتش بوجود آمده و این شرکت بسیار کارساز خواهد بود برای تولیدکنندگان برگ گل چه اشکالی دارد که ما اینرا به شرکت سهامی تبدیل کنیم و سهامش را بتولیدکنندگان گل بفروشیم و این ضابطه‌ای است که اقتصاد دمکراتیک از اینجا منشاء می‌گیرد و اینجاست که مردم این مملکت علاقمند می‌شوند به سرنوشت خودشان از راه کارهای اقتصادی، اگر کسی باین کارها بخواهد تجاوز بکند این مردم و این صاحبان سهام و این افرادی هستند که تولیدکننده هستند و دفاع می‌کنند و دولت نیز در مورد این مؤسسات رعایت این نکات را خواهد کرد و بعضی مرحله سود آوری خواهد رسید و ملاحظه می‌فرمائید که در یکی از تبصره‌ها ذکر شده اراضی که در این مؤسسات هست فقط می‌تواند در راه تولید بکار رود و تغییر ماهیت در آن داده نمیشود ما

قانونی داریم که برای تبدیل اراضی کشاورزی یعنی زمینی که برای کشاورزی اختصاص داده شده مالک اش هم نمی تواند تغییر بدهد مگر با قاعده و ضابطه ای و در این مورد هم تبصره پیش بینی شده ، بنابراین جناب آقای اسفندیاری امکان ندادن زمین ها را تبدیل بکنند و بفروش برسانند ، (اسفندیاری - جناب آقای وزیر من که چیزی در این مورد نگفتم) بفرحال فکر می کنم این لایحه را دولت در اجرای نیات نمایندگان محترم درواگذار کردن کار مردم بمردم و توجه کردن به برنامه ریزی و حمایت از تولید و وام دادن در کارهای فنی و اقسام کمک های فنی جهت کار تولید باینها می پردازد و کمکشان میکند و هم موظف می کند که مردم بکار تولید بپردازند ، بفر حال مؤسساتی ایجاد می کنیم و در اختیار می گذاریم و در اجرای نیات نمایندگان محترم ما این لایحه را تقدیم کرده ایم و امیدوارم با تصویب این لایحه بتوانیم قدمی مؤثر در راه اقتصاد مملکت برداریم ، خیلی متشکرم .

نایب رئیس - نظر دیگری در ماده واحده نیست؟ آقای رامبد بفرمائید .

رامبد - معتقدم که بعضی از کارها از سیرعادی و سالم و مطبوع و قانونی خارج شده و اعتمادها و احترامی که لازم است ملت بدستگاه دولت داشته باشد نسبت به برخی از مأمورین دولت مورد تزلزل قرار گرفته است . (عباس میرزائی - چنین خبری نیست) گفتار متناقض و متغایر از مقامات دستگاه اداری جایز نیست ، بر میگرددیم بسر موضوع بعضی از کارها چرا از سیرعادی خود خارج شده است ، من آرزو می کردم وزیر محترم و علاقمند کشاورزی ایکاش یا وکیل مجلس بود و یا سنا تور بود و آن اعتقاد و علاقه ای که نسبت به تمرکز قدرت بی حساب در دستگاه خودش میداشت حداقل موجب میشد که در مجلس سنا و شورا بوظایفی که قانوناً ایجاد و تعیین شده در اینجا هم کار درست انجام میشد ، جناب آقای مهندس روحانی معتقدم که لایحه شما که نیشش بسیار عالی است مطلبی است که خود ما چند ماه قبل در پشت همین تریبون عنوان کردیم که دولت نمیتواند جانشین بخش خصوصی گردد ، عنوان کردیم روزی که این قانونهای پشت سر هم آرزو و ۳۴ مؤسسه ای که بی جهت تشکیل شد امروز نه صحیح دارید انتقال میدهید و دولت نه ماست فروشی باید بکند و نه انجم مرغ شماری و نه پشه زنی باید بکند ، آنچه که مسلم است این است که هیأت دولت باید قانون اساسی و اساس مشروطیت و خواسته شاهنشاه را در

مجلسین دارای یک صلاحیت هستند و این لایحه چطور در یک شور به کمیسیون دادگستری نرفته و در شور دوم به کمیسیون دادگستری نرفته ، اگر اعضای کمیسیون دادگستری حق اظهار نظر در این لایحه را دارند باید در دو شور میگردند اگر ندارند شور دوم چطور شد جناب آقای رئیس دست توضیح فرمودند دولت در کمیسیونهای مجلس حق تغییر مواد و مفاد لایحه را ندارد ولی نمایندگان می توانند تغییر دهند ، آیا این صورتیکه ضمیمه شده این را نمایندگان پیشنهاد کرده اند ؟ اگر نمایندگان پیشنهاد کرده اند نوعی پیشنهاد خرج تلفی می شود که صحیح نیست اگر دولت داده فرمودید دولت حق ندارد ، برگردیم سر مطلب عرض کردم برخی از مطالب مورد تردید و تزلزل قرار گرفته برای اینکه دیروز در همین اطاق پهلو همین جا صحبت داشتیم که هیچ ایرانی حق ندارد ، آقایان گوششان را باز کنند ، هیچ ایرانی حق ندارد از دو بیست هزار متر کمتر بکار کشاورزی بپردازد ، طبق قانون دولت حالا گزارشهاییکه در همین مقامات صالحه برای تصمیم گیری و فروش این اموال ملت مطرح است حاکی از این است که اکثریت محصولات کشاورزی ما را مالکین متوسط بین ۱۰ الی ۲۰ هزار هکتار تشکیل میدهند فرمایش جناب وزیر کشاورزی چهار دقیقه قبل مبنی بر این بود که شاهنشاه نظر مبارکشان بر این است که هر چه بیشتر افراد ملت در امر سرمایه گذاری و کشاورزی و صنعت شرکت بکنند کدامیک را باید قبول کرد دو بیست هزار متر یا افراد یا تمام افراد ملت یا شما فقط آن کسانی را افراد ملت میدانید که می توانند سرمایه های سرسام آور کشت و صنعت را بکنند (آفرین) پس جناب آقای دکتر شادمان توجه فرمودید که نمایندگان محترم حق دارند که صحیح است بگویند و اعتراض شما وارد نبود بفرحال هیچیک از ما نباید تصور کنیم که صحنه سیاست یا مجلس صحنه تاتاری است که به تناسب تر می توانیم یک رل خاصی را بعهده بگیریم ، یک وزیر ، وکیل و مأمور دولت از یک سیاست اعلام شده و اصولی باید پیروی کند و تا موقعیکه این اصول حاکم به برنامه های مملکت است تصدی و اجرای انجام وظیفه می کند آرزوی هم که معتقد نیست یک معتقدش باید بیاید ، الان ما باین صحبت های متغایر و متناقض که هر کدام به تناسب دفاع از عبارتی پیش می آید ، آیا حق داریم اعتراضی داشته باشیم یا نه ؟ جناب آقای مهندس روحانی بفرمائید . در کمال صراحت بفرمائید که

من بایست گذشته کشاورزی باین دلایل موافق نبودم ما هم مثل شما و همانطوریکه امروز می گوئیم بایست شما مخالفیم ، شما هم مخالف بودید بایک سیاستی و به این دلایل این لایحه را آوردید و هیچ نظر دیگری درش نیست مامواقت می کنیم با هر پیشنهادی و هر ضوابطی که حفظ منافع ملت و خواسته رهبر ملت را تأیید می کند . من از شما خواهش می کنم اسامی اشخاصی را که در تمام لوائح باید نسبت به تمام ضوابط و آئین نامه ها تمام آنچه چیزی که در واقع باید بصورت قانون تنظیم شود و اسمش را می گذارند نحوه اجراء این اشخاص در این مملکت در ظرف این ۱۰ سال اخیر چند نفرند ، این چند نفر روزی چند ساعت وقت دارند و این چند ساعت باید صرف چند هزار مهم بشود تشریفات ، هیأت ها ، کمیسیونها ، کمیته ها ، جلسات بشود جز اینکه بخواهیم بگوئیم پس حقیقتی در مطلب نیست ، شما جناب هدایتی چند روز در هفته کار می کنید ؟ هفت روز بیشتر که نمیتوانید روزی چند ساعت ، ۴ ساعت بیشتر که نمیتوانید ، اگر ۴ ساعت را ضربه هفت کنید فرض بفرمائید می شود ۳۰۰ ساعت آیا می توانید جانشین ۳۰۰ نفر بشوید آیا می توانید جانشین همه مردم بشوید من نمیدانم هیأت دولت چه سیاستی برای کاری که قدرت انجام آنرا ندارد ، دارد پس بنابراین لایحه ای که صحبتش را می کنیم اولاً با قسمت متناهی از اموال ملت ایران سروکار داریم که هیچ فردی جز شخص شاهنشاه و نمایندگان ملت ایران صلاحیت تعیین ضوابط و آگذاری این اموال را ندارد (احسنت) و مطلب دوم اگر میل دارید سوالی دارم جواب بفرمائید که جنگلها را به کی ها دادید ؟ آنوقت من دیگر سوالی ندارم : (احسنت) . من با فرد کار ندارم بامقام کاردارم ، همان تصویب نامه هاست که ضمن صحبت از پشت سر امضاء می شود اینها حقایق است جناب مهندس روحانی باید حقایق تلخ گفته شود تا به نتایج شیرین برسیم . برگردیم سر لایحه چند هزار نفر در این دستگاهها کار می کنند؟ سرنوشت این چند هزار نفر بدست چه کسانی تعیین می شود لایحه استخدامی در رتبه یک و دو و تعیین گروهش ، بیش از ۱۰ سال است که مطرح است آیا امروز بی نقض است؟ پس چطور می خواهید در یک نشست شورای اقتصاد سرنوشت مال مردم و سیاست کشاورزی را تعیین کنید ، اما برای اینکه همانطور که برای ما مورد تردید است برای شما مورد تردید نباشد یک نکته را باید بگویم اظهار خوشوقتی فرمودید که نمایندگان نسبت

بامر کشاورزی دقت و علاقه خاصی دارند مطلبی صحیح است اما انگیزه‌اش را نفرمودید انگیزه‌اش اینست آنچه در کار کشاورزی تاکنون دولت کرده است هیچکدام برای مملکت ثمربخش نبوده و هیچکدام به برنامه‌های مورد نیاز مملکت توجه ندارد حالاً مجلس باید با چشم و گوش بازتر مراقب باشد و تنها بگفته و کرده دولت اعتماد نکند و خودش آنچه می‌تواند در این مورد وظیفه‌اش را انجام بدهد شمام دیدم و وقتی که لایحه نفت می‌آید بجه سرعت می‌گذرد جناب روحانی آروز ، جناب شادمان احتیاج به یادداشت هم ندارد ، برای اینکه ملت ایران اعتقاد پیدا کرده که آنچه رهبر ایران فرمودند دولت در آن کار توفیق پیدا کرده و جای تردید نیست که منافع ملت هم حفظ شده (صحیح است) ولی وقتی مسئله کشاورزی مطرح می‌شود چرا اینقدر حساسیت دارد ؟ برای اینکه در سازمان برنامه‌ایکه امروز در این لایحه گذاشته‌اید تکلیف کار شرکت را معین می‌کنید یعنی هروقت که بودجه آمد دیدیم ۳ ، ۴ ، ۵ درصد بودجه کشاورزی پرداخت نشد ، جذب نشد و اجرا نشد و نتیجه واردات لاتعداد و لاتحصی کشاورزی از خارج است پس بما حق بدهید تنها تعارف نکنید که علاقه داریم ، اعتماد کافی به این برنامه‌ها نداریم . سران را زیاد در آوردم خیلی معذرت می‌خواهم روزی که معتقد شدیم که برنامه دولت برنامه اصلاحی صحیح است چرا عرض کردم اصلاحی چون برخلاف آنچه که وزیر محترم کشاورزی فرمودند نیشان در تأسیس اولیه این واگذاریها نبوده اگر بود همانوقت در لایحه می‌گذاشتند که دولت جقد دارد اینها را تأسیس کند و بعد وقتی بمرحله بهره‌وری یا خود کفائی و یا هر لغات عجیب و غریب دیگری که جراید و مقامات و مردم استفاده می‌کنند و بنده بلد نیستم ، رسیدیم این مجتمع‌ها را واگذار می‌کنیم ، آنوقت احسنت گفتیم این موقع هم احسنت می‌گوئیم شما وظیفه خودتان را انجام دادید اجازه بدهید ماهم وظیفه خودمان را انجام بدهیم . چه این لایحه وجه هر لایحه دیگری که می‌آید آنچه که مردم باید بدانند از الف تا یاء تکلیفش باید روشن شود تصویب نامه و آیین نامه و ضوابط بعدی ، همه اینها مشروطیت را تبدیل بان می‌کند که فقط عده‌ای را جمع کنیم و مطالبی را باید در روزنامه‌ها برای اطلاع مردم بنویسند بعنوان لایحه بنویسیم ما نمی‌خواهیم اینطور باشد این کار را باتمام جزئیاتش که می‌فرمائید بعداً خبردار

می‌شوید برای ما بگوئید ما می‌خواهیم در جزئیاتش بشما احسنت بگوئیم هرطرحی هم دارید همین جایاوردید و اگر چیزی بعقلمان رسید اضافه می‌کنیم و بعد برایتان تصویب می‌کنیم و برای اینکه لایحه‌تان بان صورت رد نشود بنده یک پیشنهاد تقدیم می‌کنم این پیشنهاد ظاهراً اینست که از مقام ریاست تقاضا می‌شود که این لایحه به کمیسیون برگردد و باطنش اینست که در این کمیسیون بعضی اینکه لایحه جدیدی برای ضوابط اینکار بیارید هر ضوابطی که تکلیف این کار را روشن کند ارائه بدهید که نمایندگان مردم هم مثل وزیر محترم کشاورزی بحسن اجرای این کار اعتماد کامل داشته باشند مشکرم (احسنت).

نایب رئیس - اگر پیشنهاد برگشت دادن لایحه به کمیسیون را دارید مطابق آیین نامه باید پانزده نفر از نمایندگان آنرا امضاء کنند .

عده‌ای از نمایندگان - امضاء می‌کنیم

رامبد - بنده از حضور ساحت مقدس مجلس شورای ملی معذرت می‌خواهم بنابه احساساتی که نمی‌بایستی باین شدت ابراز شود و همچنین از طول کلام معذرت می‌خواهم در اینجا توجه نمایندگان را به این موضوع جلب می‌کنم که در مورد این لایحه در شور اول خلاف آیین نامه از طرف رئیس مجلس شورای ملی انجام شده است.

نایب رئیس - خلاف آیین نامه عمل نشده است این لایحه وقتی آمد به مجلس ارجاع آن به کمیسیون‌های مربوط با تشخیص رئیس مجلس است وقتی گزارش شور اول لایحه مطرح شد جناب پزشکپور از ریاست محترم خواستند که برای شور دوم به کمیسیون دادگستری هم برود و ایشان قبول فرمودند و به کمیسیون دادگستری هم ارجاع شد . بنابراین از نظر آیین نامه هیچگونه تخلفی نشده است . آقای دکتر عاملی بفرمائید.

دکتر عاملی تهرانی - جناب آقای رئیس همکاران ارجمند همانطور که عنایت می‌فرماید لایحه‌ایکه در اینجا مطرح است دست کم باید گفت واجد ابهاماتی است که لازم است روشن شود اولاً این تذکره نمایندگان محترم کرا را داده‌اند که لویجی را که دولت بمجلس تقدیم می‌کند هر اندازه بیشتر مورد موشکافی و بحث و بررسی قرار گیرد بفع ملت است و همیشه همه ما این تقاضا را کرده‌ایم که وقتی لایحه‌ای داده می‌شود از طرف مسؤلان امر توضیح داده شود و دقایق مسئله بطور کاملی شکافته شود و لایحه برای افکار عمومی کاملاً روشن شود . تا به آن

حد که نمایندگان مجلس پس از تصویب لایحه بتوانند بهترین توضیح دهندگان و بهترین مدافعین لایحه در برابر افکار عمومی باشند . این یک شرط سلاست اجتماعی است که باید باشد متأسفانه دیده می‌شود که توضیحات بان اندازه کسه لازمست بطور کافی حتی بجه مجلس داده نمیشود چه برسد بافکار عمومی یا از طریق مطبوعات یا رادیو تلویزیون توضیحات مجلس را منعکس کنند یا اینکه خود نمایندگان آن اندازه وقوف و اطلاع پیدا کرده باشند که دیگران را روشن کنند . نکته‌ای که هست ما اگر بدانیم چه کارهایی زیان بخش است از آنها اجتناب می‌کنیم تا انشاء الله به کارهای مفید برسیم از زمره کارهای زیان بخش ، از قدیم دو دستورالعمل برای خراب کردن کارها وجود داشته ، یکی از دستورالعمل‌های بسیار قدیمی برای خراب کردن کار را بدست آدم نادان سپردن بوده و دومین راه خراب کردن که خیلی قدمت دارد اینست که کار را هر روز برایش یک سیاست و رویه جدیدتری پیدا کنید و نگذارید ثبات و دوام داشته باشد و مردم تکلیف خودشان را ندانند ، هر کاری را با اجرای این دو فرمول میشود خراب کرد من گفتم از این دو کار اجتناب کنیم و کار را بدست غیر متخصص نسپاریم و هیچ کاری را دستخوش تغییرات روزمره و شاید ساعت بساعت نکنیم شاید که به نتیجه برسیم این تذکری بود که دادم اما در اینجا یک مسایلی در زمره بحثهای نظری پیش آمد . در مقدمه این لایحه که در اینجا قرائت شد یک نکته‌ای بود که فوق العاده حائز اهمیت است و باید دستگاه حکومت من حیث تمام قوایش چه مجلس چه عوامل اجرایی و چه عوامل قضایی در مورد مسایل نظری باید تفاهم و توافق داشته باشد در مقدمه نوشته شده است ما این دستگاهها را ایجاد می‌کنیم بوسیله دولت که بعداً مردم واگذار کنیم در اینجا دو تعبیر مختلف پیش می‌آید یکی اینکه چگونه مردم واگذار کنیم در مورد واگذار کردن مردم هم دوجور مسئله بوجود می‌آید یکی به پیروی از اصول انقلاب است دیگری یک راه خطرناکی است که باید از آن اجتناب کرده بک دستگاهی بوسیله دولت بوجود آمده این در چه مرحله‌ای و بجه شکلی و باچه حساسی و ضوابطی به مردم بازگشت داده می‌شود و بجه منظور این منظور را اصول انقلاب ایران تعیین کرده می‌گوید برای گسترش مالکیت ، یعنی دستگاه بهر منظوری که قانون اجازه پدید آمدن آنرا داده باشد باید کار خودش را ادامه بدهد ، مالکیت گسترش پیدا می‌کند

بین خانواده‌ها یعنی مالککش یک نفر است می‌شود چند نفر ولی اگر مالککش منحصرأ دولت است مالکیت سهامش ، وجه مالکیت نه وجه مدیریت نه وجه انتفاعیش و نه وجه اقتصادی ابر فقط وجه مالکیتش بموجب سهام و بموجب اصل سیزدهم انتقال پیدامی کند این اصل ، اصل فوق العاده معقولی است اصلی است که دموکراسی را اعمال می‌کند در اقتصاد ملی ، باین معنا که دست مالک را در میان خانواده‌ها گسترش بدهد . گسترش مالکیت بمعنی اینست که هر اندازه ممکن است تولید زیادتر بشود بوسیله در اختیار گرفتن سهام آن دستگاه . این یک وجه اقتصادی که در اینجا جناب وزیر در فرمایشات خودشان فرمودند چون در لایحه باین موضوع اشاره نشده که ما منظورمان اینست که سهام انتقال پیدا کند لایحه مالکیت را با حق مدیریت بالکل قابل انتقال می‌داند بهمین دلیل در یکی از تبصره‌ها می‌گوید که تکلیف این دارایی و املاک با اصل سیزدهم بطور جداگانه تعیین می‌شود و در هر موقعی که مصلحت بود ، یعنی این لایحه در اصل سیزدهم نیست اگر بود عین لایحه پتروشیمی تنظیم می‌شد لایحه پتروشیمی در مقدمه‌اش می‌گوید در اجرای اصل سیزدهم انقلاب بمنظور گسترش مالکیت سهام واحد پتروشیمی و در صدش ب مردم انتقال پیدامی کند بالویتهایی که اصل انقلاب پیدا کرده یک درصدش در اختیار دولت باقی می‌ماند که مدیریت این سهام از ید دولت خارج نشود چون ما این سهام را برای سودآوریش ایجاد نکرده‌ایم برای تولید کالاها پتروشیمی ، این یک مجموعه اقتصادی و سیاسی است که می‌بایستی در ید مدیریت دولت قرار بگیرد بنابراین یک نکته اساسی باید گفت که هرگز منظور از ایجاد یک مؤسسه دولتی این نیست که آن مؤسسه وقتی که آماده شد و بیک شکلی درآمد وقتی که میلیاردها تومان در آن سرمایه گذاری شد اینرا بقول معروف بگیر و ببندو بده بدست پهلوان و صاحب و صاحب نسق را به عنوان مختلف از زمینهایشان دور کنیم و یادارایی ملت از آنها بخریم ، روزیکه کشت و صنعت مغان قانونش بتصویب میرسد ما می‌دانستیم که بموجب این قانون بایستی مقداری از اراضی صاحبان نسق را بخریم ، رأی دادیم برای اینکه نمی‌خواستیم عمل ضد انقلابی بکنیم می‌خواستیم عملی کنیم در حد توسعه اقتصادی ، این کار را کردیم باید اینکه این کارخانه در ید دولت باقی می‌ماند اگر می‌دانستیم که یک روز لایحه‌ای می‌آوردند ، که موجبات گرفتن اراضی از صاحبان نسق فراهم شود

و موسسه‌ای عظیم بوجود بیاید و بعد به آدم خاص و شخصیت خاصی اینرا بفروشد، هرگز این کار را نمی‌کردیم و هرگز چنین لایحه‌ای را تصویب نمی‌کردیم اما این لایحه اجازه می‌دهد، اینکه شما نگوئید نیت ما این است که نفروسیم اگر نیت ما این است لایحه هم انتظار بیاورید بعنوان مثال اگر منظور شما این است که شرکت کشت و صنعت مغان مثل پتروشیمی درجهت گسترش مالکیت صنعتی سهامش ابتدا به کشاورزان و کارگران و سپس بدیگر خانواده های ایرانی انتقال پیدا کند خوب همین را در لایحه بنویسید همین کاری که در مورد پتروشیمی کردید در مورد کشت و صنعت مغان هم بکنید و همینطور هم در لایحه بنویسید چون اگر بنویسید فردا یک مشاور حقوقی به آن استناد میکند که این لایحه در جهت اجرای اصل ۱۳ انقلاب نیست در جهت فروش اشخاص حقیقی یا حقوقی نیست حتی تصریح باینکه ایرانی باشد هم نشده و اگر بموجب این لایحه یک کشت و صنعتی یا بخارجی هم فروختند اینجا معنی نیست در صورتیکه اگر این فهرست را ضمیمه میکردید از روز اول ما ابعاد واقعی‌اش را میدیدیم که نیشکر هفت تپه کشت و صنعت مغان کشت و صنعت جیرفت اینها در این لایحه هست بطور قطع و یقین در این لایحه تصریح میکردید اگر هم ضرورت دارد فروخته شود اولاً براساس اصل سیزدهم باید باشد و ثانیاً حتماً باید فروش به عنصر ایرانی باشد (احسن است) پس این لایحه با این ابعاد در مجلس مطرح نبود و بحث این نبود که در شور اول تلقی شود یا شور دوم و لایحه حیثیت قانونی ندارد در قانون هریک از کلمات باید مفهومش دقیق باشد معلوم باشد چه چیزی را میخواهید بفروشید چه چیزی را اجازه بدهید همانطور که گفتیم ما را روشن کنید این یک بحث و یک مرحله جدید است روی هر مرحله آن باید یک جور تصمیم گرفت و همانطور که جناب آقای رامبد هم فرمودند شاید از اول هم بخوبی بان دست زدید حالاً صلاح در این است که طبق ضوابطی که قانون تعیین میکند بعضی از اینها را اگر بخواهید بفروشید باشخاص حقیقی بفروشید این درست مغایر با مفهوم انقلاب ایران است یعنی شما بجای اینکه به اصل گسترش مالکیت صنعتی توجه کرده باشید آمده‌اید به تجمع توجه کرده‌اید تمرکز سرمایه را ایجاد کرده‌اید این اصل مورد قبول انقلاب ایران نیست انقلاب ایران جایی که تمرکز سرمایه گذاری است جایی که لازم است بد دولت وارد عمل شود آن اندازه که لازم است

تمرکز سرمایه‌گذاری ایجاد کند و با حفظ ضوابطی آن را گسترش بدهد بخانواده روشن کرده ولی اگر ما اینطور بیانییم کشت و صنعت مغان را که ما چهار ساعت فقط در آن گشته‌ایم که پاره‌ای از دوستان می‌پرسیدند چی دیدی گفتیم من نمی‌توانم چیزی به بینم جایی که در ظرف چهار ساعت باید با تومبیل خیابانها را دور زد و گشت و جایی که من فقط چهار ساعت حضور داشتم نمی‌توانم بگویم شما چه کرده‌اید ولی من این عرض را بارها در ساحت مقدس مجلس کرده‌ام که ما باید به یک چشم‌های علمی بجهز باشیم مثلاً یک مرکز تحقیقاتی در این کشور داشته باشیم شاید لازم باشد مجلس طرحی تهیه کند که آنهم چون پیشنهاد خرج میشود ما نمی‌توانیم بکنیم بهتر است شما بیانیید یکی از مؤسسات تحقیقاتی یا مؤسسه تحقیقات اجتماعی مأموریت بدهید یک گروه تحقیق برونند به بینند چه کسانی در آنجا بودند و چه میکردند در همان شرایطی که شما اسمش را می‌گذارید جامعه خود مصرفی در همان جامعه مغان که در سال هزارها جلد پوست صادر میشد هزارها کیلو پنبه صادر میشد یا هزارها پیت پتیر صادر میشد در آنجا بروید به بینید آن اقتصاد شبانی ما حاصل کارش چه بوده این اقتصاد ما و راه جدید شما ما حاصلش چقدر پول ریخت و پاش شده و چقدر برداشت شده اینها را کنار هم بگذارد ما باید بیک چنین چشم‌های دقیق علمی بجهز باشیم گاهی با چشم‌های بسته آمار میدهید و هی استدلال میکنید که اینکار صحیح است و آخرش لایحه می‌آوردید که غلط بود اجازه بدهید بفروشیم و شرش را از سر خودمان کم کنیم انتقال و گسترش مالکیت براساس تمرکز سرمایه یک جریان ضد انقلابی و ضد درصد ضد انقلابی است ما در این کشور سرمایه‌گذاری دولتی را نفی نمی‌کنیم اما قانون حدش را معین کرده سرمایه‌گذاری خصوصی هم نفی نشده ولی آنرا هم قانون حدش را معین کرده این دو نوع سرمایه‌گذاری یعنی دولتی و خصوصی دوش بدوش هم در حدود قانون که اصول انقلاب بر آن چرخ زده باید تعیین بشود ما نمی‌گوئیم چیزی را دولت نفروشد شاید چیزهایی باشد که دولت لازم باشد بفروشد و لسی نکتته‌ای کسه باید توجیه بشود جناب آقای وزیر این مطلب است که بموجب قانون محاسبات عمومی، هر کالائی را نمی‌توانید بفروشید هر کالائی دولتی که در اختیار مجری هست برای انجام یک وظایفی است که قانون تعیین کرده وظیفه شما اجرای آن وظایف است یک

میز و یک صندلی دست و پا گیر رامی‌توانید بفروشید ولی فکر نکنید هر چه توی آن دستگاه شما هست طبق قانون محاسبات عمومی میتوانید بفروشید این صحیح نیست این سازمانهایی که بوجود آمده که بسیاری را صورت داده‌اید اینها قانون خاصی دارد با بودجه‌ای که ردیف خاص دارد هر رقمی که در دولت است نماینده یک وظیفه‌ای خاص است هیچ مجری نمی‌تواند این وظایف را از بین ببرد چون نمی‌تواند وظیفه‌اش را از بین ببرد وسیله‌اش را هم نمی‌تواند از بین ببرد بنابراین این ۳۴ مورد باید مورد بحث و مذاقه قرار بگیرد هر قسمت توضیح جداگانه دارد اگر کشت و صنعت مغان را میخواهید بیک شرکت خصوصی بفروشید که از چهار تا ه تا خانوادگی تشکیل میشود بهرحال عرض بنده این است که با توجه باصل ۱۳ انقلاب و با توجه باینکه این اراضی در دست صاحبان نسق نخواهد بود این بازگشت به مالکیت خصوصی است.

نایب رئیس - جناب آقای دکتر عاملی خیلی وقت است که وقت جنابعالی تمام شده است.

دکتر عاملی - بهر حال بنظر بنده این ها هر کدام یک وضع خاصی دارد و باید بدقت رسیدگی بشود منم مثل سایر خانمها و آقایان معتقدم این لایحه بعنوان ادامه شوروم به کمیسیون برگشت داده شود.

نایب رئیس - جناب مهندس روحانی بفرمائید.

مهندس روحانی (وزیر کشاورزی و عمران روستائی) - بنده مفید است باینکه عرض کنم موقعی که بحث بودجه مملکتی در مجلس مطرح بود مسئولان مملکتی که در کمیسیون حضور پیدا میکنند و در کار بحث و تجزیه و تحلیل بودجه شرکت میکنند نظریاتی که خانمها و آقایان میدهند خطوط اصلی سیاست‌های آینده را برای ما تعیین میکند بنده استنباطم در ۱۴ جلسه تصویب بودجه دولت این بود که ما از یک اقتصاد خاص برخوردار هستیم که بخش خصوصی دارد و میتواند فعالیت کند و اختیار دادن به بخش خصوصی هم بطوری باشد که یک جامعه استثماری بوجود نیاید و در این جهت است که دولت قدم بر میدارد و این لایحه یکی از لوازمی است که بدین منظور تهیه شده است انگیزه تدارک این لایحه و تقدیم آن به مجلس بمناسبت آن نبوده که کشت و صنعت نی‌شکر در خوزستان ضرر میکند برعکس این شرکت منفعت میکند خیلی هم سود میکند انگیزه این لایحه در حقیقت این است که دولت براساس

نظر نمایندگان مجلس خودش را از کارهای تولیدی که مسائل روزمره دارد تاجانی که مصالح مملکت ایجاد میکند بدون اینکه جامعه استثماری بوجود بیاید دور کند و بکارهای اساسی‌تر برسد و تاجانی که بنده متوجه شدم جناب آقای رامبد در مجموع بیاناتشان این لایحه را تأیید کردند همانطور که در کمیسیون هم بسیاری از نمایندگان محترم تأیید کردند اما اینکه ضوابط فروش یا اجازه این شرکت‌ها و مؤسسات چطور باشد مافکر کردیم شورای اقتصاد که بوسیله فرمانده عالی‌قدر ایران رهبری میشود میتواند چنین ضوابطی را تعیین کند همانطوریکه جناب آقای رامبد فرمودند که ضوابط را رهبر بزرگ ایران و نمایندگان مجلس وضع کنند باید عرض کنم یک مقدار ضوابط این جا روشن شده است یک مقدار هم در شورای اقتصاد نظیرش هم خیلی زیاد است و این لایحه چیز عجیب و غریبی نیست که دولت دارائی خودش را بخواهد بفروشد و پولش را بیاورد در خزانه و بمصرف خاصی برساند انجام این کارها ضوابط قانونی دارد اگر مایل باشید می‌نشینیم و ساعت‌ها بحث میکنیم و خاصیت حکومت مشروطه همین است در این مملکت حکومت قانون است، لایحه‌اش را می‌آوریم شما یا تصویب می‌فرمائید یا نه اگر تصویب فرمودید ما بعنوان مجریان مورد اطمینان شما می‌رویم اجرا میکنیم اگر هم تصویب فرمودید تمام میشود و می‌رویم اگر شما قبولش نکردید دنیا زیرو رونمیشود

بهرحال تقدیم این لایحه دلیل این است که دولت کاملاً اعتقاد به اصول دارد و الا راه‌های دیگری هم وجود دارد که بنده نمی‌خواهم اینجا بحث کنم اینقدر قانون وجود دارد که میشود از لابلای آن استفاده کرد ما وقتی یکی دونفر از نمایندگان محترم اظهار تمایل کردند که خبر داشته باشند صدقانه و روشن این لیست را آورده‌ایم چون هیچ چیزی از مجلس پوشیده نیست و این در جهت رعایت اصول بود و اگر بخواهید بحث درباره این لایحه یک جلسه یا پنج جلسه باشد بنظر بنده و دولت اشکالی ندارد طرح نیشکر را دولت ۱۵ سال است اداره میکند ۶ ماه دیگر هم اداره خواهد کرد و اصولاً اگر خط مشی‌ها اینطور تعیین شود که همه کارها دولتی باشد و اگر مشی مجلس اینطور باشد بنده هم لایحه‌ای می‌آورم که همه چیز حالت دولتی بخود بگیرد ولی اگر خطوط اصلی و شیاست دولت این است بخش دولتی ارشاد کند و بخش خصوصی اعمال کند و مردم مشارکت داشته باشند لوازم از این قبیل است و بنده جناب آقای دکتر

عاملی از واگذاری یک قطعه زمین ۱۰ هکتاری یا یک کارخانه صد هکتاری بخش خصوصی نگران نیستیم که جامعه استثماری بوجود بیاید برای اینکه فرماندهی داریم که همواره متوجه همه جریانها هستند و کسی نمیتواند کسی را استثمار کند جنابعالی هم نگران نباشید مشارکت هرچه بیشتر مردم مملکت با اصل مقیاس اقتصادی دو مطلب مختلف است شما یک کارخانه قند کمتر از تولید دوهزار تن نمیتوانید درست کنید و اگر درست کنید قیمت قندش خیلی بالا می‌رود و یک کارخانه سیمان با تولید کمتر از دوهزار تن در روز حتی کمتر از ۵ هزار تن در روز نمیتوانید درست کنید چون تولیدش گران تمام میشود و دوران اقتصاد جامعه است هیچ اشکالی ندارد که سهامش بین دهها و صدها و هزارها مردم از این مملکت تقسیم شود به رقم دویست هزار مترمربع اشاره فرمودید اگر باسانتیمتر مرقوم می‌فرمودید بیست میلیون سانتیمتر مربع میشد و اگر به میلیمتر تبدیل می‌فرمودید یک رقم نجومی میشد مقیاس اقتصادی در کار بخش کشاورزی حداقل برای یک تراکتور که بخواهیم از کارش نتیجه بگیریم ۲۰ هکتار در قانون پیش‌بینی کرده‌ایم و شما تصویب کردید و امروز قانون است و جاری است یعنی بیست هکتار برای کشاورزی اقتصادی شناخته شده و ممکن است این بیست هکتار در یک شرکت تعاونی به بیست زارع خرده مالک تعلق داشته باشد و یا بتواند در واحدهای مکانیزه در مقیاس بزرگ تر وجود داشته باشد بنده اشکالی نمی‌بینم که اگر ما یک قانونی می‌آوریم که اراضی کشاورزی تبدیل نشود به اراضی غیر کشاورزی و اگر میخواهیم گوشت وارد نکنیم و گندم وارد نکنیم باید از واحد سطح تولید بیشتری بگیریم و لازمه اینکه از واحد سطح تولید بیشتری بگیریم این است که تکنولوژی و علم را باین مملکت و باین استانها بیاوریم و همین مطلب است که در قانون پیش‌بینی شده که در یک تعاونی یک مزرعه بیست هکتاری مال چهار پنج نفر باشد و در یک تعاونی باهم کارکنند تعاونی هم نباشد شرکت سهامی میتواند باشد تبصره سوم این لایحه در مورد مؤسسات انتفاعی خیلی روشن است جزو دارائی‌هایی که ماذکر کردیم هواپیمای سمپاش هم هست چون بنده اعتقاد ندارم که اداره کشاورزی در استان کرمان صاحب یک هواپیما باشد و یک خلبان استخدام کند چون این خلبان ده یا پانزده یا بیست روز در سال بیشتر نمیتواند کار کند فقط دورانی که آفت وجود دارد میتواند کار کند این

را به اصطلاح از طریق پیمانکاری میتوانیم عمل کنیم که بذر حمل و نقل بیماران هم بخورد و در تعمیر خطوط برق هم از آن استفاده کنیم چه دلیلی دارد که اداره کشاورزی در یک محلی یک هواپیمای سمپاشی داشته باشد این غیر انتفاعی است خدماتی است که میتواند به موسساتی که دولت هم درش شریک باشد این هواپیما را واگذار کنیم جزو دارائی‌هایی که ذکر کردیم این هواپیمای سمپاش هم هست جناب آقای دکتر عاملی این حکم است این الزام است این اصل ۱۳ انقلاب است آن مقدار از واحدهای انتفاعی که طبق این لایحه به اشخاص حقیقی یا حقوقی فروخته میشود در صورتی که شامل گسترش مالکیت واحدهای تولیدی شود در موعده مقرر قانون مذکور در باره آنها اجرا خواهد شد این اصل ۱۳ انقلاب احتیاجی به بحث نداشت ولی برای اینکه بحث پیش نیاید طبق این تبصره تأکید شده ولو این را نمی‌گذاشتیم همه همینطور بود ولی این گذاشته شده و سنجیده تأکید شده به‌خاطر اینکه به همه گفته شود کسی که می‌خواهد این مؤسسه را اداره کند بداند که باید ۸۹٪ سهامش به اشخاصی که در قانون گسترش واحدهای تولیدی ذکر شده فروخته شود فرق است بین این لایحه و لایحه واگذاری سهام شرکت پتروشیمی اگر این فرق نبود و کلمه آنجا هم می‌گذاشتیم مؤسسات و واگذاری آن به همان صورت انجام میشد در کار کشاورزی دولت نمی‌خواهد و نباید شرکت بکند و این مطلب را بنده الهام گرفتم از فرمایشات نمایندگان محترم زیرا مدیریت مزرعه و مدیریت کشاورزی یک کار شخصی است بایستی مردم بالای سرش باشند با آفت مبارزه به موقع کنند با مدیریت یک صنعتی که ماده اولیه اش گاز است و جزء منابع انرژی است فرق می‌کند در آنجا پیش‌بینی شده البته مدیریت آن مؤسسات با دولت است ولی در اینجا پیش‌بینی شده که دولت مدیریت نکند اصلاً این دو همین است ولی درصد سهام این شرکت‌ها به اشخاصی که در قانون گسترش مالکیت پیش‌بینی شده باید فروخته شود بنده ضمن بیان خودم عرض کردم شرکتهای تعاونی و شرکتهای سهامی زراعی و انواع و اقسام و اشکال شخصیت‌های حقوقی که میتوانند به مسائل پردازند و عمل کنند میدانند چه کاری را کجا به‌عهده بگیرند و کجا معنی وجود دارد این‌جا فرمودند که اراضی زراعی صاحب نسق در مغان گرفته شده بنده برای اینکه سوء تفاهم پیش نیاید عرض می‌کنم اصلاً دشت

مغان مرتع بوده جزو منابع ملی است جزو اراضی ملی است و جزو دو اصل انقلاب، آن اصلی که همه ما جزو اصول مملکت قبولش داریم اراضی ملی نمیتواند مالکیت فردی داشته باشد (دکتر عاملی - به موجب قانون پیدا می‌کند) صاحبان نسق در دشت مغان بیرون اراضی ملی جمع و جور شدند و برده شدند در یک نقطه ۴۹۰ هزار هکتار زمین بین ۳۹۵ خانوار که در دشت مغان بودند و اگر دانش به‌هرنفری یازده هکتار رسید، خیلی هم زندگی‌شان خوب است ولی بهیچوجه هیچ زمینی از کشاورزی گرفته نشده ولی طبق قانون قطب‌ها، تجهیز شدند و حتی هم از آنها گرفته نشد گوشه‌ای زمینی از کسی گرفته نشد بنده عرض می‌کنم که این لایحه در اجرای نظر نمایندگان محترم تنظیم و تقدیم شد البته بنده هیچ بحثی و ایرادی را نمی‌بینم که ۵ سال دیگر هم شرکتهای دولتی را اداره کنیم ولی در کمیسیونهای مجلس بنده جواب خواهم داد که ما می‌خواستیم این مؤسسات را رسیدگی کنیم ولی نشد (یک نفر از نمایندگان نحوه عمل و اجرا فرق می‌کند کسی با اصل لایحه مخالف نیست) در کمیسیون‌ها به کرات این مطلب گفته شده و از ما خواستید که اینکار را بکنیم و کارها را بمردم واگذار کنیم بنده آدم پرحوصله‌ای هستم ۵ ساعت ۵ ساعت در کمیسیون‌ها وقت صرف کردم بحث شد این لیستی که اضافه شد (یک نفر از نمایندگان - این لیست نیست کارگشایی است) (عباس میرزائی - یک کارگشایی شما می‌خواستید پیشنهاد بدهید و نظم جلسه را رعایت کنید) بنده آدم پرحوصله‌ای هستم ساعتها در کمیسیون درباره یک لایحه بحث میشود می‌نشینم جروب بحث می‌کنیم اگر لازم است چند مدت دیگر چند جلسه دیگر هم درباره آن بحث میکنیم من حیرتی ندارم بنده آن نرمشی را که در کار مملکت لازم است همیشه نشان داده‌ام اگر جناب رئیس چنین استناط می‌فرمایند که این لایحه لازم است بروید در کمیسیون و بازم بحث بشود بنده عرض کردم که وزارت کشاورزی و دولت برای جواب و توضیح حاضرند مجدداً بحث کنند این ضوابطی را که می‌فرمایید بحث کنند زیرا نه جنابعالی و نه بنده اگر ضد انقلاب باشیم اگر باقانون اساسی با اصول انقلاب با رژیم شاهنشاهی نتوانیم کار کنیم دستان را می‌گیرند و بیروتمان می‌کنند ما نمیتوانیم اینطور باشیم (یک نفر از نمایندگان من دم ندارم) با هر کسی که یک مختصر اختلاف عقیده دارید مهر ضد انقلابی بهش نزنید بنده آمادگی

دارم که این بحث را ادامه بدهیم همانطور که جناب رامبد فرمودند اگر این لایحه را می‌پسندید تصویب بفرمایید البته این دولت می‌رود و این شرکتها را دولتی اداره می‌کند و آنوقت دیگر جای بحث نیست چرا دولت در کار شیر فروشی در کار ذرت تولید کردن و غیره دخالت میکند، در ضوابطش بحث دارید، ضوابط را بحث کنیم، برای اینکه خودتان می‌خواهید، به‌رحال بنده خواستم عرض کنم که این مؤسسات یک مؤسساتی هستند که بعضی‌ها تولید میکنند و بعضی‌ها خدماتی عرضه می‌کنند، مثلاً مؤسسات خدماتی و تولیدی را اگر بخواهیم به شخصی بفروشیم، کسی نمی‌خرد و یک شخص خاصی وجود ندارد، ناگزیر ما باید این را به‌صورت یک تعاونی عمل کنیم اختیار را از شما می‌گیریم و بعد قیمت‌گذاری می‌کنیم، برای قیمت‌گذاری شورای اقتصاد ضوابطی تعیین میکند به‌نحوی که به مصلحت ملت است، به‌نحو تعاونی یا مثلاً فرض کنیم بسته‌بندی گوشت، بسته‌بندی گوشت کاری است که اصناف می‌کنند و دولت هم به ملاحظه اینکه اینکار راه بیفتد، ناگزیر است فکر جدید و روش تولید جدید بکار ببرد اگر دولت وارد کارخداست در کار تولید صنعت قند شد هنوز وارد مراحل اولیه تولید صنعت قند بود دولت یک روزی وارد شد یک روز هم باید خارج بشود در این مطالب هم بنده عرض می‌کنم دولت یک روزی وارد شده یک روزی هم باید بیرون برود، دائماً هم این روش باید عمل بشود باید کنترسیموم کشت و صنعت ایجاد بشود نه اینکه برگردیم بدوران شبانی، جنابعالی فرمودید چند هزار پوست صادر میشده بنده عرض می‌کنم برای این که میزان پوستی را که در آن موقع صادر میشده بدانید بروید و آمار را بگیرید و بخوانید، مقدار پوستی که صادر میشده برابر کنید با صادرات امروزان، این پوست را کارگر ایرانی باید تبدیل کند به کفش یعنی صنعت، و آمارگیری که گرفته شده نشان داده است که مقدار پوستی که صادر شده به مراتب بیشتر از دوران شبانی است که جناب آقای عاملی اشاره کردند (دکتر عاملی - بنده عرض کردم نمیدانم و هنوز هم یک مؤسسه که دقیقاً بتواند آمار بدهد سراغ ندارم) سازمانی وجود دارد بنام سازمان آمار ایران ارتامش را بخواهید این سازمان آمار رسمی دارد (دکتر عاملی - آمارها کاملاً متفاوت است) بنده به‌تقدیر در اختیار جناب آقای رئیس مجلس شورای ملی هستم، اگر ایشان ضرورت تشخیص بدهند که این لایحه مورد مذاقه قرار بگیرد و روی آن بحث بشود عرضی ندارم. متشکرم (احسنت)

نایب رئیس - بنده شخصاً فکر می‌کنم بهتر است این لایحه برای بررسی بیشتر به کمیسیون برگردد چون هیچ تعصبی در کار نیست (نمایندگان - صحیح است) بنابراین با عرض تشکر و با اجازه نمایندگان محترم رأی میگیریم برای ارجاع مجدد لایحه به کمیسیون‌های مربوطه خانم‌ها و آقایان بخواهند موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد لایحه برای بررسی بیشتر به کمیسیون‌های مربوطه ارجاع میشود.

۹- طرح و تصویب گزارش کمیسیون دادگستری راجع به اصلاح موادی از قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۲۵۳۰ و ابلاغ بدولت.

نایب رئیس - گزارش کمیسیون دادگستری راجع به اصلاح موادی از قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۲۵۳۰ مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی کمیسیون دادگستری در جلسه روز چهارشنبه ۲۵۳۶/۴/۱۵ با حضور تیسار سپید کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه شماره ۳۰۲- مورخ ۲۵۳۵/۹/۱۷ دولت راجع به اصلاح موادی از قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۲۵۳۰ که قبلاً به تصویب مجلس شورای ملی رسیده و مجلس سنا اصلاحاتی در آن بعمل آورده است مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه مجلس سنا را مورد تأیید و تصویب قرارداد.

اینک گزارش آن را بشرح زیر به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

قانون اصلاح موادی از قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۲۵۳۰.

ماده واحده - مواد ۱۰-۱۱-۱۲-۱۳ قانون خدمت وظیفه عمومی بشرح زیر اصلاح میگردد:

ماده ۱۰ - کسانیکه قبل از اعزام بخدمت زیر پرچم تحت تعقیب کیفری قرار گرفته و یا بموجب حکم قطعی دادگاه کیفری حبس محکوم شده باشند بترتیب زیر با آنان رفتار خواهد شد:

الف - هرگاه در نتیجه صدور قرار تأمین از طرف مراجع قضائی بازداشت باشند تا خاتمه مدت بازداشت بخدمت اعزام نخواهند شد.

ب - هرگاه موضوع اتهام جنائی و یا یکی از جنحه‌های مذکور در تبصره ۱ ماده ۹ قانون مجازات

عمومی بوده و کیفرخواست صادر شده باشد تا تعیین تکلیف نهائی بخدمت اعزام نخواهند شد، سایر متهمین با رعایت مقررات این قانون بخدمت اعزام میگرددند.

ج - محکومان به مجازات جنائی عمدی مطلقاً و محکومان بمجازات جنحه‌ای که مدت محکومیت آنان دو سال یا بیشتر باشد و حداقل دو سال در زندان بوده‌اند همچنین کسانیکه بعلت عدم پرداخت جزای نقدی بمدت مذکور بازداشت شده باشند از انجام خدمت زیر پرچم محروم خواهند شد.

د - در صورتیکه ممنوعیت از اقامت در نقطه معین یا اقامت اجباری در نقطه معین علاوه بر کیفر حبس یا مستقلاً مورد حکم واقع شده باشد اعزام بخدمت موکول بخاتمه اجرای کیفر خواهد بود.

تبصره - مرتکبین جنایت عمدی یا جنحه‌های مذکور در تبصره ۱ ماده ۹ قانون مجازات عمومی که بمجازات کمتر از دو سال محکوم میشوند خدمت زیر پرچم را با درجه و حقوق سرباز وظیفه عادی و سایر محکومان طبق مقررات مربوطه انجسام خواهند داد.

ماده ۱۱ - کسانیکه حین انجام خدمت زیر پرچم تحت تعقیب کیفری قرار گیرند اعم از اینکه تاریخ ارتکاب قبل یا بعد از اعزام بخدمت زیر پرچم باشد بترتیب زیر با آنان رفتار خواهد شد:

الف - هرگاه در نتیجه صدور قرار تأمین از طرف مراجع قضائی بازداشت شوند نصف حقوق و مزایای آنان از تاریخ شروع بازداشت حداکثر تا دو ماه بانان پرداخت میگردد و هرگاه پرونده اتهامی طرف دوام منتهی بصدور قرار یا رأی نهائی نگردد در صورت ادامه بازداشت از کسوت نظامی خارج و حقوق و مزایای متعلق بانان قطع خواهد شد.

ب - هرگاه موضوع اتهام جنائی و یا یکی از جنحه‌های مذکور در تبصره ۱ ماده ۹ قانون مجازات عمومی باشد و مشمول بند الف این ماده نگردیده تا از کسوت نظامی خارج شده باشند از تاریخ اعلام صدور کیفرخواست بکسوت مربوط از کسوت نظامی خارج و حقوق و مزایای مربوط از همان تاریخ قطع خواهد شد.

در هر یک از موارد بالا در صورت صدور قرار توقیف تعقیب یا منع پیگرد یا رأی برائت از تاریخ قطعیت قرار یا رأی بخدمت اعاده حداکثر دو ماه از مدت بازداشت

جزو خدمت زیر پرچم آنان محسوب و نصف دیگر حقوق و مزایاییکه بموجب بند الف از آنان کسر شده پرداخت خواهد شد. احکام محکومیت صادره بلافاصله پس از قطعیت بموقع اجرا گذارده میشود و محکومان بمجازات جنائی مطلقاً و محکومان بمجازات جنحه‌ای که مدت محکومیت آنان دو سال یا بیشتر باشد و بیش از دو سال در زندان باشند و همچنین کسانیکه بعلت عدم پرداخت جزای نقدی بمدت مذکور بازداشت شده باشند از انجام خدمت زیر پرچم محروم خواهند بود. مرتکبین جنایت عمدی یا جنحه‌های مذکور در تبصره ۱ ماده ۹ قانون مجازات عمومی که به کسر از دو سال محکوم شوند بقیه خدمت زیر پرچم را با درجه و حقوق سرباز وظیفه عادی و سایرین با درجه و حقوق و مزایای مربوط انجام خواهند داد.

۹۱ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شورا اول از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۲۵۳۶/۳/۸ با حضور تیسار سپید کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه شماره ۹۹۶- مورخ ۲۵۳۶/۴/۴ دولت مربوط باصلاح مواد ۹۱ و ۹۰ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی را که در جلسه روز یکشنبه ۲۵۳۶/۴/۵ تقدیم و بشماره ۶۷۴ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرارداد و با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد

لایحه قانون اصلاح مواد ۹۱ و ۹۰ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی

ماده واحده - مواد ۹۱ و ۹۰ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی بشرح زیر اصلاح میگردد:

ماده ۹۰ - کسانیکه در حین انجام خدمت وظیفه عمومی در هر یک از دوره‌های زیر پرچم، احتیاط و ذخیره بسبب انجام وظیفه یا شرکت در عملیات رزمی و یا قیود خدمتی معلول شده و یا میشوند از لحاظ حقوق وظیفه و مستمری مشمول مقررات پرسنل همدرجه کادر ثابت میباشد و حقوق وظیفه و مستمری آنان از بودجه وزارت جنگ پرداخت میگردد.

ماده ۹۱ - کسانیکه در حین انجام خدمت وظیفه عمومی در هر یک از دوره‌های زیر پرچم، احتیاط و ذخیره بسبب انجام وظیفه و یا شرکت در عملیات رزمی و یا قیود خدمتی شهید یا فوت شده و یا میشوند با وراثت مستمری بگیر آنها برابر مقررات مربوط به پرسنل کادر ثابت همدرجه رفتار میشود و مستمری مربوط از بودجه وزارت جنگ پرداخت میگردد.

تبصره ۱ - در صورتیکه مشمولین این ماده و ماده ۹۰ قبل از ورود بخدمت وظیفه عمومی یا احضار بدوره‌های احتیاط و ذخیره از کارمندان دولت یا سازمانهای تابعه یا وابسته بدولت بوده و آخرین حقوق دریافتی آنان از سازمان مربوط از میزان حقوقی که برابر قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی بانان تعلق میگردد بیشتر باشد حقوق وظیفه و مستمری وراثت آنان براساس حقوق بیشتر از بودجه وزارت جنگ پرداخت خواهد شد.

۱۰- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به اصلاح مواد ۹۰ و ۹۱ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی.

نایب رئیس - گزارش شورا اول اصلاح مواد ۹۰ و

تبصره ۲- مقرر است این ماده و ماده ۹ از تاریخ یکم فروردین ماه ۲۵۳۶ بموق اجرا گذارده شده و منحصر آنظر بزمان صلح خواهد بود.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری- کیومرث و شمگیر گزارش شوراول از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی کمیسیون نظام در جلسه ۲۵۳۶/۴/۹ با حضور نیسار سپهد کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه اصلاح مواد ۹ و ۱۰ قانون استخدام نیروهای مسلح شاعشاهی را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری را درایمورد عیناً تأیید و تصویب کرد اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد رئیس کمیسیون نظام - سرلشکر ایلخانی

گزارش شوراول از کمیسیون امور اقتصادی و دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه ۲۵۳۶/۴/۱۲ با حضور نیسار سپهد کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه اصلاح مواد ۹ و ۱۰ قانون استخدام نیروهای مسلح شاعشاهی را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری را درایمورد عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورایملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی- محمدعلی ادیب مجلسی

۱۱- طرح و تصویب فوریت واصل گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به اصلاح مواد ۹ و ۱۰ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی و ارسال به مجلس شورای ملی و ارسال به مجلس سنا

نایب رئیس - برای این لایحه تقاضای فوریت شده است پیشنهاد قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورایملی محترماً به استحضار میرساند عده ای از پرسنل وظیفه معلول نیروهای مسلح شاهنشاهی هنوز در حقوق وظیفه ماهانه ۷۰۰ ریال استفاده مینمایند.

در صورتیکه طبق بند «ج» تبصره ۸۴ قانون بودجه سال ۲۵۳۶ شاهنشاهی از اول سال ۲۵۳۶ حداقل حقوق بازنشستگی و وظیفه و از کار افتادگی و وظیفه وراث (مجموع دریافتی وراث) مستخدمین رسمی که حقوق بازنشستگی یا وظیفه آنان ده هزار ریال پرداخت میشود بنابراین امضاء کنندگان زیر برای کمک به معلولین

نیروهای مسلح شاهنشاهی پیشنهاد مینماید که لایحه اصلاح مواد ۹ و ۱۰ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی با قید فوریت مطرح گردد.

رئیس - با تقدیم احترام - عباسمیرزائی - دکتر رئیس - دکتر محمد حسین منصور - صدری کیوان - مهندس صائبی - دکتر مهر - دکتر درودی - قدس منیر جهانیانی - محمد علی باقرزاده - درخشنده کمالی آزاد - فاطمه نجمی قاضی - پرویز فرهنگ - دکتر محمد ستاری - اردلان

نایب رئیس - نسبت به پیشنهاد فوریت لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به فوریت لایحه رای می گیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش می کنند قیام فرمایند. (اکثر برخاستند) تصویب شد، کلیات اول لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد). برورد در شور ماده واحده رای میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادی هم نرسیده، در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به ماده واحده و کلیات آخر آن رای میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده میشود.

۱۲- طرح و تصویب گزارش یک کمیسیون نظام راجع به قانون الحاق یک تبصره بماده ۵۵ قانون خدمت وظیفه عمومی و ابلاغ بدولت.

نایب رئیس - گزارش کمیسیون نظام راجع به الحاق یک تبصره به ماده ۵۵ قانون خدمت وظیفه عمومی مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شوراول از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی کمیسیون نظام در جلسه مورخ ۲۵۳۶/۴/۹ با حضور نماینده دولت لایحه ارسال از مجلس سنا راجع بالحاق یک تبصره بماده ۵۵ قانون خدمت وظیفه عمومی را که بشماره ۶۸۲ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرار داد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون الحاق یک تبصره بماده ۵۵ قانون خدمت وظیفه عمومی

ماده واحده - یک تبصره بشرح زیر بماده ۵۵ قانون

خدمت وظیفه عمومی اضافه میشود :

تبصره - بافسران و درجه داران وظیفه که بنابه تقاضای شخصی منتقل میشوند هزینه سفر و فوق العاده انتقال تعلق نمیگیرد .

رئیس کمیسیون نظام - سرلشکر اسدالله ایلخانی نایب رئیس - چون این لایحه در مجلس سنا با یک فوریت به تصویب رسیده بنابراین در مجلس شورایملی هم با فوریت تلقی میگردد، نسبت به فوریت لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رای میگیریم به فوریت لایحه خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. کلیات اول لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به ورود در شور ماده واحده رای میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش می کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادی هم نرسیده، در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به ماده واحده و کلیات آخر آن رای میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد لایحه بدولت ابلاغ میشود.

۱۳- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجه راجع به مجازات تبلیغ تبعیض نژادی .

نایب رئیس - گزارش شور اول مجازات تبلیغ تبعیض نژادی مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورایملی کمیسیون امور خارجه در جلسه روز سه شنبه ۲۵۳۶/۴/۱۴ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۶۴۵۸۲ مورخ ۲۵۳۵/۹/۲۷ تقدیمی بمجلس سنا راجع بمجازات تبلیغ تبعیض نژادی را که در جلسه روز پنجشنبه ۲۵۳۶/۴/۹ وصول آن اعلام و بشماره ۶۸۱ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه مجلس سنا را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بشرح زیر تقدیم مجلس شورایملی میدارد.

لایحه قانون مجازات تبلیغ تبعیض نژادی

ماده ۱- نشر انواع افکار مبتنی بر تبعیض براساس نژاد و یا جنس و نفرت نژادی و تحریک به تبعیض براساس نژاد و یا جنس از طریق یکی از وسائل تبلیغ عمومی علیه هر گروه که از حیث نژاد، جنس و رنگ و قومیت متفاوت باشند و نیز هر نوع مساعدت منجمله کمک

مالی بفعالتهای تبعیض نژادی ممنوع است و مرتکب بحسب جنه های تا ششماه یا بپرداخت جزای نقدی از ده هزار تا پنجاه هزار ریال محکوم خواهد شد مگر اینکه عمل بموجب قوانین دیگر مستوجب مجازات شدیدتری باشد که در این صورت مجازات اشد قابل اعمال خواهد بود.

تبصره - منظور از وسائل تبلیغ عمومی در این ماده عبارت از نطق در مجامع عمومی یا رادیو یا تلویزیون، انتشار اعلامیه، چاپ و نشر کتاب و روزنامه و مجله، نمایش فیلم و امثال آنها است.

ماده ۲- هر کس بمنظور تبلیغ تبعیض براساس نژاد یا قوم و یا جنس یا بمنظور ایجاد نفرت یا دشمنی و یا بمنظور ایجاد نفاق براساس نژاد و قوم و یا جنس جمعیتی تشکیل دهد یا اداره نماید بحسب جنه های از سه ماه تا یکسال یا بپرداخت جزای نقدی از ده هزار تا یکصد هزار ریال محکوم میشود مجازات قبول عضویت در جمعیت فوق حداقل مجازات مذکور خواهد بود.

مخبر کمیسیون امور خارجه - نیره ابتهاج سمعی

گزارش شور اول از کمیسیون دادگستری بمجلس شورایملی کمیسیون دادگستری در جلسه روز چهارشنبه ۲۵۳۶/۴/۱۵ با حضور نمایندگان لایحه مربوط بمجازات تبلیغ تبعیض نژادی را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور خارجه را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورایملی تقدیم میدارد. مخبر کمیسیون دادگستری - عنایت الله قائمی

نایب رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای پزشکپور بفرمائید.

پزشکپور - جناب آقای رئیس من قبل از این که سخنانم را شروع کنم تقاضا می کنم نماینده دولت توضیحی درباره این لایحه برای ضبط در صورت جلسه بدهند.

نایب رئیس - آقای هنرمندی بفرمائید.

هنرمندی (معاون وزارت دادگستری) - با کسب اجازه از مقام محترم ریاست راجع به توضیح در اطراف این لایحه باید به عرض برسانم دولت شاهنشاهی ایران سالها است که به کنوانسیون بین المللی رفع تبعیض نژادی ملحق شده است و این کنوانسیون سالها قبل این متن را تهیه کرده است بموجب ماده چهار این کنوانسیون دولی که بان ملحق میشوند باید در قوانین جزئی داخلی خودشان مجازاتی برای تبلیغ تبعیض نژادی داشته باشند، بر مبنای ماده چهار این کنوانسیون این لایحه را تهیه کرده و به حضورتان تقدیم کردیم و باید عرض کنم این لایحه

تقریباً همان ماده چهار کنوانسیون است و ما دخل و تصرفی در متن ماده چهار نکرده ایم. منتهی بصورت لایحه تقدیم شده اگر تصویب بفرمائید، بهرحال اسناد این کنوانسیون تهیه که خواهد شد، مطلبی که شاید ضرورت داشته باشد بمناسبت فرصتی که بن داده شد عنوان بشود. این است که ما اساساً مسئله ای بعنوان تبعیض نژادی نداریم (صحیح است)، در داخل کشور چنین مسئله ای وجود ندارد و در مذهب ما هم که مذهب اسلام است چنین تبعیضی وجود نداشته و ندارد از ۲۰۰ سال به اینطرف در کشور شاهنشاهی ایران و از زمان اسلام تا حالا مسئله تبعیض نژادی برای ما وجود نداشته است و من میخواهم بگویم چون به این کنوانسیون ملحق شده ایم ناگزیر باید طبق ماده چهار آن این مجازات را هم بگذاریم و من معتقدم این مجازاتی که میگذاریم هیچگونه تأثیری و مصداقی نخواهد داشت جز اینکه ما میتوانیم به این کنوانسیون ملحق بشویم، خیلی متشکرم (احسن)

نایب رئیس - آقای پزشکپور بفرمائید.
پزشکپور - من خیلی سیاستگزارم که نماینده دولت این توضیح را دادند. من خواستار شدم، قبل از طرح لایحه، در مجلس شورای ملی ایران، نماینده دولت که تقدیم کننده این لایحه است توضیح بدهد تا در صورت مذاکرات مجلس منعکس شود که شأن نزول این لایحه چه بوده؟ بهمین منظور بوده است که در جامعه ملی ایران، طی هزاران سال زندگی که پشت سر گذاشته است اثر و نشانی از تبعیض نژادی و تبعیض مذهبی نبوده است

دانشی - آقای پزشکپور اجازه میفرمائید که بنده مطلبی را متذکر شوم.

پزشکپور - بفرمائید خواهش میکنم.

دانشی - شأن نزول فقط درباره آیات قرآن است.

پزشکپور - البته این یک اصطلاح حقوقی است که در هر قانونی میگویند شأن نزول آن چه بوده است حالا میتوانیم بگوئیم انگیزه تنظیم لایحه، بهرحال ضرور بود که در این جا مطرح شود زیرا همانطور که توضیح داده شده این درخور مباحث است برای ما که در طی تاریخ چند هزار ساله ایرانی و جامعه بشری ملت ایران که بیگمان تنها ملتی است که میتواند وقتی به گذشته خود نگاه می کند نشان بدهد که هیچ اثری از تجاوز به حقوق ملتها و اثری از تبعیض مذهبی در زندگی جامعه ایرانی نبوده است بنابراین ما بایک مرور مختصری که در تاریخ ایران می کنیم چه از دوره اساطیری تاریخ ایران و چه در

بداند که به چه سبب این لایحه داده شده و به چه سبب در مجموعه قوانین جزائی ما آمده است و تنظیم و تصویب این قانون به چه کیفیتی بوده است بهتر است که همین مطلب را در متن خود لایحه منعکس کنیم البته در صورت جلسات هم منعکس است ولی در آینده هر کس مجموعه قوانین جزائی ما را باز می کند و مطالعه می کند بداند که تصویب چنین قانونی بدلیل الحاق مابده آن کنوانسیون بوده است، بدلیل تصریح در ماده چهارده است که در نتیجه مادر واقع از هرگونه شائبه ای مبری کرده ایم که مبدا آیندگان تصور کنند که خدای تکرده در موقع تقدیم این لایحه اندک مسئله ای از این جهت در جامعه ما بوده است که البته پیشنهاد آنرا من و سایر همکارانم تقدیم می کنیم (صحیح است) - (احسن).

نایب رئیس - نظر دیگری در کلیات اول لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) بورود در شور ماده واحده رأی می گیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش می کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

خواهشمند است، در مورد لایحه مجازات تبلیغ تبعیض نژادی پیشنهاد میشود در کلیه لایحه کلمه (قوم) حذف شود.

باتقدیم احترام - دکتر رشید یاسمی

نایب رئیس - البته آقای پزشکپور هم پیشنهادشان را مرحمت خواهند کرد لایحه و پیشنهاد برای شورده به کسب و نهادهای مربوط ارجاع میشود.

۱۴ - تعیین موقع جلسه آینده - ختم جلسه.

نایب رئیس - با اجازه خانمها و آقایان جلسه امروز را ختم می کنیم، جلسه آینده ساعت ۹ صبح روز پنجشنبه خواهد بود، دستور جلسه بعداً به اطلاع همکاران محترم خواهد رسید.

(جلسه ساعت ۱۲ و پنجاه و پنج دقیقه پایان یافت)

نایب رئیس مجلس شورای ملی - دکتر جواد سعید

سئوال آقای پردلی از وزارت آموزش و پرورش

مقام ریاست محترم مجلس شورای ملی

خواهشمند است امر فرمایند جناب آقای وزیر آموزش و پرورش بموعده مقرر در جلسه علنی حضور بهم رسانیده بسؤالات زیر پاسخ گویند .

- ۱- آیا بازنشستگی در آموزش و پرورش یکنوع مجازاتی میباشد ؟
- ۲- با اختیار اینکه برای بازنشسته کردن مدیرکلهای آموزش و پرورش داده شده که میتوانند بهر بهانه که بخواهد فرد مورد نظر را بازنشسته کنند ، چگونه معلمین و سایر کارکنان میتوانند در مقابل این حربه غافلگیرانه که امکان دفاع از آنها سلب میباشد فقط حق شان را بنمایند و تأمین داشته باشند و اگر اعمال غرض شد آیا آن مقامیکه تضييع حق نموده مسئول میباشد یا خیر ؟
- ۳- با احتیاجات روزافزونی که بمعلم داریم چه ضرورتی ایجاب میکرده که عده ای را در آموزش و پرورش استان سیستان و بلوچستان بازنشسته کنند و از وجود آنها برای تدریس استفاده ننماید ؟
- ۴- فردیکه بدون استحقاق بازنشسته شده آیا میتواند برای رفع ظلم و تضييع حتی که از او شده دادخواهی نماید اگر چنین حتی دارد بجه مرجعی و مقامی باید تظلم نماید که رسیدگی بعمل آید و اگر مقام و مرجعی که از او دادخواهی شده رسیدگی و احقاق حق نکرد مسئول میباشد یا خیر ؟
- ۵- اسامی بازنشستگان را با ذکر علت اعلام فرمایند .

با تقدیم احترام - ابراهیم پردلی

سئوال آقایان دکتر عاملی تهرانی و پزشکپور از وزارت نیرو

ریاست محترم مجلس شورای ملی

خواهشمند است مقرر فرمائید وزیر نیرو برای پاسخ به پرسشهای زیر در مجلس شورای ملی حضور یابد .
از آنجا که در سالهای اخیر مبالغ معتنابهی از درآمد ملی در صنعت برق سرمایه گذاری شده است و بارها میزان رشد این صنعت را در درجه اول نسبت به دیگر شاخه های تولید اعلام داشته اند . از آنجا که هرگونه بی نظمی در کار تولید و توزیع برق موجب خسارات عمده در همه جنبه های اقتصادی میگردد و پیامدهای ناگوار اجتماعی و بهداشتی را نیز به دنبال دارد توضیح داده شود :

- ۱- پیش بینی مصرف نیروی برق و تولید برق در آغاز برنامه پنجم چه بوده است و در سالهای برنامه ، در هر سال در زمینه تولید و توزیع نیروی برق مورد نیاز چه اقدامی شده است و در نتیجه اگر پیش بینی مصرف صحیح نبوده است مسئول این خطا کیست و اگر در امر تولید و توزیع ، کار طبق برنامه پیش نرفته است چه مقاماتی مسئول بوده و میباشند ؟
- ۲- چون اخیراً بوسیله وزارت نیرو اعلام گردیده که بعلت بکار نیفتادن توربین های آبی سد رضا شاه کبیر میلیاردها ریال خسارت وارد آمده است ، ضمن توضیح دقیق در این مورد مشخص شود که مسئول مطالعات در این مورد چه مقامات و چه کسانی بوده اند و میزان دقیق خسارات چیست ؟
- برای تعقیب مسئولان این وضع چه اقدامی شده است و برای تأمین خساراتیکه بعلت ایران وارد آمده است چه تدبیری اتخاذ گردیده است ؟

- ۳- آیا این حادثه موارد مشابهی نیز داشته است ؟ آیا تمام سفارشاتیکه در مورد خرید تأسیسات الکتریکی بعمل آمده است با رعایت مقررات متعارف در بازار معاملات جهانی بوده و آیا از نظرات فنی لازم برخوردار بوده است ؟
- ۴- از آنجا که تأمین نیروی برق همراه با نظم و ترتیب کامل در توزیع از شرایط اولیه و اساسی زندگانی یک جامعه مترقی است و از آنجا که وزارت نیرو بحکم خاموشی های متوالی و بی نظمی های بسیار در این مورد موفق نبوده است توضیح داده شود که برای آینده چه اقدامات اطمینان بخشی انجام گرفته است و بخصوص توضیح داده شود که با توجه به اقدام برای احداث نیروگاههای اتمی برای توزیع نیروئی که در این نیروگاهها تولید خواهد شد از هم اکنون چه اقداماتی شده است .

با احترام : محسن پزشکپور - دکتر محمد رضا عاملی تهرانی